

ANALYZING JUSTICE NEEDS OF THE LGBTIQ+ COMMUNITY WITHIN SRI LANKA

ANALYZING JUSTICE NEEDS OF THE LGBTIQ+ COMMUNITY WITHIN SRI LANKA

(JANUARY 2018 - DECEMBER 2022)

AN ANALYSIS BY Équité Sri Lanka

ANALYZING JUSTICE NEEDS OF THE LGBTIQ+ COMMUNITY WITHIN SRI LANKA

(January 2018 – December 2022)

An analysis by Équité Sri Lanka

Published by Équité Sri Lanka

✉ equitesrilanka2019@gmail.com

Table of Contents

Abbreviations.....	3
Executive Summary.....	4
Chapter 1 : Methodology	5
Chapter 2 : Background Analysis	9
Chapter 3 : Laws and Policy Framework.....	12
Chapter 4 : Findings.....	15
Chapter 5 : Education.....	17
Chapter 6 : Employment.....	19
Chapter 7 : Access to Essential Services.....	22
Chapter 8 : Police Violence	24
Chapter 9 : Gaps in awareness of Law and policy framework.....	26
Recommendations	28

Abbreviations

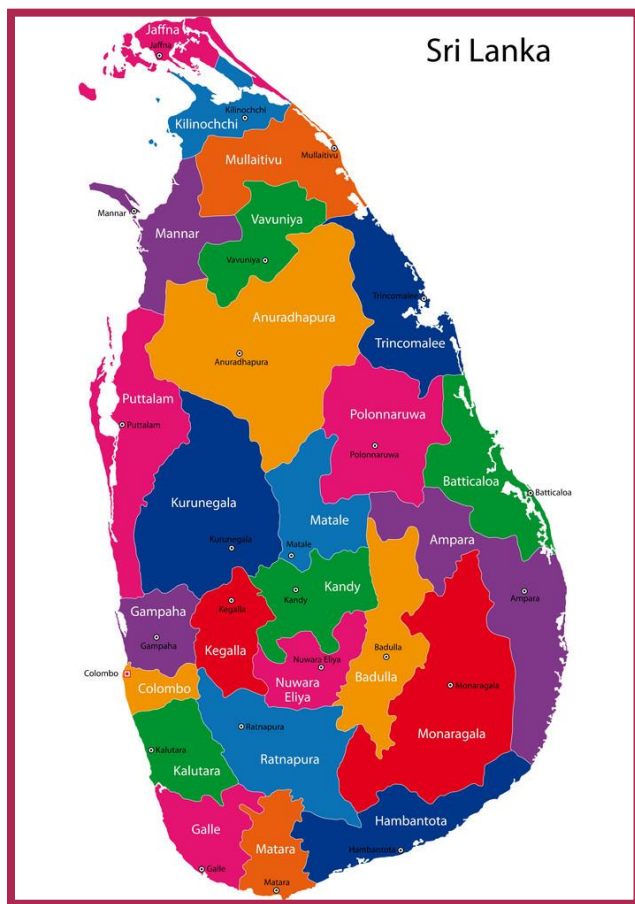
CEDAW:	Committee on the Elimination of Discrimination of Women
CSO:	Civil Society Organisation
GRC:	Gender Recognition Certificate
HIV/AIDS:	Human Immunodeficiency Virus/Acquired Immunodeficiency Syndrome
HRCSL:	Human Rights Commission of Sri Lanka
ILO:	International Labour Organization
LGBTIQ+:	Lesbian, Gay, Bisexual, Trans, Queer/Questioning, Intersex and Other
PLHIV:	People Living with Human Immunodeficiency Virus
PrEP and PEP:	Pre-Exposure Prophylaxis (PrEP) and Post-Exposure Prophylaxis (PEP)
SOGIESC:	Sexual Orientation, Gender Identity, Gender Expression and Sex Characteristics
UPR:	Universal Periodic Review

Executive Summary

1. The discussion on the LGBTIQ+ community has risen to the surface more prominently during the last few years with the immense contribution of CSOs, human rights advocates and LGBTIQ+ activists, to safeguard the rights of individuals with diverse sexual orientations, gender identities and expressions. The LGBTIQ+ community in Sri Lanka encounters numerous challenges in accessing justice, especially discrimination, harassment, and violence. Discrimination against the LGBTIQ+ community is not explicitly prohibited by law. What is more, this community is also not protected or recognised under the Constitution or by any other legislation in Sri Lanka despite the international obligations and commitments undertaken by the country.
2. As a result, LGBTIQ+ individuals remain vulnerable to arrest, prosecution and imprisonment, as well as discrimination and harassment in the hands of law enforcement officials. LGBTIQ+ individuals also face discrimination in relation to accessing healthcare, education and employment opportunities.
3. To address these challenges, there is a pressing need for legal and policy reforms that ensure equal protection under the law for all individuals, regardless of their sexual orientation or gender identity or expression. This includes repealing laws that criminalise consensual same-sex conduct and enacting anti-discrimination legislation that prohibits discrimination on the basis of sexual orientation and gender identity or expression.
4. A social transition is pivotal to ensure the rights of the LGBTIQ+ community, as mere legal and policy reforms are not sufficient to achieve it. Education and awareness-raising efforts are necessary to promote understanding and acceptance of the LGBTIQ+ community in the Sri Lankan society. This includes promoting inclusive education and providing training to law enforcement officials, healthcare providers, and other service providers to ensure that they are equipped to fulfil the needs of the LGBTIQ+ community.
5. However, the implementation of legal reforms is crucial as it will provide a sense of security and legal protection for the community. Also, it will help raise awareness in the society about LGBTIQ+ persons and will help to build effective conversations with the public, which will help minimise harassments encountered by individuals based on their gender identities, expressions and sexual orientations. Hence, understanding and addressing the gaps in meeting the justice needs of the community will be immensely helpful in ensuring a safe environment for LGBTIQ+ persons to live with pride.

Chapter 1 : Methodology

1. The report is a living report with the necessity of analysing the justice needs of the LGBTIQ+ community periodically. Following report is developed as the version 1 of the said attempt and the below mentioned methodology was employed in developing this report.
2. Data Collection: The process of data collection included two methods, i.e. a survey and focus group discussions (FGD). While the FGDs were participated by 130 LGBTIQ+ community members across the country, the island-wide survey received 192 responses. Six FGDs were conducted with participants from the Central Province, Eastern Province, Northern Province, North-Western Province, North-Central Province, Southern Province, Sabaragamuwa Province and the Western Province. Additionally, two LGBTIQ+ CSO consultations and consultations with Attorneys-at-Law were conducted.

Physical community meetings

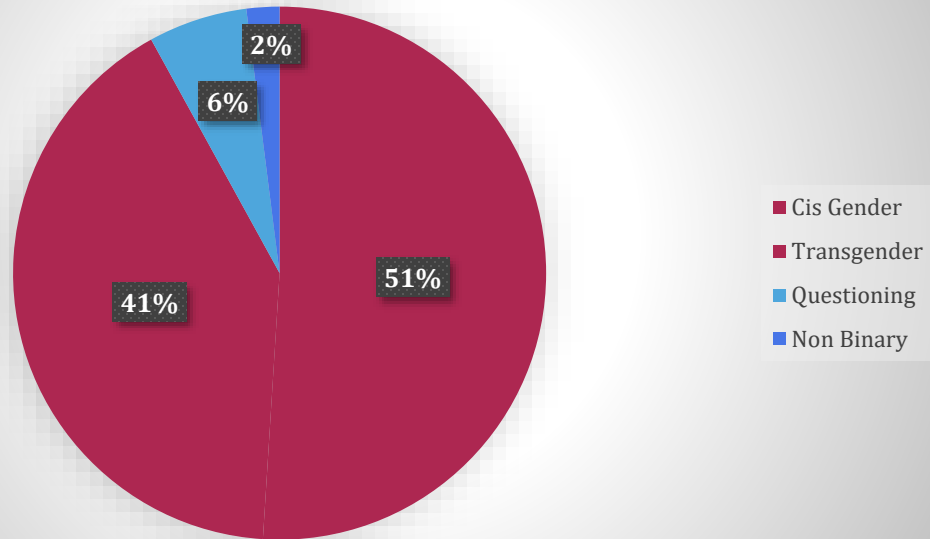
Central Province, Eastern Province, Northern Province
North Central Province, North Western Province,
Sabaragamuwa Province, Southern Province and
Western Province

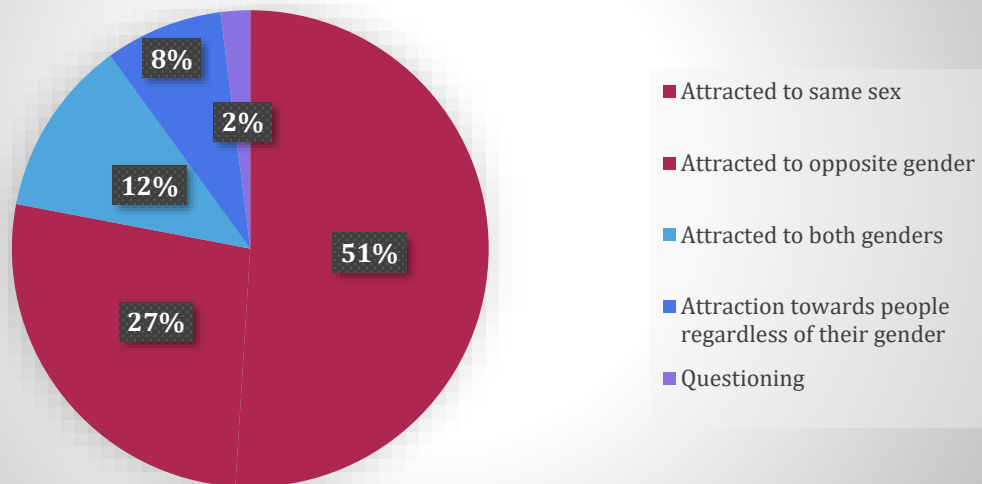
Online survey distribution - All Island

3. The participants signed an informed consent agreement when sharing their information and experiences. The cases and statements included in the report have used a pseudonym to ensure the confidentiality of the identity of the participants.

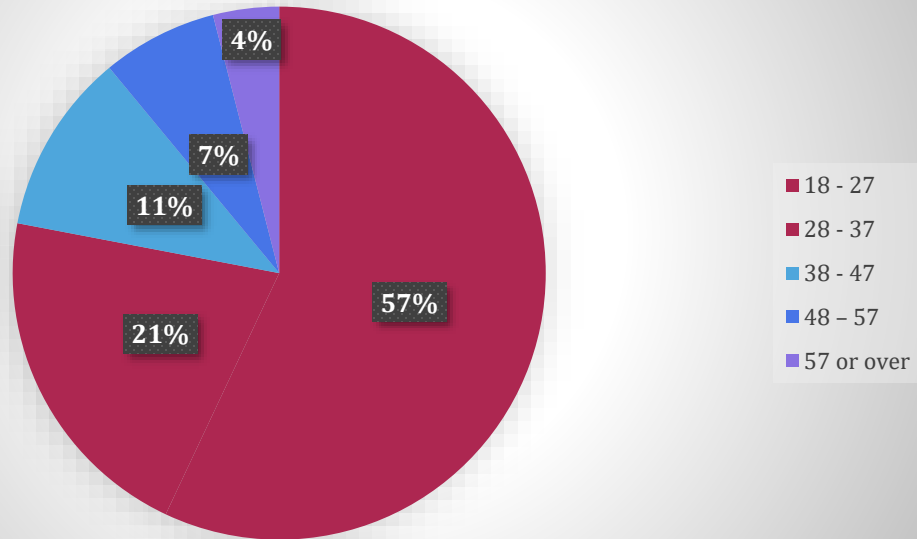
Gender Identity index of the participants

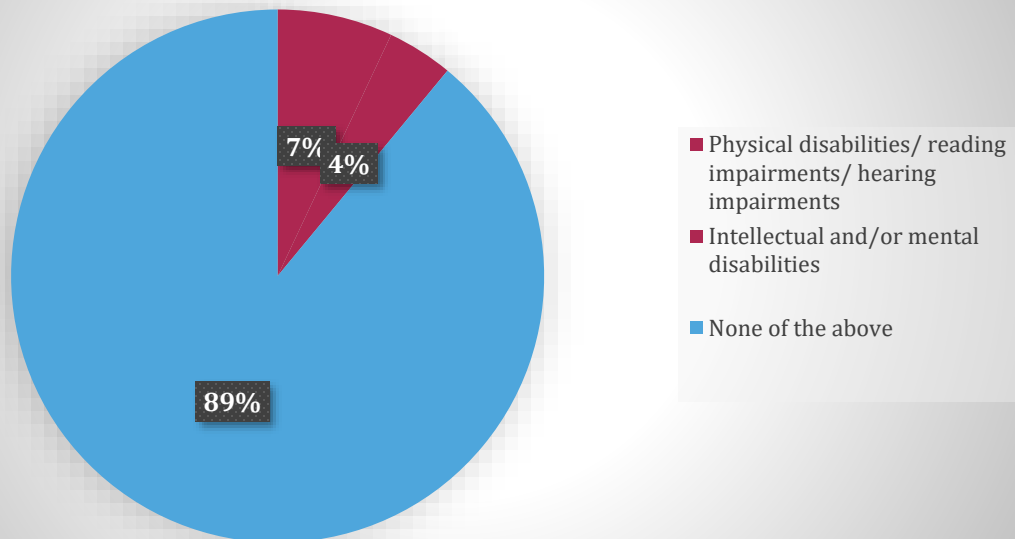
Sexual Orientation index of the Participants

Age index

Disability Index

4. Parameters: The study was limited to analyzing whether the needs of the LGBTIQ+ community in terms of access to education, employment and essential services were met within the last 5 years, i.e. from 2018 to 2022. However, the discussions were not limited to the said thematic areas, especially during the FGDs. The community members were given the opportunity to share their thoughts and experiences on the legal and policy framework and justice in Sri Lanka.

5. Presentation: The scope of the study is presented under two components, i.e. background analysis and findings. The background analysis was developed based on a comprehensive desk review, while the findings are based on an analysis of the data that was collected through the survey and FGDs. The recommendations presented through the report are based on the said two components.

Chapter 2 : Background Analysis

Prevalence of violence against LGBTIQ+ people in Sri Lanka

1. Around the world, persons who identify as LGBTIQ+ continue to face widespread stigma, exclusion and discrimination at multiple layers. Despite the existence of a strong global movement to accelerate efforts aimed at strengthening the rights of LGBTIQ+ persons, at present, 67 countries have criminalised consensual same-sex conduct and 14 countries have criminalised the gender identity and/or expression of transgender persons exposing millions of LGBTIQ+ individuals to the risk of arrest, prosecution and imprisonment. Further, in 11 countries, LGBTIQ+ persons can be sentenced with a penalty of death¹.
2. For decades, LGBTIQ+ identities remained a taboo topic within Sri Lanka, and there are still reports about persons with diverse gender identities, expressions and sexual orientations being targets of physical, verbal, mental and sexual violence. Also, LGBTIQ+ community members are often denied equal opportunities in education and employment, both within the family unit and communities. There is a high prevalence of stigma and discrimination against LGBTIQ+ persons in service-providing institutions run by the government and private sectors where community members find it difficult to access essential services without the fearing harassment or bullying.
3. The current socio-economic and political contexts of the country have only broadened the inequalities, as it is evident that marginalised communities including the LGBTIQ+ community are facing multiple forms of discrimination which are interconnected with the prevailing conditions of the country. The statement made by Équité Sri Lanka at the 42nd UPR highlighted that the economic decline has immensely affected the health requirements of the LGBTIQ+ community, especially those concerning shortage of hormones, medications for PLHIV, and PrEP and PEP. Furthermore, based on their respective gender identities and sexual orientations, many community members remain vulnerable to job losses due to layoffs².
4. In recent years, various political figures have made statements indicating positive changes in Sri Lanka's legal and policy framework in order to ensure the rights of the LGBTIQ+ community. On 2021's United Nations Zero Discrimination Day, which fell on 1st of March, 2021, Sri Lanka's LGBTIQ+ community welcomed the tweet of former President Gotabaya Rajapakshe as it mentioned, "*Today is #ZeroDiscriminationDay. As the President of*

¹ Human Dignity Trust, "Map of Countries that Criminalise LGBT People"
<https://www.humandignitytrust.org/lgbt-the-law/map-of-criminalisation/>

² 42nd UPR Pre Sessions Statement, Équité Sri Lanka on https://www.upr-info.org/sites/default/files/country-document/2022-11/Equite_Statement_Presession42_SriLanka.pdf

*Sri Lanka, I am determined to secure everybody's right to live life with dignity regardless of age, gender, sexuality, race, physical appearance, and beliefs*³.

5. Present Minister of Foreign Affairs and then Minister of Justice, President's Counsel Ali Sabry, stated, *"All Sri Lankans have the right to live with dignity and without fear of persecution. I strongly believe that no person should be discriminated against or made to suffer any form of abuse, indignity or injustice on the basis of their gender, sexual preference or identity,"*⁴. Meanwhile, on 9th February, 2023, he stated that consensual same-sex conduct will be decriminalised upon the recommendations received at the 42nd UPR for Sri Lanka⁵.

6. Two Private Member Bills were presented to the Parliament with regard to the rights and protection of the LGBTIQ+ community. While Member of Parliament (MP) Rohini Kaviratne presented a Bill on banning conversion therapy⁶, MP and Attorney Premanath C. Dolawatta presented another Bill seeking to amend Penal Code Sections that criminalise consensual same-sex conduct⁷. However, neither a law reform nor a policy decision came about based on the aforementioned attempts, and the progress of the two Bills remains to be seen.

7. Sri Lanka holds a record for political homophobia and transphobia. In 2018, former President Maithripala Sirisena made a homophobic statement publicly, calling out then Prime Minister and current President Ranil Wickremesinghe who he said had rejected national values and had entered a "butterfly life"⁸. On 3rd August, 2021, Cabinet Co-spokesman and current Minister of Health, Keheliya Rambukwella, stated that although discussions are being held with regard to LGBTIQ+ rights, constitutionally, those rights are not recognized⁹.

³ Tweet of Gotabaya Rajapaksha on his Official Twitter Account @GotabayaR on 2021.03.21
<https://twitter.com/GotabayaR/status/1366258501886955526>

⁴ NewsWire, "Justice Minister looks into allegations of forced examinations on privates of LGBT persons" on 2020.10.31 <https://www.newswire.lk/2020/10/31/justice-minister-looks-into-allegations-of-forced-examinations-on-privates-of-lgbt-persons/>

⁵ Mirudhula Thambiah, The Morning, "Homosexuality to be decriminalised" on 2023.02.10
<https://www.themorning.lk/articles/DTIraTHSwTIO8hESDdqF>

⁶ <https://economynext.com/sri-lanka-opposition-mp-tables-private-motion-to-ban-conversion-therapy-91589/>

⁷ President Media "Amendment to the Penal Code handed over to President" on 2022.08.24
<https://www.presidentsoffice.gov.lk/index.php/2022/08/24/amendment-to-the-penal-code-handed-over-to-president/>

⁸ Colombo Telegraph, "Sirisena Should Be Held Responsible For Homophobic Incidents In Sri Lanka In Coming Days: Sri Lankan LGBTIQ+ Community " on 2018.11.08
<https://www.colombotelegraph.com/index.php/sirisena-should-be-held-responsible-for-homophobic-incidents-in-sri-lanka-in-coming-days-sri-lankan-lgbtqi-community/>

⁹ Daily Mirror Online, "Government asserts LGBT rights not legally recognised" on 2021.08.2021

8. In addition, with regard to a controversial, homophobic statement made by a counsellor named Ama Dissanayake during a training organised for Police officers in Kandy¹⁰, the HRCSL in 2021 requested a response by the Inspector General of Police (IGP) within 14 days. This was, after a complaint was filed at the HRCSL¹¹. Moreover, in November of the same year, a Writ Petition was filed at the Court of Appeal (CoA) by LGBTIQ+ Activists¹². On 8th December of the same year, the CoA granted leave to proceed with a petition filed by civil society activists seeking the issuance of a Writ Order to prevent discrimination and harassment against the LGBTIQ+ community in the hands of the Police¹³, However, neither the outcome of the HRCSL's investigation nor the status of the Writ Petition filed at the CoA has been publicised yet.

https://www.dailymirror.lk/breaking_news/Government-asserts-LGBT-rights-not-legally-recognised/108-217455

¹⁰ The Morning, "LGBT discrimination by Sri Lanka Police: Violation of their own laws in training?" <https://www.themorning.lk/articles/153684>

¹¹ Rizwana Hasan, News 19, "Homophobic police training in Kandy; HRCSL gives IGP 14 days to respond" on 2021.09.09 <https://www.news19.lk/homophobic-police-training-in-kandy-hrcsl-gives-igp-14-days-to-respond/>

¹² Daily FT, "Court of Appeal allows Equal Ground, others to serve notice to Police, Ama Dissanayake over homophobic training" on 2021.11.17 <https://www.ft.lk/news/Court-of-Appeal-allows-Equal-Ground-others-to-serve-notice-to-Police-Ama-Dissanayake-over-homophobic-training/56-726059>

¹³ Ada Derana, "Court permits to proceed with petition on police discrimination against LGBT community" on 2021.12.08 <http://www.adaderana.lk/news/79023/court-permits-to-proceed-with-petition-on-police-discrimination-against-lgbt-community>

Chapter 3 : Laws and Policy Framework

1. The Sri Lankan Penal Code criminalizes same-sex sexual conduct. Penal Code Sections 365 and 365A is widely understood to apply to sexual acts between two individuals of the same sex. Section 365 criminalizes "carnal intercourse against the order of nature," which is punishable by up to 10 years in prison and a fine. Section 365A of the Sri Lankan Penal Code criminalizes "any act of gross indecency with another person", which is punishable by up to two years in prison. The Sodomy Laws were introduced in 1883 during British colonial rule and section 365A was later amended by the Penal Code (Amendment) Act No. 22 of 1995 to include sexual conduct even between women, replacing the previous wording "male person" with "person"¹⁴.

2. Even though sodomy laws are not enforced on a regular basis, they play a major role in triggering discrimination against LGBTIQ+ persons living in Sri Lanka, as they entrench the idea that LGBTIQ+ persons are criminals. In March, 2022, CEDAW found that the criminalisation of consensual same-sex relationships between women in Sri Lanka is a human rights violation ¹⁵ . Furthermore, the Committee urged the government to decriminalise consensual same-sex sexual relationships in Sri Lanka.

3. At the 42nd UPR for Sri Lanka, 19 countries, including the United States of America, United Kingdom, Australia, Canada, Norway, and the Netherlands, have recommended decriminalising consensual same-sex conduct ¹⁶ . The LGBTIQ+ community has been demanding decriminalisation since 1995, and even though some pro-decriminalisation statements have been made on several occasions, no proper action has been taken yet.

¹⁴ Section 18 of the Penal Code (Amendment) Act No. 22 reads as follows: "Section 365A of the principal enactment is hereby repealed and the following section substituted therefor: - "Acts of gross indecency between persons. 365A. Any person who, in public or private, commits, or is a party to the commission of, or procures or attempts procure the commission by any person of, any act of gross indecency with another person, shall be guilty of an offence, and shall be punished with imprisonment of either description, for a term which may extend to two years or with fine or with both and where the offence is committed by a person over eighteen years of age in respect of any person under sixteen years of age shall be punished with rigorous imprisonment for a term not less than ten years and not exceeding twenty years and with fine and shall also be ordered to pay compensation of an amount determined by court to the person in respect of whom the offence was committed for the injuries caused to such person."

¹⁵ CEDAW Report, Views adopted by the Committee under article 7 (3) of the Optional Protocol, concerning Communication No.134/2018

<https://www.humandignitytrust.org/wp-content/uploads/resources/CEDAW-C-81-D-134-2018-English-clean-copy.pdf>

¹⁶ 42nd UPR Recommendations for Sri Lanka:
<https://uprmeetings.ohchr.org/Sessions/42/SriLanka/Pages/default.aspx>

4. The Penal Code Section 399 which refers to the offence described as “cheating by impersonation” and also the Vagrants Ordinance of 1841¹⁷ are also widely used to arrest and detain members of the LGBTIQ+ community, especially the transgender community, cross-dressing community, individuals whose appearance does not conform to gender norms, and persons who engage in commercial sex work¹⁸.

5. Under the Fundamental Rights Chapter of the Constitution of Sri Lanka, Article 12(2) states that “no citizen shall be discriminated on the grounds of race, religion, language, caste, sex, political opinion, place of birth or any one of such grounds”. These grounds can be referred to as “discriminatory grounds” for the purpose of this discussion. Even though the term “sex” has been mentioned within the relevant Article, there is no express mentioning of the words “gender” or “sexual orientation”, or even persons who come under the LGBTIQ+ or SOGIESC acronyms.

6. In addition, Article 16 of the Constitution restricts the filing of Fundamental Rights Petitions for the LGBTIQ+ community, as it validates all existing laws inconsistent with the Fundamental Rights Chapter or other provisions of the Constitution. Also, Fundamental Rights Petitions could be filed only against an infringement of rights by an administrative or an executive action, which prevents the filing of such Petitions against private parties. This situation raises a number of issues, as there are many private parties that render public services and cause or allow discrimination against this community.

7. Article 11 of the Constitution states, “no person shall be subjected to torture or to cruel, inhuman or degrading treatment or punishment”. This is, in a context where Sri Lanka has ratified and enforced the Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment under Act No 22 of 1994¹⁹. However, various forms of inhuman practices take place against the LGBTIQ+ community which violate their fundamental right of freedom from torture. In October, 2020, EQUAL GROUND and Human Rights Watch (HRW) published a report revealing that since 2007, Sri Lankan authorities have forcibly subjected at least seven people to physical examinations in a bid to provide proof of homosexual conduct. These examinations included forced anal examinations and a forced vaginal examination²⁰. Also, there are many reports that conversion therapy is being

¹⁷ Vagrants Ordinance: http://hrlibrary.umn.edu/research/srilanka/statutes/Vagrants_Ordinance.pdf

¹⁸Country Reports on Human Rights Practices for 2016, United States Department of State, Bureau of Democracy, Human Rights and Labor “SRI LANKA 2016 HUMAN RIGHTS REPORT”
<https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/01/Sri-Lanka-1.pdf>

¹⁹ Convention Against Torture And Other Cruel, Inhuman Or Degrading Treatment Or

Punishment: <http://citizenslanka.org/wp-content/uploads/2016/02/Convention-against-Torture-and-other-Cruel-Inhuman-or-Degrading-Treatment-of-Punishment-Act-No-39-of-1994-E.pdf>

²⁰ Human Rights Watch, “Sri Lanka: Forced Anal Exams in Homosexuality Prosecutions” on 2020.10.20
<https://www.hrw.org/news/2020/10/20/sri-lanka-forced-anal-exams-homosexuality-prosecutions>

used out against LGBTIQ+ persons, especially the transgender community and persons with other diverse gender identities and expressions²¹. Sri Lanka College of Psychiatrists has made a statement that they do not endorse the view that diverse gender identities and sexual orientations are a cause of mental illness²². It has urged the government to take the necessary actions to decriminalise consensual same-sex conduct while also introducing policies to protect the LGBTIQ+ community in the country. However, these malpractices are still being carried out by medical professionals, and no policy or regulatory actions have been taken with regard to those concerns.

8. In Sri Lanka, ‘raping’ of a male is not recognised under the common law pertaining to rape. Even though this concern is addressed under Penal Code Section 365B - which relates to ‘grave sexual abuse’ and provides for a similar punishment provided by Section 364 which relates to ‘punishment for rape’ - it does not have the same recognition or carry the same weight in society.

9. The introduction of the GRC²³ was a positive development for Sri Lanka’s transgender community, since it helped the medical community to collaborate with State institutions in order to ensure a smooth gender affirmation process for transgender persons. Unfortunately, the lack of awareness in and uniformity among the health sector and government officials has immensely hindered the process.

10. Prevention of Domestic Violence Act introduced in 2005²⁴ could also be highlighted as a progressive step towards increasing inclusivity of diverse gender identities and sexual orientations. The Act mentions the word “cohabiting partner” which is gender neutral. Even though the Act provides an inclusive space for community members to lodge complaints in cases of domestic violence, due to the criminalisation of consensual same-sex relationships and the situation where LGBTIQ+ persons are seen as victims, individuals hesitate to lodge complaints.

²¹ The Asia Pacific Transgender Network (APT), together with its country partners, "For as long as you stay boxed within the binary, you are seen as staying in line" CONVERSION THERAPY PRACTICES IN Sri Lanka. <https://www.aidsdatahub.org/sites/default/files/resource/conversion-therapy-2020-sri-lanka-country-snapshot.pdf>

²² Statement of College of Psychiatrists: <https://www.fpasrilanka.org/content/fpasl-endorses-statement-made-sri-lanka-college-psychiatrists-regarding-human-sexuality-and>

²³ Circular on GRC: Circular 01/34/2016

²⁴ PREVENTION OF DOMESTIC VIOLENCE, ACT, No.34 OF 2005: <https://www.refworld.org/pdfid/4c03ba2f2.pdf>

Chapter 4 : Findings

Inequality rose through Visibility

1. The question of "equality" for the LGBTIQ+ community within Sri Lanka is an ongoing and a complex issue. Based on the discussions held with community members, it could be noted that LGBTIQ+ individuals face discrimination, marginalisation and violence at many levels. These include, discrimination in the context of law, which pertains to the criminalisation of same-sex sexual conduct and enforcement of discriminatory laws such as Section 399 of the Penal Code and the provisions of the Vagrants Ordinance, unequal access to healthcare and other services, as well as discrimination in society such as stigmatisation, bullying, and hate crimes.

2. LGBTIQ+ community members argued that all individuals, regardless of their sexual orientation or gender identity or expression, should have the same rights and protection as everyone else. This includes the right to get married, adopt children, access healthcare and education without fear of discrimination or harassment, and to be protected from hate crimes and other forms of violence.

"We are citizens of this country, and also we are human beings. We want the same things as anyone else. If we eat, live and do everything else in the same way, why do we need to have a separate rule to tell us with whom we should be and who we should love."

- Nipun, 37 years, identifies as a gay person from Galle

"Since there are no separate laws against the sexual behaviour of heterosexuals, it is wrong to have different laws dictating sexual acts or anything else concerning the LGBTIQ+ community."

- Ashen, 28 years, identifies as a gay person from Anuradhapura

3. Unfortunately, the LGBTIQ+ community in Sri Lanka faces various forms of discrimination and lack of equal opportunities, including limited legal protection, societal stigma, and violence. The community is denied equal opportunities across many areas such as employment, education, healthcare, and public services, among others. It was also highlighted that individuals who have a higher level of visibility in terms of their gender identity, expression or sexual orientation face more discrimination within the aforementioned settings compared to the individuals who hide their sexual orientation, expression or gender identity.

"I was closeted for most of my life, and therefore, I have never gone through most of what LGBTIQ+ community members in this country go through. I am honestly scared to reveal my gender identity. I would love to wear a dress one day and take a walk in the streets without the fear of being judged or harassed. I am not sure whether I'll ever have the courage to do that."

- Fernando, 37 years, identifies as gender non-confirming person from Puttalam

4. When it comes to achieving equality for the LGBTIQ+ community, the changes that are necessary are not limited to legal and policy changes, and include a shift in societal attitudes and norms. However, some of the prevailing laws serve as a pretext for depriving the LGBTIQ+ community of a range of rights to which they are entitled under the Covenant. In addition, these laws legitimise stigma associated with Sri Lanka's sexual and gender minorities who face widespread societal discrimination.

Chapter 5 : Education

1. Members of the LGBTIQ+ community face significant barriers in accessing education as well as equal opportunities in the education system in Sri Lanka. Discrimination, harassment, and exclusion from educational institutes at all levels can impact the academic performance and mental health of LGBTIQ+ students. Some educational institutions and educators have begun to address these issues through policies and programs that promote diversity and inclusion. However, there is still much work to be done to ensure that all students, regardless of their sexual orientation, expression or gender identity, can learn and thrive in a safe and supportive environment.

2. During the study, 54% of the participants stated that they have been denied equal opportunities within educational institutions during the 2018-2022 period. The participants stated that they have been denied admission to educational institutions and excluded or were not permitted to take up subjects or extracurricular activities according to their preference. Due to this, 22.2% of the participants have discontinued their studies or have dropped out of educational institutions.

“In 2018, I chose dancing and home science as my Advanced Level (AL) subjects, and teachers and other students of my school started mocking me and calling me names. At that time, I was under immense pressure. I continued my studies ignoring the bullying and harassments that took place in the school, and I was determined to get good results for those the subjects. Even though I was lucky enough to succeed in the end, I have seen many fellow students dropping out of school simply as they could not bear the pain of being bullied.”

- Pasan, 21 years, identifies as a gay person from Kegalle

3. More than 70% of the participants mentioned they have been subjected to acts of violence on multiple occasions due to their diverse gender identities, expressions or sexual orientations. During the discussions with community members, it was emphasised that the individuals who have a higher level of expression of their gender identity, expression or sexual orientation have been more vulnerable to harassment than the community members who have not disclosed or expressed their gender identities or sexual orientations within educational institutions.

“I was supposed to get my school leaving certificate in 2018. I am yet to collect it, as the teacher who was in charge of the procedure refused to issue the certificate as I had started my transitioning process at that time. Both teachers and students made fun of me using a common Whatsapp group, and both my partner and I had to bear numerous insults thrown at us. It was suffocating and painful.”

- Sasith, 24 years, identifies as a transman from Rathnapura

4. Around 40% of the participants stated that they have experienced psychological abuse in their respective educational settings and 33% of the participants mentioned that they have been subjected to verbal abuse within their respective educational institutions.

“When I was doing the AL exam in a government school, my classmates told my French teacher that I was hanging out with gay people. The French teacher made me stand up in the middle of the class and inquired about it in the presence of all my classmates. Then she told me not to hang out with gay people as they spread diseases. I felt really uncomfortable. I stopped attending school as the bullying got worse by the day. I even had to skip my AL, as I was so depressed that I could not focus on my studies. I felt like my image and my personality had been damaged.”

- Ashen, 20 years, identifies as a gay person from Kottawa

5. During the discussions on whether LGBTIQ+ community members felt safe to report such issues within educational settings, the participants highlighted that since the entire discussion on gender identities, expressions and sexual orientations is rather a taboo conversation, they did not have any faith in obtaining a favourable outcome after reporting such incidents to the relevant authorities. The participants also added that most of the responsible authorities have presented homophobic or transphobic tendencies which resulted in hesitance to report incidents as it may cause more issues for the LGBTIQ+ community member who is reporting the incident rather than the party responsible for the harassment.

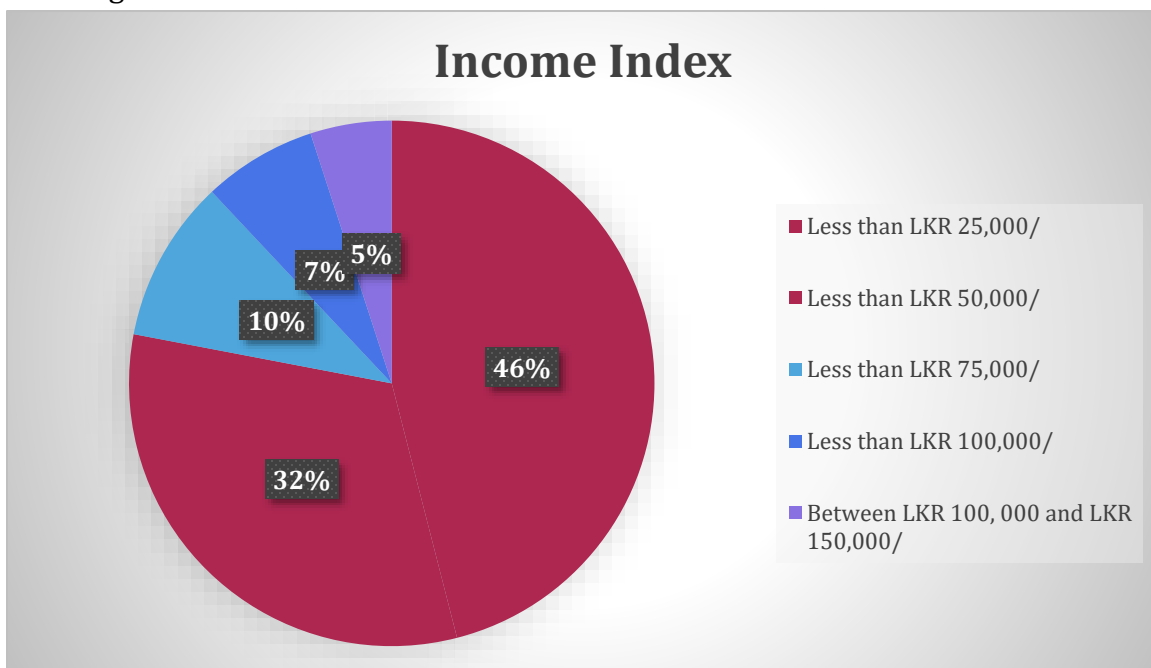
“I was not allowed to apply for the Prefect Board. My application was not accepted by senior committee members. I had both good grades and I was also engaging in extracurricular activities in school. When I asked my seniors why they cannot accept my application, they said that they have heard rumours of my sexual orientation and even the teacher who was in charge of our house (in school) did not want me to be a part of the upcoming committee. At that time I was still discovering my sexual orientation and I was not completely out to the school. I have only discussed the matter with the counselling teacher and later on, I got to know that she was the one who had spread the word. Teachers are there to protect kids, and when they act in that way, where can we complaint at? There was no one who was ready to listen to what I had to say. I honestly felt like garbage during my last two years at school.”

- Nethmini, 21 years, identifies as a queer woman from Kandy

Chapter 6 : Employment

1. Discrimination against individuals who identify as LGBTIQ+ is still a reality in many workplaces within Sri Lanka. Individuals often face significant employment-related challenges and discrimination including verbal abuse, exclusion from workplace activities or opportunities, unequal treatment in hiring or promotion, and even termination of employment. Even though the ILO's mandate encompasses equality and non-discrimination in the world of work²⁵, Sri Lanka is yet to take initiatives such as ratifying and enforcing the ILO Convention 190 in order to ensure the elimination of violence and harassment at workplaces²⁶.

2. The lack of legal protection for Sri Lanka's LGBTIQ+ community also hinders individuals from pursuing employment opportunities. There are no specific laws that prohibit employment discrimination based on sexual orientation or gender identity or expression, and there are no legal protections in place to prevent it either. As was stated during consultations, these conditions have become the root cause for many individuals to hide their gender identity, expression or orientation in the workplace and to face discrimination in hiring, promoting, and applying for other employment-related decisions. This has resulted in LGBTIQ+ community members facing significant financial and career disadvantages.

²⁵ ILO, "LGBT workers entitled to equal rights and benefits at the workplace" https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/how-the-ilo-works/ilo-director-general/statements-and-speeches/WCMS_368652/lang--en/index.htm

²⁶ ILO C190: https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:

“I went to work in a company in Kelaniya. At that time, my National Identity Card (NIC) had not been changed (to match the chosen gender). I informed my superior of the matter. On my first day at work, my NIC was collected by the security officer at the entrance, and I was told to collect it at the end of my shift. Once I went to collect my NIC, the security officer said that he was unable to give my NIC as my appearance and the picture on the NIC were different. I waited there while trying to solve the issue. This is when I was asked by the human resources department to make an appearance. They told me that they would pay me for the work that I had done during that day, and that they were going to terminate my employment. When I questioned as to the reason for that decision, they stated that they cannot employ a person who cannot even confirm the washroom that person would be using.”

- Asela, 28 years, identifies as a transman from Gampaha

3. During the study, it was highlighted that the majority of LGBTIQ+ community members (58% of the participants of the study) engage in informal sector work. They stated that they do not feel comfortable within workplaces, and that therefore, they prefer being self-employed or working at a place owned by their family, a relative or another community member. Due to these concerns, it was visible that community members are underemployed or are doing jobs that do not match their qualifications.

“I have feminine gender expressions and I am also Tamil, which puts me in a hugely disadvantaged situation when it comes to finding a job that suits my qualifications. I was turned down by different corporate offices, and since I needed some income, I finally joined a company as a salesperson in which I could not survive for more than two months due to my gender expression. I am currently working with Jaffna-based queer organizations as a volunteer. However, I am in need of a proper source of income”

- Satheesh, 28 years, identifies as an androgynous person from Jaffna

4. LGBTIQ+ individuals experience harassment, bullying, intimidation including verbal abuse, threats, or physical assault within workplaces. This can create a hostile work environment and have a negative impact on their mental health and job performance. 41% of the participants during the study stated that these harassments are carried out by an immediate supervisor or the immediate higher line of reporting. Additionally, around 30% of LGBTIQ+ individuals who took part in the study stated that the prevalence of stigma and misconceptions among their colleagues also results in the isolation and exclusion of LGBTIQ+ persons from workplace activities and events.

“I was continuously avoiding inappropriate sexual suggestions made by my immediate supervisor. However, one day, he asked me to stay back to finish some work. I was kept till everyone finished their shifts, and he forcefully made sexual advances on me. I did not know what to do or where to complain against the matter, as I did not want other employees to know my sexual orientation.”

- Chamod, 33 years, identifies as a gay person from Kelaniya

5. 42% of the participants have also encountered anxiety due to violence faced at the workplace and 92% of the participants mentioned that they have undergone some sort of psychological abuse within their workplaces. The participants also highlighted that they do not express their gender identities and sexual orientations within their workplaces as it might result in them losing their job.

“The saddest part about being in the closet is that you have to laugh at every single homophobic joke they make at the office. At first, I was not feeling much and was laughing simply to be part of my colleagues. But now I am sick of it.”

- Hasini, 39 years, identifies as a lesbian person from Nugegoda

Chapter 7 : Access to Essential Services

1. Access to essential services for LGBTIQ+ individuals in Sri Lanka can be challenging due to societal stigma and discrimination against the community. In Sri Lanka, the LGBTIQ+ community faces significant challenges in accessing healthcare services. Discrimination and stigma against the LGBTIQ+ community are prevalent and lead to a lack of understanding within the healthcare system.

“A friend of mine went to get a testosterone shot and the doctor at the clinic had asked him to show his private organs. My friend had strongly denied it at that time. But because of that incident, my friend was scared and experienced mental discomfort.”

- Akash, 28 years, identifies as Trans Male from Homagama

2. As was highlighted during the discussions and through the responses to the survey, healthcare providers do not have the necessary training or adequate knowledge to address specific health needs of the LGBTIQ+ community. This can lead to a lack of appropriate care and reluctance among community members to seek healthcare services, which in turn will exacerbate health inequalities faced by the LGBTIQ+ community.

3. Additionally, participants stated that legal barriers such as the criminalisation of same-sex conduct prevent LGBTIQ+ persons from accessing certain healthcare services. According to participants, these legal barriers discourage LGBTIQ+ individuals from seeking services.

“I am not sure whether I can access health services any more due to my sexual orientation. Once the doctor at the Gampaha-Negambo STI Clinic scolded me saying that I am a faggot and that I will get HIV if I continued to be a homosexual. I do not want to get bullied again by the doctors. Also, I fear that my identity will be revealed if I visited the clinic again”

- Prabath, 28 years, identifies as a gay person from Gampaha

4. The participants in the study stated that the LGBTIQ+ community in Sri Lanka also faces challenges when using public transportation. Discrimination and harassment against the LGBTIQ+ community are prevalent in many aspects of society, including in public transportation. Transgender individuals, in particular, may face difficulties when using public transportation, as they may not conform to traditional gender norms. This can result in a lack of safe and reliable transportation options, which can limit access to employment, education, and other opportunities.

“When we get into a bus, the people inside look at us like we are animals that are there for exhibition. They throw hateful comments at us, show us to those who are sitting next to them, and laugh while making remarks about our appearance. There are times when they even shout saying that they cannot recognise whether we are male or female.”

- Nisal, 42 years identifies as a member of the Nachchi Community from Paliyagoda

5. Sri Lanka's LGBTIQ+ community being denied social benefits was also highlighted as another significant issue faced by individuals with diverse gender identities and sexual orientations. Discrimination against the LGBTIQ+ community is prevalent, and this can lead to an obvious reduction in the number of individuals accessing social benefits and support services. For example, same-sex marriages are not expressly recognised by Sri Lanka's law, which means that same-sex couples are not entitled to the same social benefits as heterosexual couples. These benefits include inheritance rights, access to healthcare benefits, and pension benefits.

6. In addition, participants highlighted that discrimination in workplace based on sexual orientation, expression or gender identity can lead to the denial of social benefits such as health insurance, retirement benefits, and other forms of social protection.

7. The lack of legal recognition and protection for the LGBTIQ+ community can also lead to a lack of access to government-funded social programs, such as housing assistance, food assistance, and educational scholarships. This can result in a cycle of poverty and marginalisation in the LGBTIQ+ community in Sri Lanka.

Chapter 8 : Police Violence

1. Police violence against the LGBTQ+ community is a serious issue in Sri Lanka. The LGBTQ+ community has long been subjected to discrimination and violence, including by law enforcement officials.

2. LGBTQ+ activists in Sri Lanka have reported numerous cases of police violence against the community, including physical assault, verbal abuse, arbitrary arrest, and detention. The police have also been accused of conducting raids on LGBTQ+ safe spaces and of using entrapment tactics to arrest LGBTQ+ people. These actions not only violate human rights of the LGBTQ+ community but also undermine public trust in the law enforcement authorities.

“Our life is a struggle. There are six members in our team. On one day in November, 2021, at about 6.30 pm, when we were near the seaside (while applying lipsticks and cosmetics), the police petrol jeep came. The officers of the Trincomalee police caught us and also took our phones. The police officers saw us and told us they had come to sleep with us. Later they tortured us (asked us to sing songs and dance). They behaved in a very bad manner as they even unzipped their trousers. They released us about 3 hours later.”

- Isadh, 32 years, identifies as a cross-dresser from Trincomalee

3. Article 13 (1) of the Constitution states that “no person shall be arrested except according to procedure established by law. Any person arrested shall be informed of the reason for his arrest,” while Article 13 (3) says that “any person charged with an offence shall be entitled to be heard, in person or by an attorney-at-law, at a fair trial by a competent court”. However, the community consultations indicated otherwise. A few cases were shared by LGBTQ+ individuals, especially those that engage in commercial sex work, who further mentioned that they have been deprived of such rights guaranteed by the Constitution.

“The head of the Seeduwa Police Station is a beast. When we engage in our work, i.e. commercial sex work, he comes in casual attire with several other police officials and takes all of us to the police station without even stating why we are being arrested. As soon as we arrive at the police station, he asked all the police officials who were on duty to come to see us as if we were some kind of exhibits. He even orders us to strip in the middle of the police station and inhumanly hit our private organs. We are treated as discarded goods. We get to know what charges are being pressed against us only after we are produced in the court at the end.

- Mayanthi, 42 years, identifies as a member of the Nachchi community in Paliyagoda

4. Moreover, police violence against the LGBTIQ+ community in Sri Lanka is often accompanied by discrimination and stigma. LGBTIQ+ people who are subjected to violence by the Police may be reluctant to report it due to the fear of further discrimination or retaliation. This can make it difficult or discouraging for victims to access justice and hold perpetrators accountable.

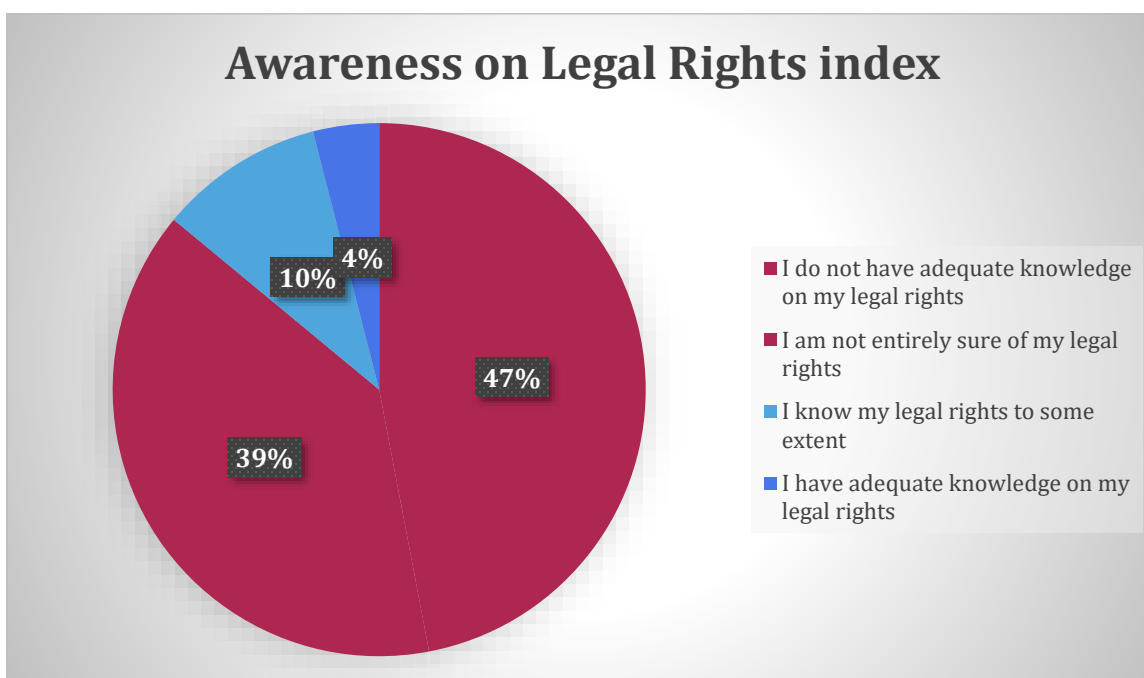
“I was having an issue with my neighbours due to my gender identity. When I tried to lodge a complaint at the Ambalangoda Police Station about the matter, the police officer scolded me not to bring “faggot cases” to the police station hereafter. The officer also asked me to dress like a man and be like one too.”

- Nimali, 47 years, identifies as a transwoman from Ambalangoda

Chapter 9 : Gaps in awareness of Law and policy framework

1. It is widely acknowledged that there are awareness gaps when it comes to LGBTIQ+ persons' knowledge of the existing legal and policy framework in Sri Lanka. While consensual same-sex sexual conduct is criminalised in Sri Lanka, there are no specific legal protections for LGBTIQ+ people, and discrimination based on sexual orientation and gender identity, expression is not prohibited by law. This can lead to significant challenges for LGBTIQ+ people.

2. As highlighted by the participants, one of the key challenges in improving awareness of the legal and policy framework is the lack of comprehensive education and training on LGBTIQ+ issues for policymakers, law enforcement officials, and the general public. This can contribute to enforce the exiting negative stereotypes, discrimination, and violence against LGBTIQ+ people. On the same note, the discussions highlighted that LGBTIQ+ community members also have a lack of understanding of their legal rights and the laws and policies that affect them.

3. The participants argued that Sri Lanka's LGBTIQ+ community is not well represented in the mainstream political discourse. There are only a few public figures who openly identify as LGBTIQ+, and therefore, as was stated during the discussions held with community members, many policies concerning the LGBTIQ+ community are being drafted without a proper understanding of the community's perspectives.

4. In addition, participants also stated that there is limited access to legal support for LGBTIQ+ individuals who experience discrimination or other human rights abuses. Cases of the LGBTIQ+ community are being treated by the lawyers as “special cases”, and they charge higher amounts to represent LGBTIQ+ individuals. This can further exacerbate the marginalisation and discrimination faced by LGBTIQ+ people in Sri Lanka.

Recommendations

- Repeal or amend Section 365 of the Penal Code to remove the term “any man, woman” from it.
- Repeal Section 365A of the Penal Code which criminalises consensual same-sex conduct.
- Repeal the Vagrants Ordinance.
- Provide/obtain Supreme Court definitions or interpretations on Section 399 of the Penal Code.
- Reform the Constitution to ensure the Fundamental Rights of citizens with diverse gender identities, expressions and sexual orientations, particularly concerning Article 12(2) and Article 16.
- Consider the practice of conversion therapy under Penal Code provisions pertaining to assault.
- Consider adopting measures to eliminate all forms of discrimination that are associated with the access to health services and medicines, social services, and institutions for LGBTIQ+ persons.
- Recognise rape of any person as an offense, and ensure that it is covered by general laws pertaining to rape and sexual offenses.
- Introduce adequate workplace policies to ensure diversity and inclusion and to eliminate gender-based harassment.
- Enact the Trans Protection Bill to ensure the rights of the transgender community living in Sri Lanka.
- Introduce adequate policies for Sri Lanka Police in accordance with the aforementioned legal changes in order to eliminate harassments against LGBTIQ+ persons.
- Introduce adequate inclusive policies through enacting international commitments including but not limiting to CEDAW and the Convention against torture, to ensure the sexual and reproductive health and rights of the LGBTIQ+ community.
- Ratify ILO’s Convention 190 to ensure workplace safety for LGBTIQ+ individuals.
- Introduce a national-level comprehensive sex education policy which includes knowledge of the LGBTIQ+ community.

Published by Équité Sri Lanka - 2023 May

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ජීවත් වන විවිධ ලිංගික අන්‍යෝන්‍යතා
සහිත ප්‍රජාවේ යුක්තිය සම්බන්ධ අවශ්‍යතා
විශ්ලේෂණය කිරීම

(ජනවාරි 2018 – දෙසැම්බර් 2022)

ඉක්විටි ශ්‍රී ලංකා ප්‍රකාශනයකි

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ජීවත් වන විවිධ ලිංගික අන්‍යෝන්‍යතා
සහිත පුරාවේ යුක්තිය සම්බන්ධ අවශ්‍යතා
විශ්ලේෂණය කිරීම

(ජනවාරි 2018 - දෙසැම්බර් 2022)

ඉක්විටී ශ්‍රී ලංකා විශ්ලේෂණයකි

ඉක්විටී ශ්‍රී ලංකා ප්‍රකාශනයකි

✉ equitesrilanka2019@gmail.com

පටුන

කෙටි යෙදුම්.....	3
විධායක සාරාංශය.....	4
පරිච්ඡේදය 1 : ක්‍රමවේදය.....	5
පරිච්ඡේදය 2 : පසුබිම් විශ්ලේෂණය.....	8
පරිච්ඡේදය 3 : හිත සහ ප්‍රතිපත්ති රාමුව.....	11
පරිච්ඡේදය 4 : සොයාගැනීම්.....	14
පරිච්ඡේදය 5 : අධ්‍යාපනය.....	16
පරිච්ඡේදය 6 : රැකියා හිඟත්වය.....	18
පරිච්ඡේදය 7 : අනන්‍යතාවය සේවා ලබාගැනීම.....	21
පරිච්ඡේදය 8 : පොලිස් ප්‍රවණත්වය.....	23
පරිච්ඡේදය 9 : හිත සහ ප්‍රතිපත්ති රාමු පිළිබඳව ඇති දැනුම සම්බන්ධ අඩුපාඩු.....	25
හිරුදේශ.....	26

කෙටි යෙදුම්

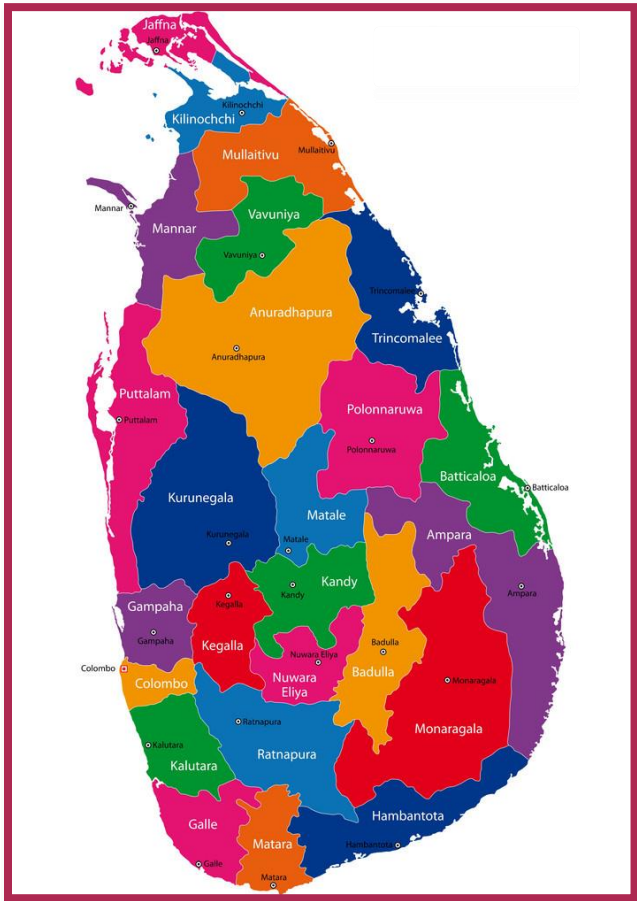
සීඩෝ:	කාන්තාවන්ට එරෙහිව සිදුවන වෙනස්කොට සැලකීම් මුලිකපුටා දැමීම සඳහා වන කමිටුව (The Committee on the Elimination of Discrimination against Women – CEDAW)
සී එස් ඕ:	සිවිල් සමාජ සංවිධාන (Civil Society Organisations – CSO)
ජී ආර් සී:	ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අන්‍යෝන්‍ය භද්‍රාගැහිමේ සහතිකපත (Gender Recognition Certificate – GRC)
HIV/එච්ඒස්:	මානව ප්‍රතිශක්ති උග්‍රතා වෛරසය (Human Immunodeficiency Virus – HIV)/භක්‍රකරගත් ප්‍රතිශක්ති උග්‍රතා සහලක්ෂණය (Acquired Immunodeficiency Syndrome – AIDS)
ILO:	ජාත්‍යන්තර කම්කරු සංවිධානය (International Labour Organisation – ILO)
විවිධ ලිංගික අන්‍යෝන්‍ය සහිත ප්‍රජාව:	සමර්සි ස්ත්‍රී, සමර්සි පුරුෂ, ද්විර්සි, සංක්‍රාන්ති සමාජභාවී/ලිංගික, ප්‍රශ්නකාරී, සහ අන්තර්ලිංගික (Lesbian, Gay, Bisexual, Trans, Queer/Questioning, Intersex and Other – LGBTIQ+)
PLHIV:	මානව ප්‍රතිශක්ති උග්‍රතා වෛරසය සමග ජීවත්වන මිනිසුන් (People Living with Human Immunodeficiency Virus – PLHIV)
ප්‍රෙප් සහ පෙප්:	ප්‍රෙප් (Pre-Exposure Prophylaxis – PrEP) සහ පෙප් (Post-Exposure Prophylaxis – PEP)
SOGIESC:	ලිංගික දිශානතිය, ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අන්‍යෝන්‍ය/ප්‍රකාශනය සහ ලිංගික ලක්ෂණ (Sexual Orientation, Gender Identity, Gender Expression and Sex Characteristics – SOGIESC)
UPR:	විශ්ව කාලාන්තර සමාලෝචනය (Universal Periodic Review – UPR)

විධායක සාරාංශය

1. විවිධ ලිංගික සහ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතා හා ප්‍රකාශන ඇති පුද්ගලයින්ගේ අයිතීන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා සිවිල් සමාජ සංවිධාන, මානව හිමිකම් උද්දේශකයින් සහ විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවේ ක්‍රියාකාරීත්වයන්ගේ ලැබූ මහත් වූ දායකත්වයද සමග, විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවප්‍රජාව පිලිබඳ පවතින සංවාදය පසුගිය වසර කිහිපය තුළදී වඩාත් ප්‍රබලව ඉස්මතු විය. යුක්තිය ලබාගැනීමේදී ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවප්‍රජාව අභියෝග රැසකට මුහුණපාන අතර, වෙනස්කොට සැලකීම, හිංසාකාරී ක්‍රියා සහ ප්‍රචණ්ඩත්වය ඒවා අතර වේ. විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවප්‍රජාවට එරෙහිව සිදුවන වෙනස්කොට සැලකීම හිතියෙන් පැහැදිලි ලෙස තහනම් කොට තැන. තවද, ජාත්‍යන්තර වශයෙන් සහ පොරොන්දු ඉටුකිරීමට ශ්‍රී ලංකාව එකඟ වී ඇති පසුබිමක වුවද, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව හරහා හෝ වෙනත් නීතියක් හරහා මෙම ප්‍රජාව ආරක්ෂා කොට හෝ පිළිගෙන නොමැත.
2. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, හිතිය ක්‍රියාත්මක කරන හිලධාරීන් විසින් සිදුකරන අත්අඩංගුවට ගැනීම්, හිතිය පියවර ගැනීම් සහ සිරගත කිරීම් මෙන්ම, වෙනස්කොට සැලකීම් හා හිංසාකාරී ක්‍රියාවලට විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවපුද්ගලයින් ලක්වීමේ අවධානමක් ඇත. සෞඛ්‍ය, අධ්‍යාපන සහ රැකියා අවස්ථා ලබාගැනීමේදී පවා විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවපුද්ගලයින් වෙනස්කොට සැලකීම්වලට මුහුණපායි.
3. මෙම අභියෝගවලට විසඳුම් ලබාගැනීම සඳහා, ලිංගික දිශානතිය සහ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතාවය හා ප්‍රකාශනය නොසලකා සියලුම පුද්ගලයින්ට හිතිය යටතේ සම ආරක්ෂාවක් තහවුරු කරන හිතිය සහ ප්‍රතිපත්තිමය වෙනස්කම් අවශ්‍ය වේ. කැමැත්තෙන් සිදුවන සම-ලිංගික ක්‍රියාකාරකම් අපරාධීකරණය කර ඇති හිතිය අහෝසි කිරීම මෙන්ම, ලිංගික දිශානතිය සහ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතාවය හා ප්‍රකාශනය මත පදනම්ව සිදුවන වෙනස්කොට සැලකීම තහනම් කරන හිතිය පැහැදිලි වැනි පියවර මීට ඇතුළත් ය.
4. විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවේ අයිතීන් තහවුරු කිරීමට සමාජ සංක්‍රාන්තියක් අත්‍යාවශ්‍ය වන අතර, හිතිය වෙනස්කම් පමණක් ප්‍රමාණවත් නොවේ. විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවප්‍රජාව පිලිබඳව ශ්‍රී ලාංකීය සමාජය තුළ පවතින අවබෝධය සහ පිළිගැනීම වඩාත් ප්‍රවලිත කිරීම සඳහා අධ්‍යාපනය සහ දැනුවත්භාවය වැඩිකිරීමේ ප්‍රයත්න අත්‍යාවශ්‍ය වේ. මෙම ප්‍රයත්න යටතේ, හිතිය ක්‍රියාත්මක කරන හිලධාරීන්, සෞඛ්‍ය සේවා සපයන්නන් සහ අනෙකුත් සේවා සපයන්නන් විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා සුදුසු කිරීම සඳහා, පිළිගැනීමේ වැඩිකිරීමේ අධ්‍යාපනය ප්‍රවලිත කිරීම සහ එකී පාර්ශවයන් ඉලක්ක කොටගෙන පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම සිදු කළ හැකිය.
5. කෙසේනමුත්, හිතිය වෙනස්කම් තුළින් විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවට ආරක්ෂාකාරී බවක් සහ හිතිය රැකවරණයක් ලබාදීම සිදුවන හෙයින්, එවැනි වෙනස්කම් අභියෝග වැදගත්ය. එවැනි පියවර විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවපුද්ගලයින් පිළිබඳව සමාජය තුළ දැනුවත්භාවය වැඩිකිරීමට සහ පොදුජනගහණය සමග එලදාය සංවාදයක් ගොඩනගාගැනීමට උදව් වේ. එය ලිංගික දිශානතිය සහ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතාවය හා ප්‍රකාශනය මත පදනම්ව පුද්ගලයින් මුහුණපාන හිංසන අවම කිරීමට දායක වනු ඇත. එහිසා, මෙම ප්‍රජාව යුක්තිය ලබාගැනීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ පවතින පරතරයන් වටහාගැනීම සහ විසඳීම විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවප්‍රජාවට ගෞරවයෙන් යුතුව ජීවත්විය හැකි ආරක්ෂාකාරී පරිසරයක් තහවුරු කිරීමේදී අතිවිශාල බලපෑමක් ඇති කරනු ඇත.

පරිච්ඡේදය 1 : ක්‍රමවේදය

1. විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවගේ යුක්තිය සම්බන්ධ අවශ්‍යතා කලින් කල විශ්ලේෂණය කිරීමට ඇති අවශ්‍යතාවය හේතුවෙන්, මෙය යාවත්කාලීන වන වාර්තාවක් ලෙස පවතිනු ඇත. මෙම වාර්තාව සැකසෙන්නේ එම වැයමේ පළමු පිටපත ලෙස වන අතර, මෙම වාර්තාව සැකසීමේදී පහත ක්‍රමවේදය අනුගමනය කරන ලදී.
2. දත්ත එක්රැස් කරගැනීම: දත්ත එක්රැස් කරගැනීම ක්‍රම දෙකකට සිදු කරන ලදී. එනම්, සමීක්ෂණයක් පැවැත්වීම සහ ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡා පැවැත්වීමයි. ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡාවලට දිවයිනේ විවිධ ප්‍රදේශවලින් විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවපුරා සාමාජිකයින් 130ක් සහභාගිවූ අතර, සමස්ත දිවයිනම ආවරණය වන ලෙස පැවැත්වූ සමීක්ෂණයට ප්‍රතිචාර 192ක් ලැබුණි. මධ්‍යම පළාත, නැගෙනහිර පළාත, උතුරු පළාත, වයඹ පළාත, උතුරු මැද පළාත, දකුණු පළාත, සබරගමුව පළාත, සහ බස්නාහිර පළාත යන පළාත් හියෝජනය කරන ප්‍රතිචාර දක්වන්නන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් යුතුව ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡා භයක් පවත්වන ලදී. මෙහිදී සහභාගිවූවන් සිය තොරතුරු සහ අත්දැකීම් බෙදාගැනීමේදී කැමැත්ත පලකරන ගිවිසුමකට ද අත්සන් කරන ලදී. සහභාගිවූවන්ගේ

භෞතික කණ්ඩායම් රැස්වීම්

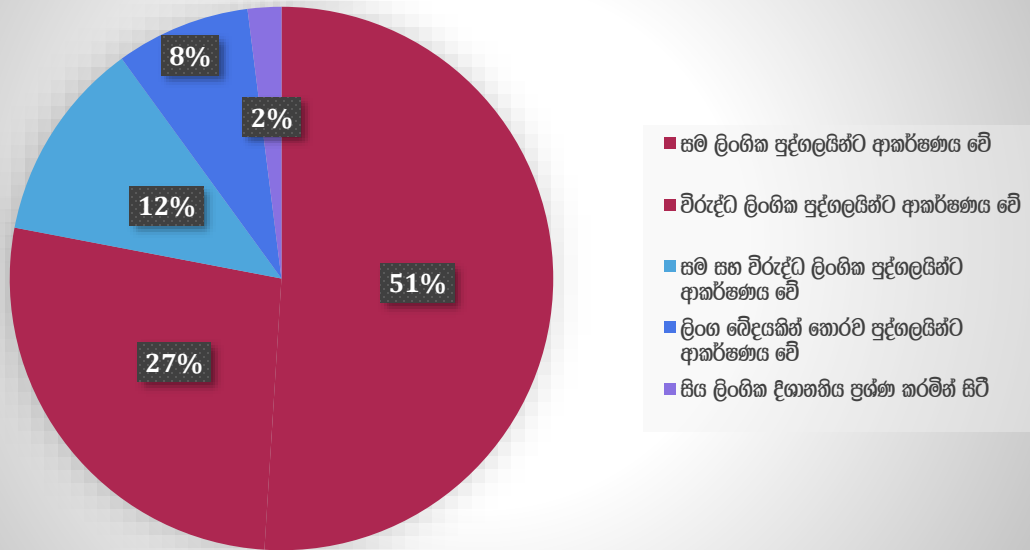
මධ්‍යම පළාත, නැගෙනහිර පළාත, උතුරු පළාත, උතුරු මැද පළාත, වයඹ පළාත, සබරගමුව පළාත, දකුණු පළාත සහ බස්නාහිර පළාත

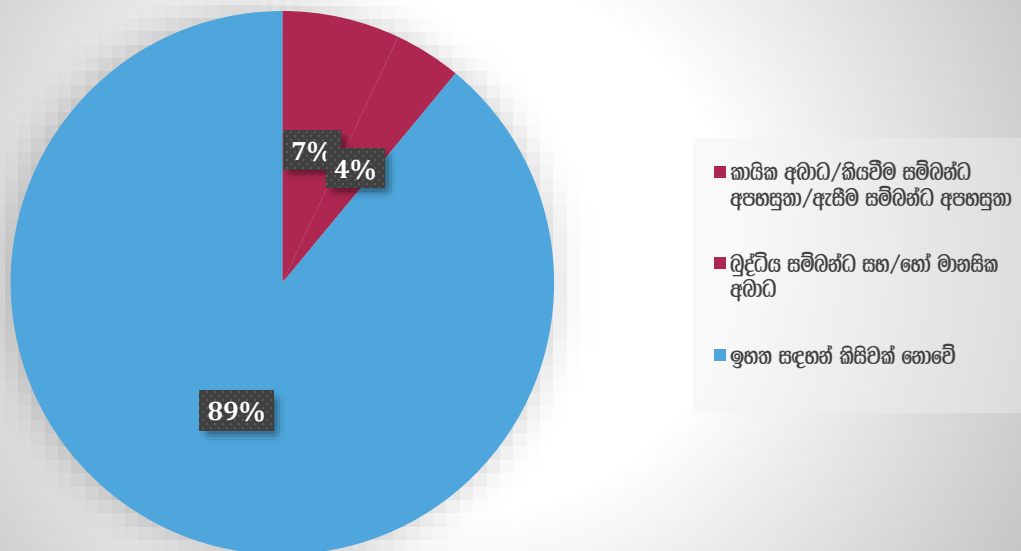
මාර්ගගත සමීක්ෂණ බෙදා හැරීම - සමස්ත ලංකා

අනන්‍යතාවය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා, මෙම වාර්තාවට ඇතුළත් කර ඇති සිද්ධීන් සහ ප්‍රකාශ අන්වර්ථ නාමයන් යටතේ සඳහන් වේ. තවද, මෙම වාර්තාව සැලසුම් කිරීමේදී සහ අවසන් කිරීමේදී විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාව සිවිල් සමාජ සංවිධාන සමග උපදේශන සාකච්ඡා දෙකකුත්, හිතියුග්‍ය සමග උපදේශන සාකච්ඡා කිහිපයකුත් පවත්වන ලදී.

සහභාගිවුවන්ගේ ලිංගික දිශානති දර්ශකය

අමාධ පිලිබඳ දර්ශකය

3. පරාමිතීන්: පසුගිය වසර පහ තුළ, එනම්, 2018 සිට 2022 දක්වා, විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවේ අධ්‍යාපන, රැකියා සහ අනන්‍යතා සේවා සම්බන්ධ අවශ්‍යතා සැපයීමට යන්ත්‍ර විශ්ලේෂණය කිරීමට මෙම සමීක්ෂණය සීමා විය. කෙසේ නමුත්, මෙම සාකච්ඡා, විශේෂයෙන්ම මූලාශ්‍ර කලාප කණ්ඩායම් සාකච්ඡා, මූලික සඳහන් කළ තේමාත්මක විෂයන්වලට සීමා වූයේ නැත. ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින හිඟය සහ ප්‍රතිපත්තිමය රාමුව සහ යුක්තිය පිළිබඳව පවතින තත්වය ගැන සිය අදහස් සහ අත්දැකීම් බෙදාගැනීමට ප්‍රජා සාමාජිකයින්ට අවස්ථාවල ලබාදෙන ලදී.

4. මූලික සමීක්ෂණයට අදාළ විෂය ක්ෂේත්‍රය ප්‍රධාන කොටස් දෙකක් යටතේ මූලික සමීක්ෂණයට ඇත. එනම්, පසුබිම් විශ්ලේෂණය සහ සොයාගැනීම් යනුවෙනි. පසුබිම් විශ්ලේෂණය ගොඩනගා ඇත්තේ පුළුල් ද්විතියක තොරතුරු විවරණය මත පදනම්ව වන අතර, සොයාගැනීම් මූලික සමීක්ෂණයට ඇත්තේ සමීක්ෂණය සහ මූලාශ්‍ර කලාප කණ්ඩායම් සාකච්ඡා තුළින් එක්රැස් කරගත් දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීම මගිනි. වාර්තාව තුළ මූලික සමීක්ෂණය කර ඇති නිර්දේශ මෙම කොටස් දෙකම මත පදනම්ව ඇත. මෙම වාර්තාව තුළ භාවිත කර ඇති කෙටි යෙදුම්, පටුන යටතේ ඇති කෙටි යෙදුම් යටතේ ලැයිස්තු ගතකර ඇත.

පරිච්ඡේදය 2 : පසුබිම් විශ්ලේෂණය

ශ්‍රී ලංකාව තුළ සිටින විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත පුද්ගලයින්ට එරෙහිව පවතින ප්‍රචණ්ඩත්වයේ ව්‍යාප්තිය

1. විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාව ලෙස තමන්ව හඳුන්වාගන්නා පුද්ගලයින් සමස්ත ලෝකය පුරාම විවිධ මට්ටම්වල අවමන් සහගත සැලකීම්, කොන්කිරීම් සහ වෙනස්කොට සැලකීම්වලට දිගින් දිගටම ලක්වේ. ලොව පුරා විසිරී සිටින විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවපුද්ගලයින්ගේ අයිතීන් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා වන ප්‍රයත්න ඉක්මන් කිරීම සඳහා ශක්තිමත් ගෝලීය ව්‍යාපාරයක් පැවතුනද, වර්තමානයේදී, රටවල් 67ක් තුළ කැමැත්තෙන් සිදුවන සමලිංගික ක්‍රියාකාරකම් අපරාධීකරණය කර ඇති අතර රටවල් 14ක් තුළ සංක්‍රාන්ති සමාජභාවී පුද්ගලයින්ගේ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතාව සහ/හෝ ප්‍රකාශනය අපරාධීකරණය කර ඇත්තේ මිලියන ගණනාවක් අන්අඩංගුවට ගැනීමේ, හිතීමය පියවර ගැනීමේ සහ සිරගත කිරීමේ අවධානමට හිරවරණය කරමිනි. තවද, රටවල් 11ක් තුළ විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවපුද්ගලයින්ට මරණ දඬුවම ලබාදිය හැකිය.¹

2. ශ්‍රී ලංකාව තුළ විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවට කතාකිරීමට පවා තහනම් මාතෘකාවක් ලෙස දැක්වෙන ගණනාවක් පුරාවට පැවතුණු අතර, විවිධ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතා හා ප්‍රකාශන සහ ලිංගික දිශානති ඇති පුද්ගලයින් කායික, මානසික සහ ලිංගික ප්‍රචණ්ඩත්වයට ලක්වීම පිලිබඳ දැනපතාම වාර්තා වේ. එසේම, විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවේ සාමාජිකයින්ට බොහෝ අවස්ථාවලදී සම අධ්‍යාපනික සහ රැකියා අවස්ථා ලබාගොදෙන අතර, එය ගෘහස්ථ පරිසරවලදී මෙන්ම ප්‍රජාවන් තුළද දක්නට ලැබේ. සේවා සැපයීමේ අංශය තුළ විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවපුද්ගලයින්ට එරෙහි අවමන් සහගත සැලකීම් සහ වෙනස්කොට සැලකීම් වඩාත් බහුලව පවතී. මීට රාජ්‍ය මෙන්ම පෞද්ගලික අංශයද ඇතුළත් වන අතර, හිංසනයට ලක්වීමේ බියකින් තොරව අනන්‍යතාවය සේවාවන් ලබාගැනීම ප්‍රජා සාමාජිකයින්ට අසීරු වී ඇත.

3. රට තුළ වර්තමානයේ පවතින සමාජ-ආර්ථික සහ දේශපාලනික සංදර්භය මෙම අසමානතා වඩාත් පුළුල් කර ඇති බව කිව හැකිය. ඒ, විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාව ඇතුළු ආන්තිකකරණය වී ඇති ප්‍රජාවන් රටේ පවතින තත්වයට අනුකූලව වෙනස්කොට සැලකීම් ගණනාවකට මුහුණපාන බව පැහැදිලි තත්වයක් තුළයි. 42වන යූ පී ආර් සැසියේදී ඉක්විට් ශ්‍රී ලංකා විසින් සිදුකළ ප්‍රකාශය තුළින්ද පැහැදිලි කළේ, ආර්ථික තත්වය අයහපත් වීම විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවේ සෞඛ්‍ය සම්බන්ධ අවශ්‍යතා සපුරාගැනීමට දැඩි ලෙස බලපා ඇති බවයි. මෙම අවශ්‍යතා අතර හෝමෝන, පී එල් එච් අයි වී සඳහා අවශ්‍ය ඖෂධ සහ ප්‍රේප් සහ පෙප් හිගයද වේ. තවද, රැකියා කප්පාදු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය තුළදී, ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතා හා ප්‍රකාශන සහ ලිංගික දිශානති මත පදනම්ව රැකියාව අහිමිවීමේ තර්ජනයට ප්‍රජා සාමාජිකයින් රැසක් මුහුණපායි.²

4. විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවගේ අයිතීන් තහවුරු කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාව තුළ පවතින හිනි සහ ප්‍රතිපත්ති රාමුවට ධනාත්මක වෙනස්කම් සිදුකිරීම පිලිබඳව පසුගිය අවුරුදු කිහිපය පුරා විවිධ දේශපාලකයින් ප්‍රකාශ සිදු කොට ඇත. එක්සත් ජාතීන්ගේ #ZeroDiscriminationDay (වෙනස්කොට සැලකීම් මුලිභූපුරා දැමීම සඳහා වෙන්වූ දිනය) යෙදෙන 2021 වසරේ මාර්තු 1 වනදා හිටපු ජනාධිපති ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මහතා ටිව්ටර් සමාජ මාධ්‍ය හරහා පළකළ පණිවිඩයකට විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවප්‍රජාවගේ ධනාත්මක ප්‍රතිචාර ලැබුණි. ඒ, “අද #ZeroDiscriminationDay. ශ්‍රී ලංකාවේ ජනාධිපති ලෙස, වයස, ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතාවය, ලිංගික

¹ හියුමන් ඩිග්නිටි ට්‍රස්ට්, එල් පී බී ටී විම අපරාධීකරණය කර ඇති රටවල්: <https://www.humandignitytrust.org/lgbt-the-law/map-of-criminalisation/>
² ඉක්විට් ශ්‍රී ලංකා විසින් ඉදිරිපත් කළ 42වන යූ පී ආර් සැසියේ පූර්ව සැසි ප්‍රකාශනය https://www.upr-info.org/sites/default/files/country-document/2022-11/Equite_Statement_Presession42_SriLanka.pdf

දිශානතිය, ලිංගිකත්වය, ජාතිය, කායික පෙනුම සහ විශ්වාස ආදිය නොසලකා සියලුදෙනාගේම ගෞරවයෙන් යුතුව ජීවත්වීමේ අයිතිය සුරැකීමට මම අදිෂ්ඨාන සහගතව සිටිමි,”³ යන පණිවිඩයයි.

5. එමෙන්ම, “සියලු ශ්‍රී ලාංකිකයින්ට ගෞරවයෙන් සහ හිංසනයට ලක්වීමේ බියෙන් තොරව ජීවත්වීමට අයිතියක් ඇත. ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතාවය, ලිංගික කැමැත්ත හෝ අනන්‍යතාවය මත පදනම්ව කිසිදු පුද්ගලයකු වෙහෙස්කොට සැලකීමකට හෝ කිසිදු ආකාරයක අපයෝජනයකට, අවමානයකට හෝ අසාධාරණයකට ලක්නොවිය යුතුය,” යනුවෙන් වර්තමාන විදේශ කටයුතු අමාත්‍ය සහ හිටපු අධිකරණ අමාත්‍ය අලි සබිර් මහතා ප්‍රකාශ කළේය.⁴ 42වන යු පී ආර් සැසියේදී ශ්‍රී ලංකාවට හිරිදේශ ලැබීමත් සමඟ, 2023 වසරේ පෙබරවාරි 9 වැනිදා ඔහු ප්‍රකාශ කළේ කැමැත්තෙන් සිදුවන සම-ලිංගික ක්‍රියා හිරිඅපරාධීකරණය කරනු ඇති බවයි.⁵

6. පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී රෝහිනි කවරත්ත මිය විසින් පරිවර්තන විකිත්සාව තහනම් කිරීමටත්⁶, පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී ජේමනාත් සී. දොලවත්ත මහතා විසින් සම-ලිංගික ක්‍රියා අපරාධීකරණය කරන දණ්ඩ හිනි සංග්‍රහයේ වගන්ති සංශෝධනය කිරීමටත්⁷, පෞද්ගලික මන්ත්‍රී කෙටුම්පත් දෙකක් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කර ඇත. කෙසේනමුත්, ඉහත සඳහන් කල ප්‍රයත්න සම්බන්ධයෙන් හිනිමය සංශෝධනයක් හෝ ප්‍රතිපත්තිමය තීරණයක් ගෙන නොමැති අතර, එම කෙටුම්පත් දෙක පිළිබඳ වැඩිදුර පියවර ගැනීම නැවතී ඇත.

7. එසේම, ශ්‍රී ලංකාව තුළ වාර්තාගත දේශපාලනික සමර්පි හිනිකාවක් සහ සංක්‍රාන්ති සමාජභාවී හිනිකාවක් පවතී. ප්‍රසිද්ධියේ සමර්පිහිනික ප්‍රකාශයක් සිදුකරමින්, හිටපු ජනාධිපති මෙහිතිපාල සිරිසේන මහතා පැවසුවේ හිටපු අගමැති සහ වර්තමාන ජනාධිපති රනිල් වික්‍රමසිංහ මහතා ජාතික භරයන් ප්‍රතික්ෂේප කර ඇති බවත් “සමහල ජීවිතයකට” ඇතුළත්ව ඇති බවත්ය.⁸

8. තවද, විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවයන්ගේ පිළිබඳ සාකච්ඡා පැවැත්වූවත් ව්‍යවස්ථානුකූලව ඒවා පිළිගත්තේ නැති බව 2021 වසරේ අගෝස්තු 3 වනදා සම කැබිනට් ප්‍රකාශක සහ වර්තමාන සෞඛ්‍ය අමාත්‍ය කෙනෙළිය රමුක්වැල්ල මහතා පැවසුවේය.⁹

³ ගෝඨාඛය රාජපක්ෂ සිය නිල වීඩියෝ ගිණුම වන @GotabayaR හි පලකළ පොස්ටුව - පළවූයේ 2021.03.21 <https://twitter.com/GotabayaR/status/1366258501886955526>

⁴ නිවුස් වයර් හි පළවූ “Justice Minister looks into allegations of forced examinations on privates of LGBT persons” - පළවූයේ 2020.10.31 <https://www.newswire.lk/2020/10/31/justice-minister-looks-into-allegations-of-forced-examinations-on-privates-of-lgbt-persons/>

⁵ මිරුදුලා තමබයියා විසින් ද මෝනින් හි පලකළ “Homosexuality to be decriminalised” - පළවූයේ 2023.02.10 <https://www.themorning.lk/articles/DTIraTHSwTIO8hESDdqF>

⁶ <https://economynext.com/sri-lanka-opposition-mp-tables-private-motion-to-ban-conversion-therapy-91589/>

⁷ ජනාධිපති මාධ්‍ය අංශය නිකුත් කළ “Amendment to the Penal Code handed over to President” - පළවූයේ 2022.08.04 <https://www.presidentsoffice.gov.lk/index.php/2022/08/24/amendment-to-the-penal-code-handed-over-to-president/>

⁸ කලමබෝ ටෙලිග්‍රෆ් හි පළවූ “Sirisena should be held responsible for homophobic incidents in sri lanka in coming days: Sri Lankan LGBTQI+ Community “ - පළවූයේ 2018.11.08 <https://www.colombotelegraph.com/index.php/sirisena-should-be-held-responsible-for-homophobic-incidents-in-sri-lanka-in-coming-days-sri-lankan-lgbtqi-community/>

⁹ ඩේලි මිරර් හි පළවූ “Government asserts LGBT rights not legally recognised” - පළවූයේ 2021.08.2021 https://www.dailymirror.lk/breaking_news/Government-asserts-LGBT-rights-not-legally-recognised/108-217455

9. අමා දිසානායක හම් මහෝ උපදේශකවරිය විසින් මහනුවර ප්‍රදේශයේ පොලිස් හිලධාරීන් සඳහා කළ පුහුණුවීමක් අතරතුර සිදුකරන ලද මතභේදාත්මක සමර්සිහිතික ප්‍රකාශයක්¹⁰ සම්බන්ධයෙන් දින 14ක් ඇතුළත ප්‍රතිචාර දැක්වන ලෙස මානව හිමිකම් කොමිසම පොලිස්පතිවරයාට දැනුම් දෙන ලදී. ඒ, සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් මානව හිමිකම් කොමිසම ඉදිරියේ පැමිණිල්ලක් ගොනුවීමෙන් අනතුරුවයි. තවද, එම වර්ෂයේම නොවැම්බර් මස විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවක් විසින් අභියාචනාධිකරණය ඉදිරියේ රීට් පෙත්සමක් ගොනු කරන ලදී¹¹. පොලිසිය අතින් විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවට එරෙහිව සිදුවන වෙනස්කොට සැලකීම් සහ හිංසනයන් වැළැක්වීම සඳහා රීට් හියෝගයක් හිකුත් කරන ලෙස ඉල්ලා සිටිල් සමාජ ක්‍රියාකාරීන් විසින් ගොනුකර තිබූ පෙත්සමක් විභාගයට ගැහීමට 2021 වසරේ දෙසැම්බර් 8 වැනිදා අභියාචනාධිකරණය අවසර ලබාදෙන ලදී¹² කෙසේනමුත්, මානව හිමිකම් කොමිසම විසින් දියත් කළ පරීක්ෂණයේ ප්‍රතිඵලය හෝ රීට් පෙත්සම සම්බන්ධයෙන් අභියාචනාධිකරණයේ සිදුවන ක්‍රියාවලියේ වර්තමාන තත්වය පිළිබඳ තොරතුරු ප්‍රසිද්ධ කර නොමැත.

¹⁰ ද මෝනින් හි පළවූ “LGBT discrimination by Sri Lanka Police: Violation of their own laws in training?” <https://www.themorning.lk/articles/153684>

¹¹ ඩෙලි එස් ටී හි පළවූ “Court of Appeal allows Equal Ground, others to serve notice to Police, Ama Dissanayake over homophobic training” - පළවූයේ 2021.11.17 <https://www.ft.lk/news/Court-of-Appeal-allows-Equal-Ground-others-to-serve-notice-to-Police-Ama-Dissanayake-over-homophobic-training/56-726059>

¹² අද දෙරණ හි පළවූ “Court permits to proceed with petition on police discrimination against LGBT community” - පළවූයේ 2021.12.08 <http://www.adaderana.lk/news/79023/court-permits-to-proceed-with-petition-on-police-discrimination-against-lgbt-community>

පරිච්ඡේදය 3 : හිත සහ ප්‍රතිපත්ති රාමුව

1. ශ්‍රී ලංකා දණ්ඩ හිත සංග්‍රහය සම-ලිංගික ලිංගික ක්‍රියා අපරාධීකරණය කර ඇත. එකම ලිංගයකට අයත් පුද්ගලයින් දෙදෙනෙක් අතර ලිංගික ක්‍රියා දණ්ඩ හිත සංග්‍රහයේ 365 සහ 365අ වගන්තිය යටතට වැටෙන බව පුළුල්ව පිළිගනී. “ස්වභාවධර්මයට විරුද්ධව කාමුක සංසර්ගයේ යෙදීම” යන ක්‍රියාව 365 වගන්තියෙන් අපරාධීකරණය කරන අතර, ඊට වසර 10ක් දක්වා වන සිරදඬුවමක් සහ දඩයක් හිමි කළ හැකිය. “තවත් පුද්ගලයකු සමග තදබල අශෝභන ක්‍රියාවක් සිදුකිරීම” යන ක්‍රියාව දණ්ඩ හිත සංග්‍රහයේ 365අ වගන්තියෙන් අපරාධීකරණය කරන අතර, ඊට වසර 2ක් දක්වා වන සිරදඬුවමක් හිමි කළ හැකිය. සොඩොමි හිත හඳුන්වාදුන්නේ 1883 බ්‍රිතාන්‍ය යටත්විජිත පාලන සමයේදී වන අතර, පසුව, 365අ වගන්තිය 1995 අංක 22 දරන දණ්ඩ හිත සංග්‍රහය (සංශෝධනය) පහත භරණ සංශෝධනය කළේ කාන්තාවන් අතර ලිංගික ක්‍රියාද ඊට ඇතුළත් කිරීමට සහ ඊට පෙර හිඳු “පිරිමි පුද්ගලයින්” යන කොටස “පුද්ගලයින්” යනුවෙන් වෙනස් කිරීමටයි.¹³ මෙම හිතිය සාමාන්‍යයෙන් ක්‍රියාත්මක නොකළත්, එය විවිධ ලිංගික අභ්‍යන්තර සහිත ප්‍රජාවප්‍රජාව අපරාධකාරයින් ලෙස සලකන බැවින්, ශ්‍රී ලංකාව තුළ ජීවත්වන විවිධ ලිංගික අභ්‍යන්තර සහිත ප්‍රජාවප්‍රජාවන්ට එරෙහිව සිදුවන වෙනස්කොට සැලකීමිවලදී ඊට ප්‍රධාන භූමිකාවක් ඇත. ශ්‍රී ලංකාව තුළ කාන්තාවන් අතර කැමැත්තෙන් ඇතිවන, සම-ලිංගික සබඳතා අපරාධීකරණය කිරීම මානව අයිතිවාසිකම් කඩකිරීමක් ලෙස 2022 වසරේ මාර්තු මාසයේදී සිඩ්නී කමිටුව විසින් හිමිගත කරන ලදී.¹⁴ තවද, සම-ලිංගික ලිංගික ක්‍රියා හිර්අපරාධීකරණය කරන ලෙස එම කමිටුව විසින් ශ්‍රී ලංකා රජයට තරයේ පවසා ඇත.

2. ශ්‍රී ලංකාව සඳහා වූ 42වන යු පී ආර් සැසියේදී ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය, එක්සත් රාජධානිය, ඔස්ට්‍රේලියාව, කැනඩාව, නෝර්වේ සහ හෙදර්ලන්තය ඇතුළු රටවල් 19ක් හිර්දේශ කර හිඳුගේ කැමැත්තෙන් සිදුවන සම-ලිංගික ක්‍රියාවන් හිර්අපරාධීකරණය කිරීමටයි.¹⁵ සිට විවිධ ලිංගික අභ්‍යන්තර සහිත ප්‍රජාවප්‍රජාව එවැනි සබඳතා හිර්අපරාධීකරණය කරන ලෙස ඉල්ලා සිටී අතර, අවස්ථා කිහිපයකදී හිර්අපරාධීකරණය පිලිබඳ ධනාත්මක ප්‍රකාශ ඉදිරිපත්වුවත්, කිසිදු ආකාරයක හිසි පියවර තවමත් ගෙන නැත.

3. විවිධ ලිංගික අභ්‍යන්තර සහිත ප්‍රජාවේ සාමාජිකයින්ව, විශේෂයෙන්ම සංක්‍රාන්ති සමාජභාවී පුද්ගලයින්ව, හරස් විලාසිතා කරන ප්‍රජාව, සිය ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අභ්‍යන්තරවයට අදාළ සම්මතයන්ට නොගැලපෙන පෙනුමක් ඇති පුද්ගලයින්ව සහ වාණිජ ලිංගික ශ්‍රමිකයින් ලෙස කටයුතු කරන පුද්ගලයින්ව අත්අඩංගුවට ගැනීමට සහ රඳවා තබාගැනීමට දණ්ඩ හිත සංග්‍රහයේ 399 වගන්තිය, එනම්, වෙනත් පුද්ගලයකු ලෙස පෙනීසිටීමින් වංචා කිරීම, සහ 1941 අයාලේ යාමේ ආඥා පහත බහුල ලෙස භාවිත කරනු ලබයි.¹⁶

¹³ 1995 අංක 22 දරන දණ්ඩ නීති සංග්‍රහ සංශෝධනයේ 18 වන වගන්තිය මෙසේ පවසයි: ප්‍රධාන ප්‍රඥප්තියේ 365අ වන වගන්තිය මෙයින් ඉවත් කරනු ලබන අතර, ඒ වෙනුවට පහත දැක්වෙන වගන්තිය ආදේශ කරනු ලැබේ. “365අ. ප්‍රසිද්ධියේ හෝ අප්‍රසිද්ධියේ හෝ වෙනත් තැනැත්තකු සමග යම් දැඩි අයිෂ්ට ක්‍රියාවක් සිදු කරන, නැතහොත් එවැනි යම් ක්‍රියාවකට පාර්ශවකරුවකු වන හෝ, එබඳු යම් ක්‍රියාවක් යම් තැනැත්තකු විසින් කරනු ලැබීම කුටිලනය කරන හෝ කුටිලනය කිරීමට තැත් කරන කවර හෝ තැනැත්තකු වරදකට වරදකරු වන අතර, ඔහුට අවුරුදු දෙකක් දක්වා දීර්ඝ විය හැකි කාලයකට දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාර ගතකිරීමකින් හෝ දඩයකින් හෝ ඒ බන්ධනාගාරගත කිරීම හා දඩය යන දඬුවම් දෙකින්ම දඬුවම් කරනු ලැබිය යුතු ය. තවද, ඒ වරද වයස අවුරුදු 18කට වැඩි තැනැත්තකු විසින් වයස අවුරුදු 16කට අඩු තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් සිදුකරනු ලබන අවස්ථාවක, අවුරුදු 10කට නොඅඩු වූද අවුරුදු 20ක් නොඉක්මවන්නා වූද කාලයකට බරපතල වැඩ ඇතිව බන්ධනාගාරගත කිරීමකින් හා දඩයකින් ඒ තැනැත්තාට දඬුවම් කරනු ලැබිය යුතුය. තවද, ඒ වරද සිදුකරන ලද්දේ යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන්ද, ඒ තැනැත්තාට සිදුකරන ලද හානි වෙනුවෙන් අධිකරණය විසින් නිශ්චය කරනු ලබන මුදලක වන්දියක් ඒ තැනැත්තාට ගෙවන ලෙසද අධිකරණය විසින් ආඥා කරනු ලැබිය හැකිය.”

¹⁴ සිඩ්නී වාර්තාව: අංක 134/2018 සංදේශය සම්බන්ධයෙන් වෛකල්පීය මූලලේඛනයේ 7(3) වගන්තිය යටතේ කමිටුව අනුමත කළ අදහස්

¹⁵ 42වන යු පී ආර් සැසියේ ශ්‍රී ලංකාව සඳහා වන නිර්දේශ: <https://uprmeetings.ohchr.org/Sessions/42/SriLanka/Pages/default.aspx>

¹⁶ එක්සත් ජනපදයේ ජනපද දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, මානව හිමිකම් සහ කම්කරුවන් සඳහා වන කාර්යාලය විසින් නිකුත් කළ, 2016 වසර සඳහා වන ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් පිලිබඳ වාර්තාව: <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/01/Sri-Lanka-1.pdf>

4. ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ මූලික අයිතිවාසිකම් පරිච්ඡේදය යටතේ ඇති 12(2) වගන්තිය පවසන්නේ “කිසිම පුරවැසියකු ජාතිය, ආගම, භාෂාව, කුලය, ස්ත්‍රී-පුරුෂ වේදය දේශපාලන මතය හෝ උපන් ස්ථානය යන හේතු මත හෝ ඉන් කවර වූ හේතුවක් මත හෝ වෙනස්කමකට භාජනය නොවිය යුතු” බව වන අතර, මෙම සාකච්ඡාව සඳහා එම හේතූන් ‘වෙනස්කොට සැලකීමට හේතුවන හේතූන්’ ලෙස සැලකිය හැකිය. එම වගන්තිය තුළ “ස්ත්‍රී-පුරුෂභාවය” සඳහන් කර තිබුණත්, “ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවය” හෝ “ලිංගික දිශානතිය” යන වචන හෝ විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාව සහ අනෙකුත් ලිංගික සහ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතා, ප්‍රකාශන සහ ලක්ෂණ යන කාණ්ඩවලට අයත් යැයි හඳුන්වාගන්නා පුද්ගලයින් පිළිබඳ පැහැදිලි සඳහනක් නොමැත.

5. මීට අමතරව, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 16 වන වගන්තිය විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාව වෙනුවෙන් මූලික අයිතිවාසිකම් පෙන්වීම ගොනුකිරීම අවහිර කරයි. ඒ, එම වගන්තිය මූලික අයිතිවාසිකම් පරිච්ඡේදයට හෝ අනෙකුත් ව්‍යවස්ථානුකූල ප්‍රතිපාදනවලට පටහැනි සියලුම පවතින හිතීන් වලටද බවට පත් කරන බැවිනි. තවද, මූලික අයිතිවාසිකම් පෙන්වීම ගොනු කළ හැක්කේ පරිපාලන හෝ විධායක ක්‍රියාවක් හේතුවෙන් සිදුවන අයිතීන් උල්ලංඝනය වීමකට විරුද්ධව පමණක් වන අතර, ඉන් පෞද්ගලික පාර්ශවයකට එරෙහිව මූලික අයිතිවාසිකම් පෙන්වීම ගොනු කිරීම වැළැක්වේ. පොදු සේවා සපයන සහ වෙනස්කොට සැලකීමේවලට හේතුවන පෞද්ගලික පාර්ශව ගණනාවක් රට තුළ ඇති හෙයින් මෙය ගැටළු ගණනාවක් මතු කරයි.

6. “කිසිම තැනැත්තකු වධහිංසාවලට හෝ කාර, අමානුෂික හෝ අවමන් සහගත සැලකිල්ලකට නැතහොත් දඬුවමකට යටත් නොකළ යුත්තේය,” යැයි ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 11 වන වගන්තිය පවසයි. 1994 අංක 22 පනත යටතේ වධහිංසාවලට හෝ අනෙකුත් කාර, අමානුෂික හෝ අවමන් සහගත සැලකිල්ලට හෝ දඬුවමවලට එරෙහි ප්‍රඥප්තිය ශ්‍රී ලංකාව ස්ථිර සහ බලාත්මක කොට ඇත.¹⁷ කෙසේනමුත්, වධහිංසාවලට ලක්වීමෙන් තොරව ජීවත්වීමට ඇති මූලික අයිතිවාසිකම පවා උල්ලංඝනය කරමින් විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවප්‍රජාවට විරුද්ධව අකටයුතුකම් සිදුවේ. සම-ලිංගික ක්‍රියා සිදුවුවා යැයි ඔප්පු කිරීමට සාක්ෂි සැපයීම සඳහා 2007 වර්ෂයේ සිට බලධාරීන් විසින් අඩුම තරමේ පුද්ගලයින් හත්දෙනෙකුගේ බලහත්කාරයෙන් කායික පරීක්ෂණවලට ලක්කර ඇති බව හෙළිකරමින්, 2020 ඔක්තෝබර් මස ඊක්වල් ග්‍රවුප්ප් සහ හියුමන් රයිට්ස් වොච් සංවිධාන වාර්තාවක් පලකරන ලදී. බලහත්කාරයෙන් සිදුකළ ගුදමාර්ග පරීක්ෂා සහ යෝනිමාර්ග පරීක්ෂාවක් මෙම පරීක්ෂණ අතර විය.¹⁸ එමෙන්ම, විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවප්‍රජාව තුළ පරිවර්තන විකිත්සාව සිදුකිරීම පිළිබඳව වාර්තා ගණනාවක් ඇති අතර, ඒ අතර සංක්‍රාන්ති සමාජභාවී සහ විවිධ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතා ඇති පුද්ගලයින් විශේෂ වේ.¹⁹ විවිධ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතා සහ ලිංගික දිශානති මානසික රෝගවලට හේතුවක් යන මතය අනුමත නොකරන බවට ශ්‍රී ලංකා මනෝවෛද්‍යවරුන්ගේ සංගමය ප්‍රකාශයක් හිකුත්කොට ඇති අතර²⁰, තවද, කැමැත්තෙන් සිදුවන සම-ලිංගික ක්‍රියාකාරකම් හිරිපුරාධීකරණය කරන ලෙසත් ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවප්‍රජාව ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති හඳුන්වාදෙන ලෙසත් එම සංගමය රජයට තරයේ පවසා සිටින ලදී. කෙසේනමුත්, මෙම වෛද්‍ය වෘත්තිකයින් විසින් මෙම අකටයුතුකම්

¹⁷ වධහිංසාවලට හෝ අනෙකුත් කාර, අමානුෂික හෝ අවමන් සහගත සැලකිල්ලට හෝ දඬුවමවලට එරෙහි ප්‍රඥප්තිය: <http://citizenslanka.org/wp-content/uploads/2016/02/Convention-against-Torture-and-other-Cruel-Inhuman-or-Degradation-Treatment-of-Punishment-Act-No-39-of-1994-E.pdf>

¹⁸ හියුමන් රයිට්ස් වොච් විසින් පලකළ “Sri Lanka: Forced Anal Exams in Homosexuality Prosecutions” - පළවූයේ 2020.10.20 <https://www.hrw.org/news/2020/10/20/sri-lanka-forced-anal-exams-homosexuality-prosecutions>

¹⁹ ආසියා පැසිපික් සංක්‍රාන්ති සමාජභාවී ජාලය (The Asia Pacific Transgender Network – APTN) විසින් රටවල්වල සිටින එහි හවුල්කරුවන් සමග පලකළ "For as long as you stay boxed within the binary, you are seen as staying in line": Conversion Therapy Practices in Sri Lanka <https://www.aidsdatahub.org/sites/default/files/resource/conversion-therapy-2020-sri-lanka-country-snapshot.pdf>

²⁰ ශ්‍රී ලංකා මනෝවෛද්‍යවරුන්ගේ සංගමයේ ප්‍රකාශය: <https://www.fpasrilanka.org/content/fpasl-endorses-statement-made-sri-lanka-college-psychiatrists-regarding-human-sexuality-and>

තවමත් සිදුකරමින් පවතින අතර, එකී කරුණු සම්බන්ධයෙන් කිසිදු ප්‍රතිපත්තිමය හෝ නියාමනමය පියවර තවමත් ගෙන නැත.

7. ශ්‍රී ලංකාව තුළ පුරුෂයකු ‘දූෂණය’ කිරීම යන ක්‍රියාව දූෂණය කිරීමට අදාළ සාමාන්‍ය හිඟියට හඳුනාගෙන නැත. මෙම කරුණ දණ්ඩ හිඟිය සංග්‍රහයේ දරුණු ලිංගික අපයෝජන සම්බන්ධයෙන් පවතින 365 ආ සහ දූෂණය කිරීමට අදාළ දඬුවම් සම්බන්ධයෙන් පවතින 364 යටතේ ආවරණය වන නමුත්, සමාජය තුළ ඒවා ප්‍රමාණවත් තරම් බරපතල ලෙස සලකන්නේ නැත.

8. ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවය හඳුනාගැනීමේ සහතිකපත²¹ හඳුන්වාදීම ශ්‍රී ලංකාවේ සංක්‍රාන්ති සමාජභාවී ප්‍රජාව වෙනුවෙන් ගත් ධනාත්මක පියවරකි. ඒ, සංක්‍රාන්ති සමාජභාවී පුද්ගලයින්ට සිය ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවය තහවුරුකිරීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ පහසුවෙන් ඉදිරියට යාමට අවශ්‍ය සහාය ලබාදීමට ශ්‍රී ලංකාවේ වෛද්‍ය ප්‍රජාව රාජ්‍ය ආයතන සමග එක්වූ බැවිනි. අවාසනාවකට මෙන්, සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රය තුළ සහ රාජ්‍ය නිලධාරීන් අතර මේ සම්බන්ධයෙන් පවතින දැනුම මදිකම සහ මෙම ක්‍රියාවලියේ විවිධ අවස්ථා ඒකාකාරී ලෙස පවත්වාගෙන යාමේ මදිකම මෙම ක්‍රියාවලියට බාධා එල්ල කොට ඇත.

9. 2005 වර්ෂයේදී හඳුන්වාදුන් ගෘහස්ත ප්‍රවණ්ඩත්වය වැළැක්වීමේ පනත²² විවිධ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතා සහ ලිංගික දිශානති පිළිගන්නා ප්‍රගතිශීලී පියවරක් ලෙස තමිකළ හැකිය. මෙම පනත තුළ ‘සහවාසකරන සහකරුවා’ යන වචනය ඇතුළත් වන අතර, එය ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවය සම්බන්ධයෙන් මධ්‍යස්ථ වචනයකි. ගෘහස්ථ ප්‍රවණ්ඩත්වයට මුහුණපෑ අවස්ථාවක අවශ්‍යතම පොලිසිය හමුවේ පැමිණිලි කිරීමට ප්‍රජා සාමාජිකයින්ට මෙම පනත ඉඩකඩ ලබාදෙන මුත්, කැමැත්තෙන් ඇතිවන සම-ලිංගික සම්බන්ධතා අපරාධීකරණය කර තිබීම සහ විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවට වින්දිතයින් ලෙස ලැබී ඇති හඳුනාගැනීම හේතුවෙන්, පුද්ගලයින් පැමිණිලි කිරීමට මැලිකමක් දක්වයි.

²¹ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවය හඳුනාගැනීමේ සහතිකපත සම්බන්ධයෙන් නිකුත් කළ වක්‍රලේඛය: වක්‍රලේඛ අංක 01/34/2016
²² 2005 අංක 34 දරන ගෘහස්ථ ප්‍රවණ්ඩත්වය වැළැක්වීමේ පනත: <https://www.refworld.org/pdfid/4c03ba2f2.pdf>

පරිච්ඡේදය 4 : සොයාගැනීම්

පිළිගැනීම හරහා අසමානතාව වැඩිවී ඇත

1. ශ්‍රී ලංකාව තුළ, විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාව වෙනුවෙන් “සමානාත්මතාවය” දිනාගැනීම යන මාතෘකාව දිගටම පවත්නා, සංකීර්ණ ගැටලුවකි. ප්‍රජා සාමාජිකයින් සමග පැවැත්වූ සාකච්ඡාවලදී ප්‍රකාශ වූයේ, විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවපුද්ගලයින් වෙනස්කොට සැලකීමේවලට, ආන්තිකකරණයට සහ ප්‍රචණ්ඩත්වයට විවිධ මට්ටම්වලින් මුහුණපාන බවයි. සම-ලිංගික ක්‍රියා අපරාධීකරණය කර තිබීම මෙන්ම, දණ්ඩ හිනි සංග්‍රහයේ 399 වගන්තිය හා අයාලේ යාමේ ආඥා පනතේ ඇතුළත් ප්‍රතිපාදන වැනි අනෙකුත් වෙනස්කොට සැලකීමේවලට මගපාදන හිනි හරහා සිදුවන හිනිය මත පදනම් වූ වෙනස්කොට සැලකීම්, සෞඛ්‍ය සහ අනෙකුත් සේවා ලබාගැනීමේදී පවතින අසමාන සැලකීම්, සහ කොන් කිරීම, හිංසා කිරීම සහ වෛරීය අපරාධ වැනි සමාජයය වෙනස්කොට සැලකීම්, මීට ඇතුළත් වේ.

2. විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජා සාමාජිකයින් තර්ක කළේ, ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතාවය සහ ලිංගික දිශානතිය කුමක් වුවත් සියලු පුද්ගලයින්ට අනෙකුත් සියලු දෙනාටම ඇති අයිතීන් සහ ආරක්ෂාව තිබිය යුතු බවයි. විවාහ වීමට, දරුවන් හදාගැනීමට, වෙනස්කොට සැලකීමට සහ හිංසාවට ලියවීමකින් තොරව සෞඛ්‍ය සහ අධ්‍යාපන අවස්ථා ලබාගැනීමට, සහ වෛරීය අපරාධ හා අනෙකුත් ආකාරවල ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියාවලින් ආරක්ෂාවීමට ඇති අයිතීන් මීට ඇතුළත් ය.

“අපින් මේ රටේ පුරවැසියෝ. ඒ වගේම අපින් මිනිස්සු. අපිටත් අවශ්‍ය අහිත් හැමෝටම අවශ්‍ය දේවල්. අපි එකම විදියට කනවා නම්, ජීවත් වෙනවා නම් සහ අහිත් හැමදේම එකම විදියට කරනවා නම්, අපි කවුරු එක්කද ඉන්න ඕන, අපි කාටද ආදරේ කරන්න ඕන කියල කියන්න අපිට වෙනම හිනි අවශ්‍ය ඇයි.”

- හිප්පෝ, අවුරුදු 37යි, ගාල්ලේ වෙසෙන සමර්සි පුරුෂයකු ලෙස තමන්ව හඳුන්වාගනී.

“විෂමර්සි පුද්ගලයින්ගේ ලිංගික වර්ගවට විරුද්ධව වෙනම හිනි හැනි හිසා, විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවප්‍රජාවගේ ලිංගික ක්‍රියා හෝ වෙනත් දෙයක් පාලනය කරන්න වෙනස් හිනි තිබීම වැරදියි.”

- අශේන්, අවුරුදු 28යි, අනුරාධපුරයේ වෙසෙන සමර්සි පුරුෂයකු ලෙස තමන්ව හඳුන්වාගනී.

3. අවාසනාවකට මෙන්, ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාව විවිධ ආකාරවල වෙනස්කොට සැලකීම්, සම අවස්ථා අඩුකම, සීමා සහිත හිනිමය ආරක්ෂාව, සමාජයය වෙන්කොට සැලකීම සහ ප්‍රචණ්ඩත්වය ආදියට මුහුණපායි. රැකියා, අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍ය සේවා, පොදු සේවා ආදී අංශ ගණනාවක් තුළ ප්‍රජාවට සම අවස්ථා ලබාදීම ප්‍රතික්ෂේප වී ඇත. සිය ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතාවය, ප්‍රකාශනය සහ ලිංගික දිශානතිය වසන් කරන පුද්ගලයින් සමග සංසන්දනය කළ විට, විවිධ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතා, ප්‍රකාශන සහ ලිංගික දිශානති තුළ කැපීපෙනෙන පුද්ගලයින් ඉහත සඳහන් කල පසුබිම් තුළ වැඩියෙන් වෙනස්කොට සැලකීමේවලට මුහුණපාන බවද ඉස්මතු විය.

“මගේ ජීවිතේ වැඩි කොටසක් මම ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතාවය/ප්‍රකාශනය හෝ ලිංගික දිශානතිය භංගගෙන හිටිය හිසා, මේ රටේ විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවප්‍රජා සාමාජිකයින් මුහුණපාන දේවල්වලින් වැඩි කොටසක් මම කවුළුවත් අත්විඳලා හැහැ. මම ගොඩක් ආසයි දවසක ගවුමක් ඇඳලා අහිත් අය හිතන දේ හෝ හිංසනවලට බය වෙන්නේ නැතුව පාරක ඇවිදින්න. මම දන්නේ නැහැ ඒ දේ කරන්න කවදහර් මට ධෛර්ය ලැබෙයිද කියල.”

- ප්‍රනාන්දු, අවුරුදු 37යි, පුත්තලමේ වෙසෙන ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතාවය හියවිත නොමැති අයෙකු ලෙස තමන්ව හඳුන්වාගනී.

4. විවිධ ලිංගික අන්‍යෝන්‍ය සහිත ප්‍රජාව වෙනුවෙන් සමානාත්මතාවය ලබාකර ගැනීමේදී අවශ්‍ය වන වෙනස්කම් හිතීමය සහ ප්‍රතිපත්තිමය වෙනස්කම්වලට සීමා නොවේ. ඒ සඳහා, සමාජයේ ආකල්පවල සහ සම්මතවල වෙනස්කම් අවශ්‍ය වේ. කෙසේනමුත්, අයි සී සී පී ආර් ප්‍රඥප්තිය යටතේ විවිධ ලිංගික අන්‍යෝන්‍ය සහිත ප්‍රජාවප්‍රජාවට ලැබිය යුතු අයිතීන් ගණනාවක් ලබාදීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට පවතින හිතී හේතුවක් කරගෙන ඇති අතර, ඒවා සමාජය තුළ ව්‍යාප්තව පවතින වෙනස්කොට සැලකීමේදී මුහුණපාන ලිංගික සුළුතරය තවදුරටත් කොන් කිරීම අනුමත කරයි.

පරිච්ඡේදය 5 : අධ්‍යාපනය

1. අධ්‍යාපනය ලබාගැනීමේදී සහ අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රය තුළ සමාන අවස්ථා ලබාගැනීමේදී විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවේ සාමාජිකයින් විශාල බාධාවලට මුහුණපායි. වෙනස්කොට සැලකීම, හිංසාකාරී ක්‍රියා, සහ සියලුම මට්ටම්වල අධ්‍යාපන ආයතනවලින් කොන් කිරීම අධ්‍යාපන කටයුතුවල සාර්ථකත්වයට සහ විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජා ශිෂ්‍යයින්ගේ මානසික සෞඛ්‍යයට බලපෑම් ඇතිකළ හැකිය. විවිධත්වය සහ පිළිගැනීම ප්‍රවලිත කරන ප්‍රතිපත්ති සහ වැඩසටහන් හරහා ඇතැම් අධ්‍යාපන ආයතන සහ අධ්‍යාපකයින් මෙම ගැටළු විසඳීමට පටන් ගෙන ඇති මුත්, ලිංගික දිශානතිය, ප්‍රකාශනය හෝ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතාවය නොසලකා සියලුම ශිෂ්‍යයින්ට ආරක්ෂාකාරී සහ සහයෝගයක් ලැබෙන පරිසරයක් ඉගෙනීමට සහ සාර්ථක වීමට අවස්ථාව ඇති බව තහවුරු කිරීමට මහත් වූ වැඩ කොටසක් සිදුකිරීමට ඇත.

2. මෙම අධ්‍යයනයට සහභාගිවූවන්ගෙන් 54%ක් පැවසුවේ 2018-2022 කාල පරිච්ඡේදයේදී ඔවුන්ට අධ්‍යාපන ආයතන තුළ සම අවස්ථා ලබාදීම ප්‍රතික්ෂේප වී ඇති බවයි. සහභාගිවූවන් තවදුරටත් පැවසුවේ ඔවුන්ව අධ්‍යාපන ආයතනවලට ඇතුළත් කරගැනීම ප්‍රතික්ෂේප වී ඇති බවත්, ඇතැම් අවස්ථාවලදී ඔවුන් කැමැති විෂයන් හෝ විෂයබාහිර ක්‍රියාකාරකම් තෝරාගැනීමේදී කොන්කිරීමට හෝ ප්‍රතික්ෂේප වීමට ලක්ව ඇති බවත්ය. මේ හේතුවෙන්, සහභාගිවූවන්ගෙන් 22.2%ක් පමණ අධ්‍යාපන කටයුතු අතරමග තවත්වා දැමීම හෝ අදාළ අධ්‍යාපන ආයතනවලින් ඉවත් වීම සිදුකර ඇත.

“2018 දී උසස් පෙළ විෂයන් වලට මම තර්කය සහ ගෘහ විද්‍යාව තෝරාගත්තා. මගේ පාසලේ ගුරුවරු සහ අතින් සිසුන් මට විහිළු කළා සහ නම් පටබැන්දා. ඒ කාලේ මම හිටියේ ලොකු පිඩනයකින්. පාසලේදී සිද්දුවෙව්ව හිංසා නොසලකා මම අධ්‍යාපන කටයුතු දිගටම කරගෙන ගියා. මගේ අරමුණ වුනේ ඒ විෂයන්වලින් හොඳ ප්‍රතිපල ලබාගන්න. අවසානයේදී සාර්ථක වෙන්න තරම් මම වාසනාවත්ත වුනත්, මම දැකල තියෙනවා හිංසාවට ලක්වීමේ වේදනාව තවදුරටත් දරාගන්න බැරි හිසාම සහෝදර ශිෂ්‍යයින් පාසල අතහැරලා යනවා.”

- පසත්, අවුරුදු 21යි, කැගල්ලේ වෙසෙන සමරිසි පුරුෂයකු ලෙස තමන්ව හඳුන්වාගනී.

3. සහභාගි වූවන්ගෙන් 70%කට වඩා විවිධ ලිංගික දිශානති, ප්‍රකාශන හෝ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතා හේතුවෙන් අවස්ථා ගණනාවකදී ප්‍රවණ්ඩ ක්‍රියාවලට ලක්ව ඇති බව පැවසූ අතර, ප්‍රජා සාමාජිකයින් සමග පැවැත්වූ සාකච්ඡාවලදී අවධාරණය වූයේ, සිය ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතාවය හෝ ලිංගික දිශානතිය අධ්‍යාපන ආයතන තුළ හෙළිකොට නොමැති හෝ ඒ පිළිබඳව විවෘත නොමැති ප්‍රජා සාමාජිකයින්ට වඩා ඒවා පිළිබඳ වඩාත් විවෘත පුද්ගලයින් හිංසනයට ලක්ව ඇති බවයි.

“මට පාසල හැරයාමේ සහතිකය ලැබෙන්න තිබුණේ 2018 වසරේදී. නමුත් මට තවමත් ඒක ලැබුනෙ නැහැ. හේතුව තමයි, ඒක හිකුත් කරන ක්‍රියාවලිය බාරව හිටපු ගුරුවරයා මම සංක්‍රාන්ති ක්‍රියාවලිය පටන් අරගෙන තිබුන හිසා මට ඒ සහතිකය දෙන එක ප්‍රතික්ෂේප කිරීම. ගුරුවරු සහ ශිෂ්‍යයෝ දෙගොල්ලොම ඉන්න එට්ස්ඇප් කණ්ඩායමක මාව විහිළුවට ලක්කරා. මටයි මගේ සහකරුවයි විශාල විදියට අපහාස විඳ දරාගන්න සිද්දුවුනා. ඒක වේදනාකාරී අත්දැකීමක්.”

- සසින්, අවුරුදු 24යි, රත්නපුරයේ වෙසෙන සංක්‍රාන්ති සමාජභාවී පුරුෂයකු ලෙස තමන්ව හඳුන්වාගනී.

4. තවද, සහභාගි වූවන්ගෙන් 40%ක් පමණ අධ්‍යාපනය සම්බන්ධ පරිසරවලදී මානසික හිංසනයට ලක්වූ බවත්, 33%ක් පමණ අධ්‍යාපන ආයතන තුළ වාචික හිංසනයට ලක්වූ බවත්, පවසන ලදී.

“මම රජයේ පාසලක උසස් පෙළ හදාරමින් හිටපු කාලයේදී මගේ පන්තියේ ශිෂ්‍යයෙක් ප්‍රංශ භාෂාව උගන්නපු ගුරුවරයාට කිව්වා මම සමරිසි පිරිමින් එක්ක කාලය ගත කරනවා කියල. ප්‍රංශ ගුරුවරයා මට පන්තිය මැද්දේ හිටගන්න

කියල, මගේ පත්තියේ ශිෂ්‍යයින් ඉදිරිපිටදීම මගෙන් ඒ ගැන ඇහුව. ඊළඟට ඇය මට කිව්වා සමර්සි පිරිමින් ලෙඩ පතුරුවන හිසා ඔවුන්ව ආශ්‍රය කරන්න එපා කියල. මට ලොකු අපහසුවක් දැනුණා. හිරිහැර වඩාත් හරක අතට හැරවීම් හිසා මම පාසලට යන එක හැවැත්තුවා. මට මගේ උසස් පෙළ පවා මගහරින්න සිද්දුවුණා, මොකද මට තිබ්බ විශාලය තත්වය හිසා මට ඉගෙනීම් කටයුතු ගැන අවධානය යොමු කරන්න ධර්දුවුණා. මට දැනුණේ මගේ ප්‍රතිරූපයට සහ මගේ පෞරුෂයට හානිවුණා කියල.”

- අගේන්, අවුරුදු 20යි, කොට්ටාවේ වෙසෙන සමර්සි පුරුෂයකු ලෙස තමන්ව හඳුන්වාගනී.

5. විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජා සාමාජිකයින්ට අධ්‍යාපනික පරිසරයක් තුළ එවැනි ගැටළු පිලිබඳව පැමිණිලි කිරීමට තරම් ආරක්ෂාකාරී බවක් දැනුණාදැයි සාකච්ඡා කරමින්, සහභාගී වුවත් පෙන්නවාදුන්නේ ලිංගික දිශානති, ප්‍රකාශන හෝ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතා පිලිබඳ සාකච්ඡා කිරීම අනුමත නොකරන බැවින්, එවැනි ගැටළු බලධාරීන්ට වාර්තා කොට කිසිදු වාසිදායක ප්‍රතිඵලයක් ලබාගැනීමට හැකිවේ දැයි ඔවුන්ට විශ්වාසයක් නොතිබුණු බවයි. ඔවුන් තවදුරටත් පැවසුවේ වගකිවයුතු බලධාරීන්ගෙන් බහුතරයක් සමර්සි හිතක සහ සංක්‍රාන්ති සමාජභාවී හිතක බවක් පෙන්නු බැවින්, එවැනි ගැටළු පිලිබඳව පැමිණිලි කිරීමට මැලිකමක් ඇතිවූ බවයි. ඒ, එම තත්වය තුළ, හිංසනවලට වගකිවයුතු පාර්ශ්වය වෙනුවට පැමිණිල්ල ඉදිරිපත් කරන විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවප්‍රජා සාමාජිකයාට තවත් ගැටළුවලට මුහුණපෑමට සිදුවිය හැකි බැවිනි.

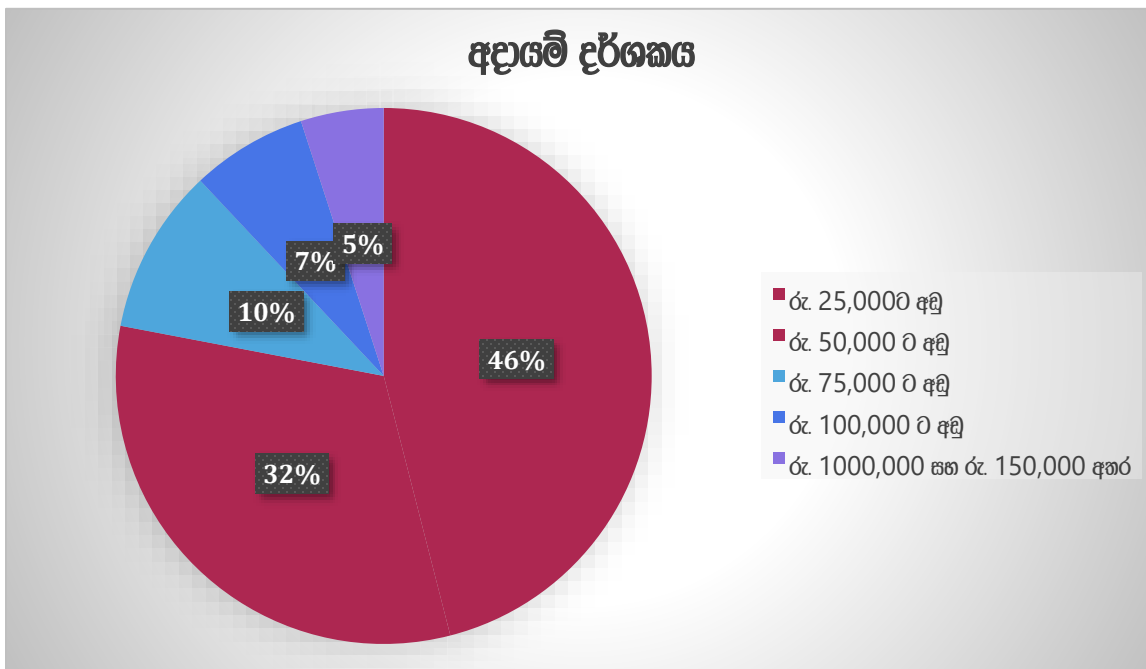
“ ශිෂ්‍ය භායක මණ්ඩලයට අයදුම් කරන්න මට ඉඩදුන්නේ හැහැ. ජ්‍යෙෂ්ඨ කමිටු සාමාජිකයින් මගේ අයදුම්පත පිළිගත්තේ හැහැ. මට හොඳ ශ්‍රේණිගත කිරීම් තිබ්බා වගේම මම පාසලේ විෂය ධාරිත ක්‍රියාකාරකම්වලටත් සම්බන්ධ වෙලා හිටියා. මම ජ්‍යෙෂ්ඨයින්ගේ ඇහුවම මගේ අයදුම්පත ධාරිගන්න ධර් ඇයි කියල, ඔවුන් කිව්වේ මගේ ලිංගික හැඹුරුතාවය ගැන කටකතා අහන්න ලැබුණා සහ මම ඊළඟ කමිටුවේ සාමාජිකයෙක් වෙනවට අපේ (පාසලේ) හිවාසය ධාර ගුරුවරයා පවා අකමැතියි කියල. ඒ කාලයේ මම මගේ ලිංගික දිශානතිය ගැන තවදුරටත් සොයාබලමින් සිටියේ. ඒ වගේම, ඒ ගැන මම සම්පූර්ණයෙන්ම පාසලට හෙළිකරලා තිබ්බෙත් හැහැ. මම ඒ ගැන කතාකරල තිබ්බේ මනෝ උපදේශනය දෙන ගුරුවරයා එක්ක විතරයි. පස්සේ මට දැනගන්න ලැබුණේ මම ගැන අදාළ කටකතා පතුරුවල තිබුණේ ඒ ගුරුවරයා කියලයි. ගුරුවරුන් ඉන්නේ ලැබුණේ ආරක්ෂා කරන්න. ඒගොල්ලෝ එහෙම හැසිරෙද්දී අපි කොහේටද පැමිණිලි කරන්නේ? මට කියන්න තිබ්බ දේට ඇහුම්කම් දෙන්න සුදානම් කවුරුත් හැහැ. පාසලේ අවසාන අවුරුදු දෙකේදී මට කිසිම වටිනාකමක් ඇති කෙනෙක් කියල දැනුණේ හැහැ.”

- තෙත්මි, අවුරුදු 21යි, භූවර වෙසෙන කුයර ස්ත්‍රීයක් ලෙස තමන්ව හඳුන්වාගනී.

පරිච්ඡේදය 6 : රැකියා නියුක්තිය

1. විවිධ ලිංගික අභ්‍යන්තර සහිත ප්‍රජාව ලෙස හඳුනාගන්නා පුද්ගලයින්ට එරෙහි සිදුවන වෙනස්කොට සැලකීම් ශ්‍රී ලංකාව තුළ තවමත් දැකිය හැකි යතාර්ථයකි. වාචික හිංසන, සේවා ස්ථානයේ ක්‍රියාකාරකම් හෝ අවස්ථාවලින් කොන්කිරීම, සහ රැකියාවට බඳවා ගැනීමේදී, උසස්වීම් ලබාදීමේදී හෝ සේවාවෙන් ඉවත් කිරීමේදී අසමාන සැලකිලි ලැබීම ආදී බරපතල රැකියා සම්බන්ධ අභියෝග සහ වෙනස්කොට සැලකීම් වලට ඔවුන් මුහුණපායි. ජාත්‍යන්තර කම්කරු සංවිධානයේ අරමුණු තුළද රැකියා ලෝකයේ සමානත්මතාවය සහ වෙනස්කොට නොසැලකීම අඩංගු කර ඇත. ²³ ශ්‍රී ලංකාව තවමත් එම සංවිධානයේ 190 ප්‍රඥප්තිය ස්ථීර සහ බලාත්මක කර, සේවා ස්ථානය තුළ ප්‍රවණ්ඩත්වය සහ හිරිහැර මුලිනුපුටා දැමීමට පියවර ගෙන නොමැත.²⁴

2. විවිධ ලිංගික අභ්‍යන්තර සහිත ප්‍රජාව වෙනුවෙන් පවතින හිතීමය ආරක්ෂාව මදිකම ද විවිධ ලිංගික අභ්‍යන්තර සහිත ප්‍රජාව පුද්ගලයින්ට වෙනස්කොට සැලකීම් හෝ හිංසාකාරී ක්‍රියාවලට බිය නොවී රැකියා අවස්ථා සොයා ගැනීමට ඇති හැකියාවට බාධාවකි. ලිංගික දිශානතිය හෝ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අභ්‍යන්තරය හෝ ප්‍රකාශනය මත පදනම්ව රැකියාවේදී සිදුවන වෙනස්කොට සැලකීම් තහනම් කරන විශේෂ හිතීම නොමැති අතර, එවැනි ක්‍රියා වැළැක්වීමට හිතීමය රැකවරණයක් ද නොමැත. උපදේශන සාකච්ඡාවලදී සාකච්ඡා වූ පරිදි, බොහෝමයක් පුද්ගලයින් තම ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අභ්‍යන්තරය, ප්‍රකාශනය හෝ ලිංගික දිශානතිය සේවා ස්ථානයේදී සඟවාගෙන සිටීමට මූලික හේතුව වන්නේ මෙම තත්වයයි. එසේම, රැකියාවට බඳවා ගැනීමේදී, උසස්වීම් ලබාදීමේදී, සහ වෙනත් රැකියා සම්බන්ධ තීරණ ගැනීමේදී මුහුණපාන වෙනස්කොට සැලකීම් විවිධ ලිංගික අභ්‍යන්තර සහිත ප්‍රජාවප්‍රජා සාමාජිකයින්ට බරපතල මූල්‍යමය සහ වෘත්තීමය වශයෙන් අවාසිදායක තත්වයන්ට හිරාවරණ කරයි.

²³ “එල් ජී බී ටී සේවකයින් සේවා ස්ථානයේදී සම අයිතින්වලට සහ සම ප්‍රතිලාබවලට හිමිකම් කියයි” යනුවෙන් අයි එල් ඩී පවසයි https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/how-the-ilo-works/ilo-director-general/statements-and-speeches/WCMS_368652/lang--en/index.htm

²⁴ අයි එල් ඩී 190 ප්‍රඥප්තිය: https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE

“මම කැලණියේ නියෝග සමාගමකට රැකියාවකට ගියා. ඒ වෙනකොට මගේ ජාතික හැඳුනුම්පත වෙනස්කරලා තිබ්බෙන් හැහැ. මම මගේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරියාට මේ ගැන කිව්වා. වැඩ කරන තැන මගේ පළවෙනි දුවසෙම මගේ ජාතික හැඳුනුම්පත සේවා ස්ථානයට ඇතුළුවෙන තැන හිටපු ආරක්ෂක නිලධාරීන් ඉල්ලාගන්න, සහ ඒගොල්ලෝ මට කිව්වා මගේ සේවා මුරය ඉවර වෙලා එක අපහු ඉල්ලාගන්න කියලා. මම මගේ ජාතික හැඳුනුම්පත ඉල්ලාගන්න ගිය වෙලාවේදී මගේ පෙනුම සහ ජාතික හැඳුනුම්පතේ ජායාරූපය වෙනස් හිසා ආරක්ෂක නිලධාරීන් කිව්වා මගේ ජාතික හැඳුනුම්පත දෙන්න බැහැ කියලා. මම මේ ප්‍රශ්නය විසඳාගන්න උත්සාහ කරමින් ඉදිද්දී මානව සම්පත් අංශයෙන් මට එන්න කියලා එවපු පණිවිඩයක් ලැබුනා. මානව සම්පත් අංශය මට කිව්වා මම කරපු වැඩවලට වැටුප් ගෙවනවා, නමුත් මාව සේවයෙන් ඉවත් කරනවා කියලා. මම ඒකට හේතු ඇහුවම කිව්වේ පාවිච්චි කරන්නේ මොන වැසිකිළියද කියලාවත් තහවුරු කරගන්න බැරි පුද්ගලයෙක්ව රැකියාවට බඳවාගන්න බැහැ කියලා.”

- අසේල, අවුරුදු 28යි, ගම්පහ වෙසෙන සංක්‍රාන්ති සමාජභාවී පුරුෂයෙකු ලෙස තමන්ව හඳුන්වාගනී.

3. විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජා සාමාජිකයින්ගෙන් බහුතරයක් (අධ්‍යයනයට සහභාගී වූ අයගෙන් 58%ක් පමණ) අවිධිමත් ක්ෂේත්‍රයේ රැකියාවේ නියුතු බව මෙම අධ්‍යයනය හරහා ඉස්මතු විය. ඔවුන් පැවසුවේ ඔවුන්ට සේවා ස්ථානවලදී පහසුවක් නොදැනෙන බවත්, එහිසා ඔවුන් ස්වයංරැකියාවක නියැලීමට හෝ ඔවුන්ගේ පවුලට, ඥාතියෙක්ට හෝ වෙනත් ප්‍රජා සාමාජිකයෙක්ට අයිති ස්ථානයක රැකියාවක් කිරීමට වඩාත් කැමති බවයි. මෙම කරුණු හේතුවෙන්, ප්‍රජා සාමාජිකයින්ගෙන් ප්‍රමාණවත් තරම් දෙනෙක් රැකියා නොකරන බව හෝ සිය සුදුසුකම්වලට නොගැළපෙන රැකියා කරන බවත් පැහැදිලි විය.

“මට නියෝගෙන් කාන්තා ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී ප්‍රකාශනයක් වීම වගේම මම දෙමළ වීම මගේ සුදුසුකම්වලට ගැලපෙන රැකියාවක් නොයද්දී මාව අවාසියක් තත්වයකට පත්කරලා තියෙනවා. මාව ව්‍යාපාර කරන සමාගම් කිහිපයකින්ම ප්‍රතික්ෂේප වුනා. මට අදායම් මාර්ගයක් අවශ්‍ය වුන හිසා මම අන්තිමට අලෙවි නිලධාරියෙක් විදියට සමාගමකට සම්බන්ධ වුනා. නමුත් මගේ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී ප්‍රකාශනය හිසා මට එතන මාස දෙකකට වඩා රැකියාව කරන්න බැරි වුනා. දැන් මම යාපනයේ කුයර සංවිධාන සමග ස්වේච්ඡාවෙන් වැඩ කරනවා. කොහොම වුනත්, මට හිසි අදායම් මාර්ගයක් අවශ්‍යයි.”

- සහිස්, අවුරුදු 28යි, යාපනයේ වෙසෙන ඇන්ඩ්‍රොපීනි (ලිංගික වශයෙන් ස්ත්‍රී සහ පුරුෂ අතර යැයි හඳුනාගන්නා) පුද්ගලයකු ලෙස තමන්ව හඳුන්වාගනී.

4. විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත පුද්ගලයින් සේවා ස්ථාන තුළ පවා වෙනස්කොට සැලකීමේ, හිංසාකාරී ක්‍රියා සහ තර්ජනය කිරීම්වලට ලක්වේ. මේවා හේතුවෙන් සේවා ස්ථානය තුළ සේවය කිරීමට අපහසු පරිසරයක් තිර්මාණය විය හැකි අතර, එය ඔවුන්ගේ මානසික සෞඛ්‍ය සහ රැකියාවේ ඵලදායනාවය මත සාමාන්‍යමත බලපෑමක් ඇති කළ හැකිය. සමීක්ෂණයට සහභාගීවූ අයගෙන් 41%ක් පැවසුවේ මෙවැනි හිංසාකාරී ක්‍රියා සිදුකළේ ඔවුන්ට සෘජුවම ඉහළින් සිටින වැඩ පරීක්ෂකවරයා හෝ වාර්තා කළ යුතු ඉහළ නිලධාරියා බවයි. ඊට අමතරව, සමීක්ෂණයට සහභාගී වූ විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත පුද්ගලයින්ගෙන් 30%ක් පැවසුවේ, ඔවුන් සමග රැකියාව කරන පුද්ගලයින් අතර පවතින කොන්කිරීම් සහ වැරදි මතවාද ද විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවපුද්ගලයින් සේවා ස්ථානයේ ක්‍රියාකාරකම් සහ උත්සව වලින් වෙන්වී සිටීමට සහ හුදකලාවී සිටීමට හේතුවන බවයි.

“මට කෙලින්ම ඉහළින් ඉන්න වැඩ පරීක්ෂකවරයා කරන හුසුදුසු ලිංගික යෝජනා මං දිගින් දිගටම මහැරියා. නමුත්, වැඩ වගයක් ඉවර කරන්න අවශ්‍යයි කියලා එක දවසක් එයා මට කාර්යාල වේලාවෙන් පස්සේ ඉන්න කිව්වා. අහිත් හැමෝම වැඩ ඉවර කරනකම් මාව තියාගන්න, සහ බලෙන් ලිංගිකව හැසිරෙන්න උත්සාහ කළා. මගේ ලිංගික හැමුරුතාවය ගැන අහිත් සේවකයින් දැනගන්නවම මම අකමැති හිසා ඒ සිද්ධිය ගැන මොනවා කරන්නද, කොහොට පැමිණිලි කරන්නද කියලා මම දැනගෙන හිටියෙ හැහැ.”

- වමෝද්, අවුරුදු 33යි, කැලණියේ වෙසෙන සමර්සි පුරුෂයකු ලෙස තමන්ව හඳුන්වාගනී.

5. සේවා ස්ථානයේදී මුහුණ පෑ ප්‍රචණ්ඩකාරී ක්‍රියා හේතුවෙන් සහභාගී වූවන්ගෙන් 42%ක් පමණ කාංසාව අත්විඳ ඇති අතර, සහභාගීවූවන්ගෙන් 92%ක් සඳහන් කළේ ඔවුන් සේවා ස්ථානයේදී කිසියම් ආකාරයක මානසික හිංසනයකට ලක්ව ඇති බවයි. ඔවුන්ට අනුව, සිය ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතාවය සහ ලිංගික හැඹුරුතාවය සේවා ස්ථානයේදී හෙළිකිරීමෙන් ඔවුන් වැළකී සිටින්නේ ඒ හේතුවෙන් රැකියාව අහිමිවිය හැකි බැවිනි.

“ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතාවය සහ ලිංගික හැඹුරුතාවය එලිනොකර ඉඳිමේ වඩාත්ම දුක කරුණ නමයි අහිත් අය කරන සියලුම සමර්සි හිතක විහිළුවලට හිතාවෙන්න සිද්ධවීම. මුලින් මට ඒ ගැන ඒ තරම් හිතුවේ නැත, මම හිතාදුන් මාත් එක්ක වැඩ කරන අයට එකතු වෙන්න. නමුත් දැන් මට ඒව එපා වෙලා තියෙන්නේ.”

- හසිනි, අවුරුදු 39යි, නුගේගොඩ වෙසෙන සමර්සි ස්ත්‍රීයක් ලෙස තමන්ව හඳුන්වාගනී.

පරිච්ඡේදය 7 : අත්‍යවශ්‍ය සේවා ලබාගැනීම

1. සමාජය තුළ කොන්කිරීම සහ වෙනස්කොට සැලකීම හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ලිංගික අන්‍යෝන්‍ය සහිත පුද්ගලයින්ට අත්‍යවශ්‍ය සේවා ලබාගැනීම අභියෝගාත්මක විය හැකිය. සෞඛ්‍ය සේවා ලබාගැනීම සම්බන්ධයෙන් ඔවුන් විශාල අභියෝගවලට මුහුණපාන අතර, සෞඛ්‍ය සේවය තුළ ප්‍රජාව පිලිබඳ අවබෝධයේ මදිකමක්ද පවතී.

“ මගේ යාලුවෙක් ටෙස්ටෝස්ටෙරෝන් ගන්න ගිය වෙලාවක ඔහුගේ පොද්ගලික අවයව පෙන්නන්න කියල වෛද්‍යවරයා කියලා තියෙනවා. ඒ වෙලාවේ මගේ යාලුවා තදින්ම ඒකට විරුද්ධ වෙලා තියෙනවා. නමුත් ඒ සිද්ධිය හිසා මගේ යාලුවා බය වුනා, සහ එයා ඉන්නෙ ලොකු මානසික අපහසුතාවකින්.”

- අකාන්, අවුරුදු 28යි, හෝමාගම වෙසෙන සංක්‍රාන්ති සමාජභාවී පුරුෂයෙක් ලෙස තමන්ව හඳුන්වාගනී.

2. සාකච්ඡා හරහා හෙළිවුණු කරුණු අනුව සහ සමීක්ෂණයට ලැබුණු ප්‍රතිචාර අනුව, විවිධ ලිංගික අන්‍යෝන්‍ය සහිත ප්‍රජාවප්‍රජාවට සුවිශේෂී වූ සෞඛ්‍ය අවශ්‍යතා සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය පුහුණුව හෝ ප්‍රමාණවත් දැනුම සෞඛ්‍යසේවා සපයන්නන්ට නොමැත. විවිධ ලිංගික අන්‍යෝන්‍ය සහිත ප්‍රජාව සම්බන්ධයෙන් පවතින සෞඛ්‍ය අසමානතාවන් වඩාත් හරක අතට හරවමින්, මෙම තත්වය හේතුවෙන් හිස සාත්තු කිරීමේදී අඩුකමක් සහ සෞඛ්‍යසේවා ලබාගැනීම සම්බන්ධයෙන් පසුබෑමක් ඇතිවිය හැකිය.

3. මීට අමතරව, සහභාගී වුවත් පැවසූ පරිදි, සම-ලිංගික සබඳතා අපරාධකරණය වැනි නීතිමය බාධා විවිධ ලිංගික අන්‍යෝන්‍ය සහිත ප්‍රජාවපුද්ගලයින්ව ඇතැම් සෞඛ්‍යසේවා ලබාගැනීමෙන් වළක්වා ඇත. ඔවුන්ට අනුව, මෙම නීතිමය බාධා සේවා ලබාගැනීමේදී විවිධ ලිංගික අන්‍යෝන්‍ය සහිත පුද්ගලයින්ව අධෛර්යමත් කරයි.

*“ මගේ ලිංගික දිශානතිය හිසා තවදුරටත් සෞඛ්‍ය සේවා ලබාගන්න පුළුවන්ද කියල මට විශ්වාසයක් නැහැ. එකපාරක් ගම්පහ-මීගමුව ලිංගිකව සමීක්ෂණය වන රෝග සායනයේ වෛද්‍යවරයා මට බැන්නා මම පො***ක් කියල, සහ මම දිගටම සමරිසි වුනොත් මට එව් අයි වී හැදෙයි කියල. වෛද්‍යවරුන්ගෙන් හිරිහැර විදින්න මට ඕන නැහැ. මම ඒ සායනයට ආපත්‍ර ගියොත් මගේ අන්‍යෝන්‍යවය එළිවෙයි කියල මට බයයි.”*

- ප්‍රහාන්, අවුරුදු 28යි, ගම්පහ වෙසෙන සමරිසි පුරුෂයෙක් ලෙස තමන්ව හඳුන්වාගනී.

4. ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ලිංගික අන්‍යෝන්‍ය සහිත ප්‍රජාව පොදු ප්‍රවාහන සේවා භාවිතකිරීමේදී පවා අභියෝගවලට මුහුණදෙන බව සමීක්ෂණයට සහභාගී වූ පිරිස පවසන ලදී. විවිධ ලිංගික අන්‍යෝන්‍ය සහිත ප්‍රජාවට එරෙහි වෙනස්කොට සැලකීම් සහ හිංසාකාරී ක්‍රියා පොදු ප්‍රවාහන සේවා ඇතුළු සමාජයේ විවිධ වූ පැතිකඩවල ව්‍යාප්තව පවතී.

5. සාම්ප්‍රදායික සමාජ සම්මතවලට අනුගත නොවීම හේතුවෙන් පොදු ප්‍රවාහන සේවා භාවිතයේදී විශේෂයෙන්ම සංක්‍රාන්ති සමාජභාවී පුද්ගලයින් අපහසුතාවන්ට මුහුණ දිය හැකි අතර, ඔවුන් අනෙකුත් මගීන්ගෙන් වෙනස්කොට සැලකීමේදී සහ ප්‍රවණ්ඩකාරී ක්‍රියාවලට ලක්විය හැකිය. මේ හේතුවෙන් ඔවුන්ට ඇති ආරක්ෂාකාරී සහ විශ්වාස කළ හැකි ප්‍රවාහන මාධ්‍යවල අඩුවක් හිරිමාණය වන අතර, ඒ හරහා රැකියා, අධ්‍යාපන සහ අනෙකුත් අවස්ථා ලබාගැනීම ද සීමා විය හැකිය.

“ අපි බස් එකකට ගොඩවුනහම ඇතුළේ ඉන්න මිනිස්සු අපි දිනා බලන්නේ අපි පුද්ගලයන් කරන සත්තු වගේ. ඒගොල්ලෝ අපිට හිතර්දෙන කතා කියනවා, සහ ඊළඟට වාඩිවෙලා ඉන්න කෙනාටත් අපිව පෙන්නලා අපේ පෙනුම ගැන මොනවහර කියල හිනාවෙනවා. සමහර අවස්ථාවලදී අපි ගැණුද පිරිමිද කියල අදහගන්න බැහැ කියල කැගහනවා.”

- හිසල්, අවුරුදු 42යි, පැලියගොඩ නවීව් ප්‍රජාවේ සාමාජිකයකු ලෙස තමන්ව හඳුන්වාගනී.

6. ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවට සමාජ ප්‍රතිලාභ ලබාදීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම විවිධ වූ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතා සහ ලිංගික දිශානති සහිත පුද්ගලයින් මුහුණපාන තවත් ප්‍රධාන ගැටළුවක් ලෙස ඉස්මතු විය. විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවට එරෙහි වෙනස්කොට සැලකීම් ව්‍යාප්තව පවතින අතර, මෙම තත්වය සමාජ ප්‍රතිලාභ සහ උපකාරක සේවා ලබාගන්නා පුද්ගලයින්ගේ සංඛ්‍යාව සැලකිය යුතු ලෙස අඩුවීමට හේතුවිය හැකිය.

7. උදාහරණයක් ලෙස, ශ්‍රී ලංකාවේ හිතිය සම-ලිංගික විවාහ පිළිගත්තේ නැති අතර, එම තත්වය තුළ විෂම ලිංගික යුවලවල් භක්ති විඳින උරුමය සම්බන්ධ අයිතීන්, සෞඛ්‍යසේවා සම්බන්ධ ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීම, සහ විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ වැනි සමාජ ප්‍රතිලාභ එකාකාරයෙන්ම සම-ලිංගික යුවලවල්වලට භක්ති විඳිය නොහැක.

8. සහභාගිවූවන් තවදුරටත් පෙන්වාදුන්නේ ලිංගික දිශානතිය හෝ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතාවය හෝ ප්‍රකාශනය මත පදනම්ව සේවා ස්ථානයේදී සිදුවන වෙනස්කොට සැලකීම් හේතුවෙන් සෞඛ්‍ය රක්ෂණාවරණ, විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ සහ අනෙකුත් ආකාරවල සමාජ ප්‍රතිලාභ ලබාදීම ප්‍රතික්ෂේප විය හැකි බවයි.

9. විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාව වෙනුවෙන් පවතින අවම හිතීමය පිළිගැනීම සහ රැකවරණය හිවාස ආධාර, ආහාර ආධාර සහ අධ්‍යාපනය සඳහා වන ශිෂ්‍යත්ව වැනි රජය විසින් සපයන සමාජ වැඩසටහන්වල ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීමට ඇති හැකියාව අඩුවීමටද හේතුවිය හැකිය. තවද, මෙම තත්වය ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවප්‍රජාව සම්බන්ධයෙන් දර්ද්‍රතාවයේ සහ ආන්තකකරණයේ වක්‍රයක් හිරිමාණය කල හැකිය.

පරිච්ඡේදය 8 : පොලිස් ප්‍රවණ්ඩත්වය

1. පොලිසිය විසින් විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවට එරෙහිව ප්‍රවණ්ඩත්වය යොදාගැනීම ශ්‍රී ලංකාව තුළ පවතින බරපතල ගැටලුවකි. රට තුළ සිටින විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවප්‍රජාව දීර්ඝ කාලයක් පුරාවට වෙනස්කොට සැලකීමට සහ ප්‍රවණ්ඩ ක්‍රියාවලට ලක්වී ඇති අතර, ඒවා සිදුකළ පාර්ශව අතර පොලිසිය ද සිටී.

2. කායික පහරදීම්, වාචික හිංසනය, හීනවිරෝධී අත්අඩංගුවට ගැනීම් සහ රඳවාගැනීම් ඇතුළු සිය ප්‍රජාවට එරෙහිව පොලිසිය විසින් සිදුකරන ප්‍රවණ්ඩ ක්‍රියා පිලිබඳ සිද්ධීන් විශාල ප්‍රමාණයක් ශ්‍රී ලාංකික විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවක්‍රියාකාරීන් විසින් වාර්තා කොට ඇත. විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාව වෙනුවෙන් ඇති ආරක්ෂකාරී ස්ථාන වැටලීම සහ විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත පුද්ගලයින් අත්අඩංගුවට ගැනීමට විවිධ මුලාකිරීමේ උපායමාර්ග යොදාගැනීම පිළිබඳව ද පොලිසියට චෝදනා එල්ල වී ඇත. මෙම ක්‍රියා විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවගේ මානව අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය කරනවා පමණක් නොව, රාජ්‍යයේ හීනිය ක්‍රියාත්මක කරන බලධාරීන් පිළිබඳව මහජන විශ්වාසයද පලද කරයි.

“අපේ ජීවිතය අරගලයක්. අපේ කණ්ඩායමේ සාමාජිකයින් භයදෙනෙක් ඉන්නවා. 2021 වසරේ නොවැම්බර් මාසයේ දවසක හවස 6.30ට විතර අපි මුහුදු පැත්තේ (හොල් ආලේපන සහ රූපලාවන්‍ය ආලේපන පාවිච්චි කරමින්) ඉදිද්දී පොලිස් මුරසංචාරය කරන ජීප් එක ආවා. ත්‍රිකුණාමලය පොලිසියේ හිලධාරීන් අපිව අල්ලගෙන අපේ ජංගම දුරකථන ගත්තා. පොලිස් හිලධාරීන් කිව්වේ අපිත් එක්ක හිදාගන්න ආව කියල. පස්සේ ඒගොල්ලෝ අපිට වටදන්නා (අපිට සිත්ද කියන්නයි හටන්නයි කිව්වා). ඒගොල්ලෝ කලිසමේ සිපරය ගලවගෙන හරිම හරක විදියට හැසිරුනා. අපිව පැය තුනකට විතර පස්සේ හිදහස් කළා.”

- ඉසාද්, අවුරුදු 32යි, ත්‍රිකුණාමලයේ වෙසෙන හරස්-විලාසිතා කරන පුද්ගලයකු ලෙස තමන්ව හඳුන්වාගනී.

3. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 13(1) වගන්තිය පවසන්නේ “හිතියෙන් හියම කරනු ලැබූ කාර්ය පටිපාටියට අනුකූලව මිස කිසිම තැනැත්තෙකු සිරභාරයට ගැනීම නොකළ යුත්තේය. යම් තැනැත්තෙකු සිරභාරයට ගනු ලබන්නේ යම් හේතුවක් මතද, ඒ හේතුව ඒ තැනැත්තාට දැන්විය යුත්තේය” යනුවෙන් වන අතර, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 13(3) වගන්තිය පවසන්නේ “වරදක් සම්බන්ධයෙන් යම් තැනැත්තෙකුට විරුද්ධව චෝදනා හඟනු ලැබ ඇත්තේද, ඒ තැනැත්තාට, හිසි අධිකරණයක් විසින් පවත්වනු ලබන සාධාරණ හඬු විභාගයකදී පොද්ගලිකවම හෝ හිතියුදවරයකු මගින් හෝ කරුණු කියා සිටීමට හිමිකම් ඇත්තේය” යනුවෙනි. කෙසේනමුත්, ප්‍රජා උපදේශන සාකච්ඡා පෙන්නවා දුන්නේ ඊට වෙනස් තත්වයකි. විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවප්‍රජා සාමාජිකයින්, විශේෂයෙන්ම ලිංගික ශ්‍රමිකයින් ලෙස සේවය කරන පුද්ගලයින්, හෙලිකළ සිද්ධීන් කිහිපයකින් පැවසුනේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් සහතික කර ඇති එම අයිතීන් ඔවුන්ට අහිමි කර ඇති බවයි.

“සිදුව පොලිස් ස්ථානයේ ප්‍රධානියා සතෙක්. අපි වැඩ කරද්දී, ඒ කියන්නේ වාණිජ ලිංගික ශ්‍රමිකයින් විදියට වැඩ කරද්දී, එයා තවත් පොලිස් හිලධාරීන් කීපදෙනෙක් එක්ක සිවිල් ඇඳුමින් ඇවිත් අපිව අත්අඩංගුවට ගන්නේ මොකද කියලවත් කියන්නේ තැනුව අපිව පොලිස් ස්ථානයට ගෙනියනවා. අපි පොලිස් ස්ථානයට ගිය ගමන්ම අපි පුද්ගලික ආණ්ඩ වගේ ඒ වෙලාවේ සේවයේ ඉන්න හැම පොලිස් හිලධාරියටම අඬගහනවා අපිව බලන්න. පොලිස් ස්ථානය මැදදේ අපේ ඇඳුම් ගලවන්න පවා අපිට හියෝග කරනවා. ඒවගේම අපේ පුද්ගලික අවයව වලට අමානුෂික විදියට පහර දෙනවා. අපිට සලකන්නෙ අයිත්කරපු බඩුවලට වගේ. අන්තිමට අපිව උසාවියට ඉදිරිපත් කළාට පස්සේ තමයි අපිට දැනගන්න ලැබෙන්නෙ අපිට විරුද්ධව තියෙන චෝදනා මොනවද කියල.”

- මයන්ති, අවුරුදු 42යි, පැලියගොඩ හවිච් ප්‍රජාවේ සාමාජිකයකු ලෙස තමන්ව හඳුන්වාගනී.

4. තවද, ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවට එරෙහිව පොලිසියෙන් එල්ලවන ප්‍රචණ්ඩත්වයට බොහෝ අවස්ථාවලදී වෙනස්කොට සැලකීම සහ කොන්කිරීම ඇතුළත් ය. එසේ ප්‍රචණ්ඩත්වයට ලක්වන විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත පුද්ගලයින් තවදුරටත් වෙනස්කොට සැලකීමට සහ පලිගැහීමට ලක්වීමේ බිය හේතුවෙන් එම සිද්ධීන් පිලිබඳ පැමිණිලි කිරීමට පසුබට විය හැකිය. මෙම තත්වය හේතුවෙන් යුක්තිය ලබාගැනීම සහ වරදකරුවන් (අදාල සිද්ධීන්වලට) වගවන බව තහවුරු කිරීම අසීරු විය හැකි අතර, වින්දනාශීන්ව අධෛර්යමත්වීම සිදුවිය හැකිය.

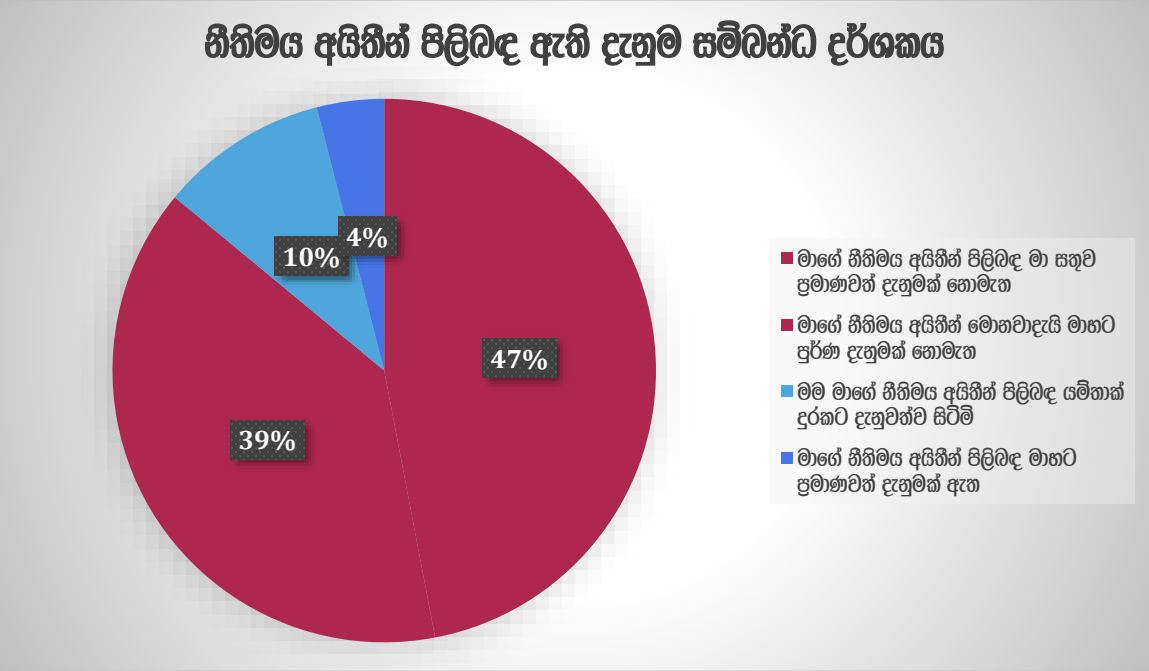
“ මගේ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතාවය නිසා මට මගේ අසල්වැසියා සමඟ ගැටළු නිඳුනා. මේ ගැන අම්බලන්ගොඩ පොලිස් ස්ථානයේ පැමිණිල්ලක් ගොනුකරන්න උත්සාහ කළත්, මීට පස්සේ “පො****ගේ ප්‍රශ්ණ” පොලිසියට ගේන්න එපා කියල එතන හිටපු පොලිස් නිලධාරියා මට බැන්නා. පිරිමියෙක් විදියට අදින පළඳින්න කියලත්, පිරිමියෙක් විදියට ඉන්න කියලත් එයා මට කිව්වා.”

- හිමාලි, අවුරුදු 47යි, අම්බලන්ගොඩ වෙසෙන සංක්‍රාන්ති සමාජභාවී ස්ත්‍රීයක් ලෙස තමන්ව හඳුන්වාගනී.

පරිච්ඡේදය 9 : හිනි සහ ප්‍රතිපත්ති රාමු පිලිබඳව ඇති දැනුම සම්බන්ධ අඩුපාඩු

1. ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ලිංගික අභ්‍යන්තර සහිත ප්‍රජාව තුළ රටේ පවතින හිනි සහ ප්‍රතිපත්ති රාමුව පිලිබඳව පවතින අවබෝධයේ අඩුපාඩුවක් ඇති බව ප්‍රථම ලෙස පිළිගෙන ඇති කරුණකි. කැමැත්තෙන් සිදුවන සම-ලිංගික ලිංගික ක්‍රියා ශ්‍රී ලංකාවේ අපරාධීකරණය කොට ඇති අතර, විවිධ ලිංගික අභ්‍යන්තර සහිත පුද්ගලයින්ටම සුවිශේෂී වූ හිනිමය රැකවරණයක් නොමැත. එසේම, ලිංගික දිශානතිය සහ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අභ්‍යන්තරයන්ට ප්‍රකාශනය මත පදනම්ව සිදුවන වෙනස්කොට සැලකීම හිනියෙන් තහනම් කොට නොමැත. මෙම තත්වය විවිධ ලිංගික අභ්‍යන්තර සහිත පුද්ගලයින්ට දැඩි අහිමියෝගයක් එල්ලකළ හැකිය.

2. සහභාගි වූවන් පැහැදිලි කළ ආකාරයට, හිනි සහ ප්‍රතිපත්ති රාමු පිලිබඳ දැනුම වර්ධනය කිරීමේදී මතුවන එක් අහිමියෝගයක් වන්නේ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්, හිනිය ක්‍රියාත්මක කරන හිලධාරීන් සහ පොදු ජනතාව අතර විවිධ ලිංගික අභ්‍යන්තර සහිත ප්‍රජාවගේ ගැටලු පිලිබඳව පවතින පරිපූරක අධ්‍යාපනය සහ පුහුණුව නැති බවයි. වර්තමානයේ පවතින සාමාන්‍යමය සම්මතයන්, වෙනස්කොට සැලකීම්, සහ විවිධ ලිංගික අභ්‍යන්තර සහිත ප්‍රජාවට එරෙහිව පවතින ප්‍රචණ්ඩත්වය නැවත වර්ධනය කිරීමට මෙම තත්වය දායක වේ.

3. විවිධ ලිංගික අභ්‍යන්තර සහිත ප්‍රජාව ප්‍රධාන ධාරාවේ දේශපාලනික සංවාදය තුළ හොඳින් හියෝජනය නොවන බව සමීක්ෂණයට සහභාගි වූවන් තර්ක කළෝය. තමන් විවිධ ලිංගික අභ්‍යන්තර සහිත ප්‍රජාව යනුවෙන් විවෘතව හඳුන්වාගන්නා ප්‍රසිද්ධ පුද්ගලයින් සිටින්නේ කිහිපදෙනෙකු පමණක් වන බැවින්, ප්‍රජා සාමාජිකයින් සමග පැවැත්වූ සාකච්ඡාවලදී පැවසුණු පරිදි, විවිධ ලිංගික අභ්‍යන්තර සහිත ප්‍රජාව පිලිබඳ ඇති ප්‍රතිපත්ති බොහොමයක් සම්පාදනය වන්නේ ප්‍රජාවේ දැක්ම පිලිබඳ හිසි සාකච්ඡාවකින් තොරවයි.

4. තවද, වෙනස්කොට සැලකීම් හෝ අනෙකුත් ආකාරවල මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කිරීම්වලට ලක්වූ විවිධ ලිංගික අභ්‍යන්තර සහිත ප්‍රජාවපුද්ගලයින්ට ලබාගත හැක්කේ සීමා සහිත හිනිමය සහායක් බව සහභාගි වූවන් පවසන ලදී. හිනිඥයින් විසින් විවිධ ලිංගික අභ්‍යන්තර සහිත ප්‍රජාවපුද්ගලයින්ගේ හඬ “විශේෂ හඬ” ලෙස සලකන අතර, ඒ හේතුවෙන් එවැනි පුද්ගලයින්ව හියෝජනය කිරීමට වැඩි මුදලක් අය කරයි. මෙම තත්වය විවිධ ලිංගික අභ්‍යන්තර සහිත පුද්ගලයින් විසින් මුහුණපාන ආන්තිකකරණය සහ වෙනස්කොට සැලකීම තවදුරටත් අයහපත් කරයි.

හිරිදේශ

- “ඕනෑම පුරුෂයකු හෝ ස්ත්‍රියක්” යන වචන දණ්ඩ හිනි සංග්‍රහයේ 365 වගන්තියෙන් ඉවත්කිරීම සඳහා එම වගන්තිය ඉවත්කිරීම හෝ සංශෝධනය කිරීම.
- කැමැත්තෙන් සිදුවන සම-ලිංගික ක්‍රියා අපරාධීකරණය කරන දණ්ඩ හිනි සංග්‍රහයේ 365 අ වගන්තිය ඉවත්කිරීම.
- අයාලේයාමේ ආඥා පනත ඉවත් කිරීම.
- දණ්ඩ හිනි සංග්‍රහයේ 399 වගන්තිය පිළිබඳව ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ හිරිවචන හෝ අර්ථදැක්වීම් ලබාදීම/ලබාගැනීම.
- විවිධ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී අනන්‍යතා හා ප්‍රකාශන සහ ලිංගික දිශානති සහිත පුරවැසියන්ට හිමි මූලික අයිතිවාසිකම් ශ්‍රී ලංකාවේ තහවුරු කිරීමට ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම, සහ මෙම ක්‍රියාවලියේදී 12(2) සහ 16 වැනි වගන්තිවලට වැඩි අවදානයක් ලබාදීම.
- දණ්ඩ හිනි සංග්‍රහයේ අඩන්තේට්ටම් කිරීම යන වරදට අදාළ හිනිමය ප්‍රතිපාදන යටතේ පරිවර්තන විකිත්සාව සලකා බැලීම.
- සෞඛ්‍ය සේවා හා ඖෂධ, සමාජ සේවා, සහ විවිධ ආයතන වලින් ලබාදෙන සේවා ලබාගැනීමේදී විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත පුද්ගලයින් මුහුණපාන සියලුම ආකාරවල වෙනස්කොට සැලකීම් මුලිකපුටා දැමීමට පියවර ගැනීමට අවධානය යොමුකිරීම.
- දූෂණය කිරීම සහ ලිංගික අපරාධ පිළිබඳ ඇති සාමාන්‍ය හිනි හරහා ඕනෑම පුද්ගලයකු දූෂණය වීම වරදක් ලෙස හඳුනාගැනීම.
- ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවය මත පදනම්ව සිදුවන හිරිහැර මුලිකපුටා දැමීමට, විවිධත්වය හා පිළිගැනීම තහවුරු වන ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපත්ති සේවා ස්ථාන තුළ හඳුන්වාදීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ සංක්‍රාන්ති සමාජභාවී ප්‍රජාවගේ අයිතීන් තහවුරු කිරීමට සංක්‍රාන්ති ආරක්ෂණ පනත් කෙටුම්පත හිනියක් ලෙස බලාත්මක කිරීම.
- විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවට එරෙහිව සිදුවන හිරිහැර මුලිකපුටා දැමීම සඳහා ඉහත සඳහන් කළ හිනිමය වෙනස්කම්වලට අනුකූලව ශ්‍රී ලංකා පොලිසියට ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපත්ති හඳුන්වාදීම.
- විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාවේ ලිංගික සහ ප්‍රජනන සෞඛ්‍ය සහ අයිතීන් තහවුරු කිරීම සඳහා සිඩෝ සහ වදහිංසාවලට එරෙහි ප්‍රඥප්තිය වැනි එකඟ වී ඇති ජාත්‍යන්තර වගකීම් බලාත්මක කිරීම හරහා ප්‍රමාණවත් පිළිගැනීම සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්ති හඳුන්වාදීම.
- විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත පුද්ගලයින්ට සේවා ස්ථානය තුළ ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම සඳහා ජාත්‍යන්තර කමිකරු සංවිධානයේ අංක 190 ප්‍රඥප්තිය ස්ථිර කිරීම.
- විවිධ ලිංගික අනන්‍යතා සහිත ප්‍රජාව පිළිබඳ දැනුම ඇතුළත් ජාතික තලයේ පුළුල් ලිංගික අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තියක් හඳුන්වාදීම.

ඉක්විටි ශ්‍රී ලංකා ප්‍රකාශනයකි - 2023 මැයි මස

இலங்கையில் வாழும் LGBTIQ+ சமூகத்தின் நீதித் தேவைகளை பகுப்பாய்வு செய்தல்

(ஜனவரி 2018 - டிசம்பர் 2022)

மூலம் பகுப்பாய்வு Équité Sri Lanka

இலங்கையில் வாழும் LGBTIQ+ சமூகத்தின் நீதித் தேவைகளை பகுப்பாய்வு செய்தல்

(ஜனவரி 2018 - டிசம்பர் 2022)

மூலம் பகுப்பாய்வு செய்யப்பட்டது Équité Sri Lanka

Équité Sri Lanka இன் வெளியீடு

✉ equitesrilanka2019@gmail.com

உள்ளடக்கம்

நிர்வாக சுருக்கம்.....	4
அத்தியாயம் 1: ஆய்வு முறை.....	6
அத்தியாயம் 2: பின்னணி பகுப்பாய்வு.....	10
அத்தியாயம் 3: சட்டங்கள் மற்றும் கொள்கை கட்டமைப்பு.....	13
அத்தியாயம் 4: கண்டுபிடிப்புகள்.....	17
அத்தியாயம் 5: கல்வி.....	19
அத்தியாயம் 6: வேலைவாய்ப்பு.....	22
அத்தியாயம் 7: அத்தியாவசிய வைகளுக்கான அணுகல்.....	25
அத்தியாயம் 8: போலீஸ் வன்முறை.....	27
அத்தியாயம் 9: சட்டம் மற்றும் கொள்கை கட்டமைப்பின் விழிப்புணர்வில் இடைவெளி.....	29
பரிந்துரைகள்.....	31

சுருக்ககுறியீட்டு விளக்கங்கள்

CEDAW:	பெண்களின் பாகுபாட்டை நீக்குவதற்கான குழு
CSO:	சிவில் சமூக அமைப்பு
GRC:	பாலின அங்கீகார சான்றிதழ்
HIV/AIDS:	எச்ஐவி:எய்ட்ஸ்: மனித நோயெதிர்ப்பு குறைபாடு வைரஸ்:பெறப்பட்ட நோய் எதிர்ப்பு குறைப்பாட்டு நோய்குறி.
HRCSL:	இலங்கை மனித உரிமைகள் ஆணைக்குழு
ILO:	சர்வதேச தொழிலாளர் அமைப்பு
LGBTIQ+:	தன்பால் ஈர்புடைய பெண், தன்பால் ஈர்புடைய ஆண், இருபால் ஈர்புடையார், மாற்றுபாலினத்தோர். இடையிலிங்க நபர்கள், தம் லிங்க நோக்கு நிலை மற்றும் பால்நிலை நிலைக்கான அடையாளம் கேள்விக்குறியாக உள்ள பிரஜைகள்,ஃ.
PLHIV:	மனித நோயெதிர்ப்பு குறைபாடு வைரஸுடன் வாழும் மக்கள்
PrEP and PEP:	நோய்த்தடுப்பு (PEP)
SOGIESC:	பாலியல் நோக்குநிலை பாலின அடையாளம் பாலின வெளிப்பாடு மற்றும் பாலியல் பண்புகள்
UPR:	உலகளாவிய கால மதிப்பாய்வு அறிக்கை

நிர்வாக சுருக்கம்

1. டுபிடிஐஐஐ டுபிடிஐஐஐஐ சமூகம் தொடர்பான கலந்துரையாடல் ஆனது கடந்த சில ஆண்டுகளாக சிவில் சமூக அமைப்புகள், மனித உரிமை ஆர்வலர்கள் மற்றும் டுபிடிஐஐஐஐ ஆர்வலர்களின் மகத்தான பங்களிப்பின் மூலம் எழுச்சி பெற்றதுடன் பலதரப்பட்ட பாலியல் நோக்குநிலைகள், பாலின அடையாளங்கள் மற்றும் எளிப்பாடுகள் கொண்ட தனிநபர்களின் உரிமைகளைப் பாதுகாப்பதில் அதிக முக்கியத்துவம் வழங்கப்பட்டது. இலங்கையில் உள்ள டுபிடிஐஐஐஐ சமூகம் ஆனது தமக்கான நீதியை அணுகுவதில் பாகுபாடு, துன்புறுத்தல் மற்றும் வன்முறை உட்பட பல சவால்களை எதிர்கொள்கின்றனர்.
2. LGBTIQ+ சமூகத்திற்கு எதிரான பாகுபாடு சட்டத்தால் வெளிப்படையாகத் தடைசெய்யப்படவில்லை, இருப்பினும், ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்ட சர்வதேசக் கடமைகள் மற்றும் அர்ப்பணிப்புகளுக்கு மத்தியில் இலங்கையில் அரசியலமைப்புச் சட்டத்தினாலோ அல்லது வேறு எந்தச் சட்டத்தினாலோ பாதுகாக்கப்படவோ அல்லது அங்கீகரிக்கப்படவோ இல்லை. இதன் விளைவாக, LGBTIQ+ சார் தனிநபர்கள் கைது செய்யப்படுதல், வழக்குத் தொடுத்தல் மற்றும் சிறையில் அடைக்கப்படுவதோடு, சட்ட அமலாக்க அதிகாரிகளிடமிருந்து பாரபட்சம் மற்றும் துன்புறுத்தலுக்கு ஆளாகின்றனர்.
3. LGBTIQ+ சார் தனிநபர்கள் தமக்கான உடல் பராமரிப்பு சேவைகள், கல்வி வாய்ப்புகள் மற்றும் வேலை வாய்ப்புகளை அணுகுவதிலும் பாகுபாட்டை எதிர்கொள்கின்றனர்.
4. இந்தச் சவால்களை எதிர்கொள்ள, பாலியல் நோக்குநிலை அல்லது பாலின அடையாளத்தைப் பொருட்படுத்தாமல் அனைத்து தனிநபர்களுக்கும் சட்டத்தின் கீழ் சமமான பாதுகாப்பை உறுதி செய்யும் சட்ட மற்றும் கொள்கை சீர்திருத்தங்கள் அவசியமாகின்றது. இதில் ஒருமித்த ஒரே பாலின நடத்தையை குற்றமாக்கும் சட்டங்களை ரத்து செய்வதும் பாலின நோக்குநிலை வெளிப்பாடு மற்றும் பாலின அடையாளம் ஆகியவற்றின் அடிப்படையில் பாகுபாடு காட்டுவதனை தடைசெய்யும் பாகுபாடு எதிர்ப்புச் சட்டத்தை இயற்றுவதும் இதில் அடங்கும். LGBTIQ+ சமூகத்தின் உரிமைகளை உறுதி செய்வதற்கு சமூக மாற்றம் ஏற்படவேண்டும் இவ்வகையான சட்ட சீர்திருத்தங்கள் மட்டும் போதுமானதல்ல மற்றும் இலங்கைச் சமூகத்தில் LGBTIQ+ சமூகத்தைப் புரிந்துகொள்வதற்கும் ஏற்றுக்கொள்வதற்குமான கல்வி மற்றும் விழிப்புணர்வுகளை அவசியமாகின்றது.
5. இது சட்ட அமலாக்க அதிகாரிகள் சுகாதார வழங்குநர்கள் மற்றும் பிற சேவை வழங்குநர்களுக்கு பயிற்சிகளை உள்ளடக்கிய கல்வியினை மேம்படுத்துவதுடன் LGBTIQ+ சமூகத்தின் தேவைகளைப் அறிந்து பூர்த்தி செய்யத் தயாராக இருப்பதை உறுதிசெய்யதல் வேண்டும்,
6. எவ்வாறாயினும் சட்ட சீர்திருத்தங்களை செயல்படுத்துவது மிகவும் முக்கியமானது ஏனெனில் இது சமூகத்திற்கு பாதுகாப்பு மற்றும் சட்டப் பாதுகாப்பை வழங்கும். மேலும் இது LGBTIQ+ நபர்கள் குறித்த சமூகத்தில் விழிப்புணர்வை உருவாக்குவதற்கும் மக்களிடையே வினைத்திறனான உரையாடலை உருவாக்குவதற்கும் உதவும் இது தனிநபர்களின் பல்வேறு பாலின அடையாளங்கள் வெளிப்பாடுகள் மற்றும் பாலியல் சார்புகளின் அடிப்படையில் எதிர்கொள்ளும் துன்புறுத்தலைக்

குறைக்க உதவும். சமூகத்தின் நீதித் தேவைகளைப் பெறுவதில் உள்ள இடைவெளிகளைப் புரிந்துகொண்டு நிவர்த்தி செய்வது LGBTIQ+ நபர்கள் பெருமையுடன் வாழ்வதற்கான பாதுகாப்பான சூழலை உறுதி செய்வதில் பெரும் தாக்கத்தை ஏற்படுத்தும்.

அத்தியாயம் 1 : ஆய்வு முறை

1. அறிக்கையை தொகுக்க பின்வரும் ஆய்வுமுறை பயன்படுத்தப்பட்டுள்ளது.
2. **தரவு சேகரிப்பு:** தரவு சேகரிப்பானது நாடளாவிய ரீதியில் காணப்படும் 322 LGBTIQ+ சமூக அங்கத்தவர்களை கொண்டு கணக்கெடுப்பு மற்றும் குவி நோக்கக் குழு கலந்துரையாடல் எனும் இரண்டு முறைகளைப் பயன்படுத்தி பெறப்பட்டது. நாடளாவிய ரீதியில் நடத்தப்பட்ட இவ் ஆய்வில் 192 பதில்கள் கிடைத்தன. மத்திய மாகாணம், கிழக்கு மாகாணம், வடமாகாணம், வடமேல் மாகாணம், வடமத்திய மாகாணம், தென் மாகாணம், சப்ரகமுவ மாகாணம் மற்றும் மேல் மாகாணங்களில் உள்ள 130 பங்குபற்றுனர்களுடன் 6 குவி நோக்கக் குழு கலந்துரையாடல்கள் மேற்கொள்ளப்பட்டன.

உடல் சமூக கூட்டங்கள்

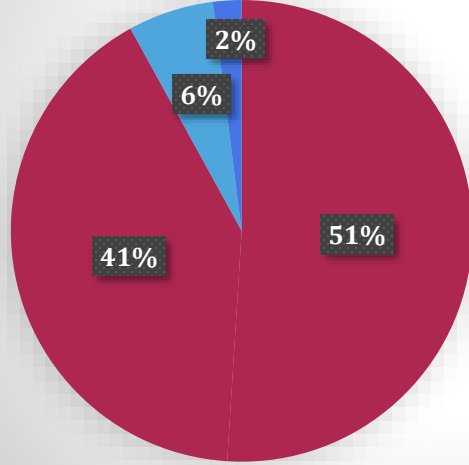
மத்திய மாகாணம், கிழக்கு மாகாணம், வட மாகாணம் வட மத்திய மாகாணம், வடமேல் மாகாணம், சப்ரகமுவ மாகாணம், தென் மாகாணம் மற்றும் மேல் மாகாணம்

ஆன்லைன் கணக்கெடுப்பு விநியோகம் -

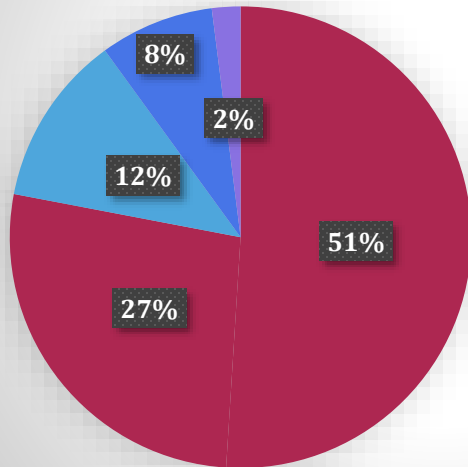
3. பங்கேற்பாளர்கள் தங்கள் தகவல்கள் மற்றும் அனுபவங்களைப் பகிர்ந்து கொள்ளுவதற்கான ஒப்புதலினை ஒப்பந்தத்தில் கையெழுத்திட்டு வழங்கியுள்ளனர்
4. பங்கேற்பாளர்களின் அடையாளத்தின் ரகசியத்தன்மையை உறுதிப்படுத்துவதற்காக அறிக்கையில் உள்ளடக்கப்பட்ட வழக்குகள் மற்றும் அறிக்கைகளில் புணைபெயர் பயன்படுத்தப்பட்டுள்ளது. மேலும் இவ் அறிக்கையினை இறுதி ஆவணப்படுத்துகையில் மற்றும் வடிவமைக்கையில் இரண்டு LGBTIQ+CSO ஆலோசனைகள் மற்றும் சட்ட ஆலோசனைகளானது மேற்கொள்ளப்பட்டது.

பங்குபற்றுனர்களின் பாலின அடையாளக் குறியீடு

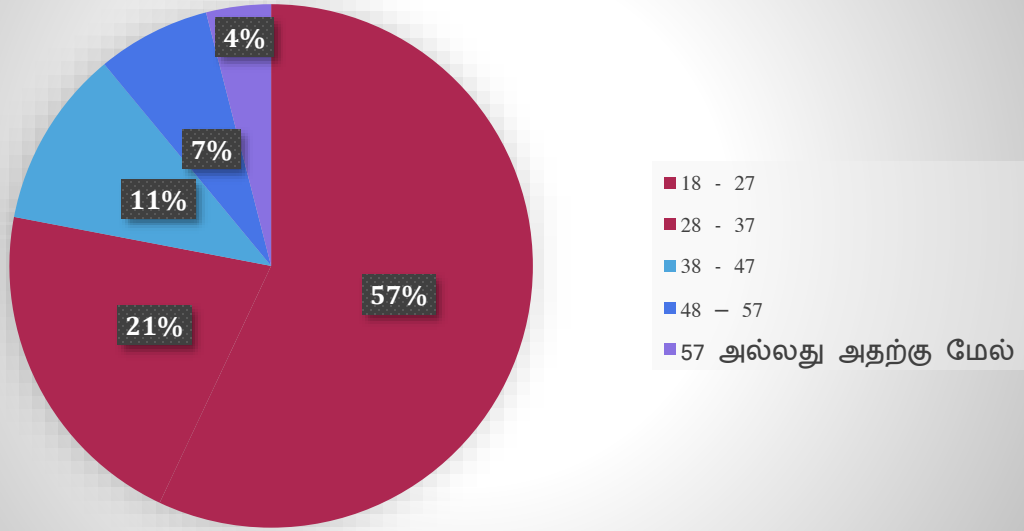
- ஊளை பாலினம் என அடையாளப்படுத்தப்பட்டோர்
- மாற்றுப்பாலினத்தவராக அடையாளம் காணப்பட்டவர்கள்
- தன் பாலினம் தொடர்பாக கேள்வியினை கொண்டவர்களாக அடையாளம் காணப்பட்டவர்கள்
- பைனரி அல்லாதவையாக அடையாளம் காணப்பட்டவர்கள்

பங்குபற்றுனர்களின் பாலியல் நோக்குநிலை குறியீடு

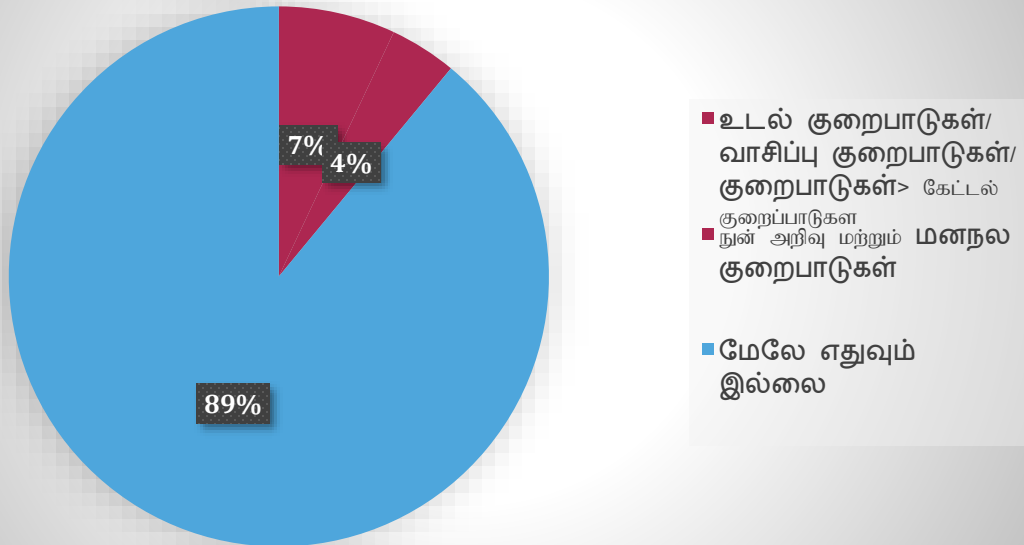

- தம் பாலினத்தவர் மீது ஈர்ப்பு கொண்டோர்
- எதிர் பாலினத்திடம் ஈர்ப்பு கொண்டோர்
- இரு பாலினத்தவர்களிடமும் ஈர்ப்பு கொண்டோர்
- பாலினத்தைப் பொருட்படுத்தாமல் மக்கள் மீதான ஈர்ப்பு கொண்டோர்
- பாலின அடையாளங்களுடன் ஒத்து போகாதோர்

வயது குறியீடு

மாற்றுதிறன் குறியீடு

5. அளவுருக்கள்: 2018 தொடக்கம் 2022 வரையிலான கடந்த 5 ஆண்டுகளில் LGBTIQ+ சமூகத்தினரின் கல்வி, வேலைவாய்ப்பு மற்றும் அத்தியாவசிய சேவைகளுக்கான தேவைகளை அணுகல் காணப்பட்ட நிலைகுறித்து ஆராய்வதனை இவ் ஆய்வு வரையறுக்கப்பட்டுள்ளது.
6. எவ்வாறாயினும் குவி நோக்கக் குழு கலந்துரையாடலில் மேற்கொள்ளப்பட்ட கலந்துரையாடல் குறிப்பிட்ட கருப்பொருளினுள் மட்டுப்படுத்தப்படவில்லை. ருபுஷஜூ சமூக உறுப்பினர்களுக்கு இலங்கையில் உள்ள சட்டங்கள் மற்றும் கொள்கை கட்டமைப்பு மற்றும் நீதி தொடர்பான அவர்களின் எண்ணங்களையும் அனுபவங்களையும் பகிர்ந்து கொள்ள வாய்ப்புகள் வழங்கப்பட்டது.
7. விளக்கக்காட்சி: ஆய்வின் நோக்கமானது இரண்டு முக்கிய கூறுகளில் விளக்கப்பட்டுள்ளது. அவையாவன பின்னணி பகுப்பாய்வு மற்றும் கண்டுபிடிப்புகள் மூலமாகும். பின்னணி பகுப்பாய்வானது ஒரு விரிவான மேசை கலந்துரையாடல் மதிப்பாய்வின் அடிப்படையில் உருவாக்கப்பட்டு, கணக்கெடுப்பு மற்றும் குழு கலந்துரையாடலில் மூலம் சேகரிக்கப்பட்ட தரவை பகுப்பாய்வு செய்வதன் மூலம் கண்டுபிடிப்புகள் வழங்கப்பட்டுள்ளன.
8. அறிக்கையில் உள்ள பரிந்துரைகளானது மேற்கூறப்பட்ட இரண்டு கூறுகளை அடிப்படையாகக் கொண்டவை. அறிக்கைக்குள் பயன்படுத்தப்படும் சுருக்ககுறியீடுகள் விளக்கங்கள் உள்ளடக்க அட்டவணையில் கீழ் பட்டியலிடப்பட்டுள்ளன.

அத்தியாயம் 2 : பின்னணி பகுப்பாய்வு

இலங்கையில் LGBTIQ+ நபர்களுக்கு எதிரான வன்முறை பரவல்

1. உலகெங்கிலும் தங்களை LGBTIQ+ என்று அடையாளப்படுத்திக் கொள்ளும் நபர்கள் அனைத்து இடங்களிலும் பரவலான களங்கம், விலக்கி வைக்கப்படுதல் மற்றும் பாகுபாடுகளை எதிர்கொள்கின்றனர். உலகெங்கிலும் உள்ள LGBTIQ+ நபர்களின் உரிமைகளை வலுப்படுத்துவதற்கான முயற்சிகளை விரைவுபடுத்துவதற்கான வலுவான உலகளாவிய இயக்கம் இருந்தபோதிலும் தற்போது 67 நாடுகள் ஓரினக்க சேர்கை ∴ தன்பால் ஈர்ப்பு நடத்தையை குற்றமாக கருதுகின்றன.

2. மேலும் 14 நாடுகள் பாலின அடையாளம் மற்றும் மாற்று பாலினத்தை வெளிப்படுத்தும் பாலின அடையாளத்தை குற்றமாக்குகின்றன. தனிநபர்கள் கைது வழக்கு மற்றும் சிறையில் அடைக்கப்படும் அபாயம் உள்ளது. மேலும் 11 நாடுகளில் LGBTIQ+ நபர்களுக்கு மரண தண்டனை விதிக்கப்படும் சட்ட மூலங்கள் உள்ளன.

3. பல தசாப்தங்களாக LGBTIQ+ என்பது இலங்கைக்குள் ஒரு தடைசெய்யப்பட்ட தலைப்பாக இருந்து வருகிறது மேலும் பல்வேறு பாலின அடையாளங்கள் மற்றும் பாலியல் நோக்குநிலைகளைக் கொண்ட நபர்களின் தினசரி அறிக்கைகள் உடல், வாய்மொழி, மன மற்றும் பாலியல் வன்முறைச் செயல்களுக்கு இலக்காகின்றனர். மேலும் LGBTIQ+ சமூக உறுப்பினர்களுக்கு கல்வியில் சம வாய்ப்புகள் மறுக்கப்படுகின்றன. மேலும் உள்நாட்டு அமைப்புகள் மற்றும் சமூகங்கள் இரண்டிலும் வேலை வாய்ப்புகள் மறுக்கப்படுகின்றன. சேவை வழங்குநர்களுக்குள் LGBTIQ+ நபர்களுக்கு எதிராக களங்கம் மற்றும் பாகுபாடு அதிகமாக உள்ளது. அரசாங்கம் மற்றும் தனியார் துறை, அங்கு சமூக உறுப்பினர்கள் துன்புறுத்தப்படுவார்கள் அல்லது கொடுமைப்படுத்தப்படுவார்கள் என்ற அச்சமின்றி அத்தியாவசிய சேவைகளை அணுகுவது கடினமாக உள்ளது.

4. நாட்டின் தற்போதைய சமூக,பொருளாதார அரசியல் சூழல் சமத்துவமின்மைகளை விரிவுபடுத்தியுள்ளது. ஏனெனில் LGBTIQ + சமூகம் உட்பட கடைநிலை சமூகங்கள் நாட்டின் இந்நிலைமைகளுக்குள் பல பாகுபாடுகளை எதிர்கொள்கின்றன என்பது தெளிவாகிறது. 42 வது உலகளாவிய கால மதிப்பாய்வு Équité Sri Lanka வெளியிட்ட அறிக்கையின்படி பொருளாதார நிலைமைகள் மோசமடைந்து வருவதால் LGBTIQ+ சமூகத்தின் ஹார்மோன் பற்றாக்குறை PLHIV, PrEP மற்றும் PEP போன்றவற்றுக்கான மருத்துவத் தேவைகள் மீது பெரும் தாக்கத்தை ஏற்படுத்தியுள்ளது. மேலும் அடிப்படையில் அந்தந்த பாலின அடையாளங்கள் மற்றும் வேலை குறைப்பு காரணமாக பாலியல் நோக்குநிலைகள் பல சமூக உறுப்பினர்கள் வேலை இழக்கும் அபாயம் உள்ளது.¹

¹42வது UPR அமர்வுகளுக்கு முந்தைய அறிக்கை, Équité Sri Lanka அன்று https://www.upr-info.org/sites/default/files/country-document/2022-11/Equite Statement Pressession42_SriLanka.pdf

5. சமீபத்திய ஆண்டுகளில் LGBTIQ+ சமூகத்தின் உரிமைகளை உறுதி செய்வதற்காக இலங்கைக்குள் சட்டங்கள் மற்றும் கொள்கை கட்டமைப்புகளில் சாதகமான மாற்றங்களைச் சட்டிக்காட்டும் வகையில் பல்வேறு அரசியல் பிரமுகர்கள் அறிக்கைகளை வெளியிட்டுள்ளனர். மார்ச் 1, 2021 அன்று ஐக்கிய நாடுகளின் பூஜ்ஜிய பாகுபாடு தினத்தில், LGBTIQ+ சமூகம் முன்னாள் ஜனாதிபதி மாண்புமிகு கௌரவ கோட்டாபய ராஜபக்சு தனது ட்விட்டர் பதிவில், “இன்று #பாகுபாடு இல்லாத தினம். இலங்கையின் ஜனாதிபதி என்ற வகையில் வயது, பாலினம், பாலினம், இனம், உடல் தோற்றம் மற்றும் நம்பிக்கைகள் ஆகியவற்றைப் பொருட்படுத்தாமல் ஒவ்வொருவருக்கும் கண்ணியத்துடன் வாழ்வதற்கான உரிமையைப் பாதுகாப்பதில் நான் உறுதியாக இருக்கிறேன்.”²

6. தற்போதைய வெளியுறவு அமைச்சர் அப்போதைய நீதி அமைச்சரான மாண்புமிகு அலி சப்ரி கூறுகையில் “அனைத்து இலங்கையர்களும் துன்புறுத்தல்களுக்கு அஞ்சாமல் கண்ணியத்துடன் வாழ உரிமை உண்டு. எந்தவொரு நபரும் அவர்களின் பாலினம், பாலியல் விருப்பம் அல்லது அடையாளத்தின் அடிப்படையில் எந்தவிதமான துஷ்பிரயோகம், அவமரியாதை அல்லது அநீதிக்கு ஆளாக்கப்படவோ அல்லது பாதிக்கப்படவோ கூடாது என்று நான் உறுதியாக நம்புகிறேன்.”³ 09 பெப்ரவரி 2023 அன்று இலங்கைக்கான 42 வது உலகளாவிய கால மதிப்பாய்வில் பெறப்பட்ட பரிந்துரைகளின் அடிப்படையில் ஒரே பாலின நடத்தைக்கு சம்மதம் தெரிவிப்பது குற்றமற்றது என்று கூறினார்.⁴

7. பாரளமன்றத்தின் இரண்டு தனிப்பட்ட உறுப்பினர்களின் மனுவானது முன்வைக்கப்பட்டது. நாடாளுமன்ற உறுப்பினர் ரோஹினி கவிரதன.

8. பாராளுமன்றத்தில் கன்வேர்சன் தெரபியினை தடைசெய்வது தொடர்பாகவும், ஓரினச்சேர்க்கைக்கு சம்மதிப்பதை குற்றமாக கருதும் தண்டனைச் சட்டப் பிரிவுகளை திருத்துவது குறித்து நாடாளுமன்ற உறுப்பினர் கௌரவ பிரேமநாத் சி.தொலவத்த⁵ கருத்து தெரிவுத்துள்ளனர். எவ்வாறாயினும் மேற்கூறிய முயற்சிகள் தொடர்பாக இதுவரை சட்டத்திருத்தமோ அல்லது கொள்கை முடிவோ எடுக்கப்படவில்லை மற்றும் இரண்டு மசோதாக்களின் முன்னேற்றம் இன்றி இன்னும் கிடப்பில் உள்ளது.

9. இதேபோன்ற குறிப்பிப்பாக நேர்மறையான அரசியல் முன்முயற்சிகளுடன் ஓரினச்சேர்க்கை மற்றும் டிரான்ஸ்ஃபோபியா ஆகியவற்றிலும் இலங்கை சாதனை படைத்துள்ளது. முன்னாள் ஜனாதிபதி கௌரவ மைத்ரிபால சிறிசேன அவர்கள்

²2021.03.21 அன்று தனது உத்தியோகபூர்வ ட்விட்டர் கணக்கில் @GotabayaR இல் கோட்டாபய ராஜபக்சுவின் ட்வீட் <https://twitter.com/GotabayaR/status/1366258501886955526>

³NewsWire, 2020.10.31 அன்று “LGBT நபர்களின் தனிப்பட்டவர்களுக்கு கட்டாயத் தேர்வுகள் நடத்தப்பட்டதாகக் கூறப்படும் குற்றச்சாட்டுகளை நீதி அமைச்சர் கவனிக்கிறார்” www.themorning.lk/articles/DTIRaTHSwT108hESDdqF

⁴மிருதுளா தம்பியாஓ தி மார்னிங்ஓ 2023.02.10 அன்று “ஓரினச்சேர்க்கை குற்றமற்றது” <https://www.themorning.lk/articles/DTIRaTHSwT108hESDdqF>

⁵ஜனாதிபதி ஊடகம் 2022.08.24 அன்று “தண்டனை சட்டத்தில் திருத்தம் ஜனாதிபதியிடம் ஒப்படைக்கப்பட்டது” <https://www.presidentsoffice.gov.lk/index.php/2022/08/24/amendment-to-the-penal-code-handed-over-to-president/>

அப்போதைய பிரதமரையும் தற்போதைய ஜனாதிபதியையும் பகிரங்கமாக ஓரினச்சேர்க்கையாளர்களுக்கு ஆதரவு அளிக்க அழைப்பு விடுத்தார். அதற்கு கௌரவ ரணில் விக்கிரமசிங்க அவர்கள் தேசிய விழுமியங்களை நிராகரித்து "பட்டாம்பூச்சி வாழ்வில்" என்ற கருத்தியலுக்கு ஆதரவளித்து இருந்தார். ⁶ 03 ஆகஸ்ட் 2021 அன்று அமைச்சரவை இணைப் பேச்சாளர் தற்போதைய சுகாதார அமைச்சர் மாண்புமிகு. கெஹலிய ரம்புக்வேல்ல LGBTIQ+ உரிமைகள் தொடர்பில் கலந்துரையாடல்கள் நடைபெற்று வருவதாகவும் அரசியலமைப்பு ரீதியாக அது அங்கீகரிக்கப்படவில்லை எனவும் தெரிவித்துள்ளார்.⁷

10. கண்டியில் பொலிஸ் உத்தியோகத்தர்களுக்கான பயிற்சியின் போது ஆலோசகர் அமா திஸாநாயக்க தெரிவித்த சர்ச்சைக்குரிய ஓரினச்சேர்க்கை கருத்துக்கு⁸ HRCSL இல் தாக்கல் செய்யப்பட்ட புகாருக்குப் 14 நாட்களுக்குள் பிறகு பதிலளிக்குமாறு காவல்துறை தலைமைக் கண்காணிப்பாளருக்கு (IGP) HRCSL உத்தரவு பிறப்பித்தது. ⁹ மற்றும் நவம்பர் மாதம் LGBTIQ+ ஆர்வலர்களால் இலங்கை மேல்முறையீட்டு நீதிமன்றத்தில் ஒரு ரிட் மனு நிரப்பப்பட்டது.¹⁰ 08 டிசம்பர் 2021 அன்று மேல்முறையீட்டு நீதிமன்றம் LGBTIQ+ சமூகத்தினருக்கு எதிராக காவல்துறையினர் மேற்கொள்ளும் பாகுபாடு மற்றும் துன்புறுத்தலைத் தடுக்க ஒரு ரிட் உத்தரவைப் பிறப்பிக்கக் கோரி சிவில் சமூக ஆர்வலர்கள் தாக்கல் செய்த மனுவைத் தொடர் அனுமதி வழங்கியது. ¹¹ எவ்வாறாயினும் HRCSL விசாரணையின் முடிவு அல்லது மேல்முறையீட்டு நீதிமன்றத்தில் உள்ள ரிட் மனுவின் நிலை இன்னும் வெளியிடப்படவில்லை.

⁶Colombo Telegraph, "இலங்கையில் எதிர்வரும் நாட்களில் ஓரினச்சேர்க்கை சம்பவங்களுக்கு சிறிசேன பொறுப்பேற்க வேண்டும்: இலங்கை ரூபவிக்ரஹ் சமூகம்" 2018.11.08 அன்று

<https://www.colombotelegraph.com/index.php/sirisena-should-be-held-responsible-for-homophobic-incidents-in-sri-lanka-in-coming-days-sri-lankan-lgbtqi-community/>

⁷ டெய்லி மிரர் ஆன்லைனில், 2021.08.2021 அன்று "எல்ஜிபிடி உரிமைகள் சட்டப்பூர்வமாக அங்கீகரிக்கப்படவில்லை" என்று அரசாங்கம் வலியுறுத்துகிறது

https://www.dailymirror.lk/breaking_news/Government-asserts-LGBT-rights-not-legaly-recognised/108-217455

⁸தி மார்னிங், "இலங்கை காவல்துறையினரால் LGBT பாகுபாடு: பயிற்சியில் அவர்களின் சொந்த சட்டங்களை மீறுகிறதா?" <https://www.themorning.lk/articles/153684>

⁹ ரிஸ்வானா ஹசன், நியூஸ் 19, "கண்டியில் ஓரினச்சேர்க்கை பொலிஸ் பயிற்சி; HRCSL 2021.09.09 அன்று பதிலளிக்க IGPக்கு 14 நாட்கள் அவகாசம் அளிக்கிறது <https://www.news19.lk/homophobic-police-training-in-kandy-hrcsl-gives-igp-14-days-to-respond/>

¹⁰2021.11.17 அன்று, "மேல்முறையீட்டு நீதிமன்றம் சம மைதானம், மற்றவர்களுக்கு காவல்துறை, அமா திசாநாயக்க ஆகியோருக்கு ஓரினச்சேர்க்கை பயிற்சி தொடர்பாக நோட்டீஸ் அனுப்ப அனுமதிக்கிறது" <https://www.ft.lk/news/Court-of-Appeal-allows-Equal-Ground-others-to-serve-notice-to-Police-Ama-Dissanayake-over-homophobic-training/56-726059>

¹¹அடா தெரண, 2021.12.08 அன்று "எல்ஜிபிடி சமூகத்திற்கு எதிரான பொலிஸ் பாகுபாடு குறித்த மனுவைத் தொடர் நீதிமன்றம் அனுமதி அளிக்கிறது" <http://www.adaderana.lk/news/79023/court-permits-to-proceed-with-petition-on-police-discrimination-against-lgbt-community>

அத்தியாயம் 3 : சட்டங்கள் மற்றும் கொள்கை கட்டமைப்பு

1. இலங்கை தண்டனைச் சட்டம் ஓரினச்சேர்க்கையில் ஈடுபடுவதைக் குற்றமாக்குகிறது. தண்டனைச் சட்டப் பிரிவுகள் 365 மற்றும் 365A ஆகியவை ஒரே பாலினத்தைச் சேர்ந்த இரு நபர்களுக்கிடையேயான பாலியல் செயல்களுக்குப் பொருந்தும் என்று பரவலாகப் புரிந்து கொள்ளப்படுகிறது. பிரிவு 365, "இயற்கையின் ஒழுங்குக்கு எதிரான உடலுறவு" குற்றமாகும். இதற்கு 10 ஆண்டுகள் வரை சிறைத்தண்டனை மற்றும் அபராதம் விதிக்கப்படும். இலங்கை தண்டனைச் சட்டத்தின் பிரிவு 365A, "மற்றொரு நபருடன் மோசமான அநாகரீகமான எந்தவொரு செயலையும்" குற்றமாக்குகிறது இது இரண்டு ஆண்டுகள் வரை சிறைத்தண்டனை விதிக்கப்படும். 1883 ஆம் ஆண்டு பிரித்தானிய காலனித்துவ ஆட்சியின் போது சோடோமி சட்டங்கள் அறிமுகப்படுத்தப்பட்டன பின்னர் 365, பிரிவு 1995 ஆம் ஆண்டின் தண்டனைச் சட்டம் (திருத்தம்) சட்டம் எண். 22 மூலம் பெண்களுக்கு இடையேயான பாலியல் நடத்தையையும் உள்ளடக்கியது இதனால் முந்தைய வார்த்தையான "ஆண்" என்பதற்கு பதிலாக "நபர்" என்று மாற்றப்பட்டது.¹²

2. சோடோமி சட்டம் தொடர்ந்து அமுல்படுத்தப்படாவிட்டாலும் இலங்கையில் வாழும் LGBTIQ+ நபர்களுக்கு எதிராக நடத்தப்படும் பாகுபாடுகளில் இது பெரும் பங்காற்றுகிறது. மார்ச் 2022 இல், CEDAW குழு இலங்கையில் பெண்களுக்கு இடையே ஒருமித்த ஒரே பாலின உறவுகளை குற்றமாக்குவது மனித உரிமை மீறல் என்று கண்டறிந்தது.¹³ மேலும் ஒரே பாலின உறவுகளை குற்றமற்றதாகக் வேண்டும் என்று அக்குழு அரசாங்கத்தை வலியுறுத்தியது.

3. இலங்கைக்கான 42 வது உலகளாவிய கால மதிப்பாய்வுக்குள் அமெரிக்கா, ஐக்கிய இராச்சியம், அவுஸ்திரேலியா, கனடா, நோர்வே மற்றும் நெதர்லாந்து உட்பட 17 நாடுகள் ஒருமித்த ஒரே பாலின நடத்தை மற்றும் அன்பை வெளிப்படுத்துவதை குற்றமற்றதாகக் பரிந்துரைத்துள்ளன.¹⁴ 1995 ஆம் ஆண்டு முதல் பணமதிப்பு நீக்க கோரிக்கையை சமூகம் வலியுறுத்தி வருகிறது பல சந்தர்ப்பங்களில் பணமதிப்பு

¹²குற்றவியல் கோட் (திருத்தம்) சட்டம் எண். 22 இன் பிரிவு 18 பின்வருமாறு கூறுகிறது: "முதன்மைச் சட்டத்தின் 365A பிரிவு இதன் மூலம் நீக்கப்பட்டு, பின்வரும் பிரிவு அதற்கு மாற்றாக உள்ளது: - "நபர்களுக்கிடையில் கடுமையான அநாகரீகச் செயல்கள். 365A. எந்தவொரு நபரும், பொது அல்லது தனிப்பட்ட முறையில், கமிஷனின் ஒரு கட்சியாக, அல்லது ஒரு நபரால் கமிஷனை வாங்க அல்லது வாங்க முயற்சிக்கும், மற்றொரு நபருடன் கடுமையான அநாகரீகமான செயலில் ஈடுபட்டால், அவர் ஒரு குற்றத்தில் குற்றவாளியாக இருப்பார். ஒரு விளக்கத்தின் சிறைத்தண்டனையுடன் தண்டிக்கப்பட வேண்டும்,

¹³CEDAW அறிக்கை, தகவல் தொடர்பு எண்.134/2018 தொடர்பான விருப்ப நெறிமுறையின் பிரிவு 7 (3) இன் கீழ் குழுவால் ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்ட பார்வைகள்

<https://www.humandignitytrust.org/wp-content/uploads/resources/CEDAW-C-81-D-134-2018-English-clean-copy.pdf>

¹⁴இலங்கைக்கான 42வது UPR

பரிந்துரைகள்:<https://uprmeetings.ohchr.org/Sessions/42/SriLanka/Pages/default.aspx>

நீக்கம் குறித்து சில நேர்மறையான அறிக்கைகள் வெளியிடப்பட்டாலும் இதுவரை சரியான நடவடிக்கை எடுக்கப்படவில்லை.

4. தண்டனைக் குறியீடு விதி 399 ஆள்மாறாட்டம் மற்றும் 1841 இன் அலைக்கழிப்பு ஆணை மூலம் ஏமாற்றுதல்¹⁵, LGBTIQ+ சமூகத்தின் உறுப்பினர்களை, குறிப்பாக திருநங்கைகள், கொரஸ் டிரஸ் அணியும் சமூகம், பாலின விதிமுறைகளுக்கு இணங்காத நபர்கள் மற்றும் வணிகப் பாலியல் தொழிலில் ஈடுபடும் நபர்களைக் கைது செய்து தடுத்து வைக்க பரவலாகப் பயன்படுத்தப்படுகிறது.¹⁶

5. இலங்கையின் அரசியலமைப்பின் அடிப்படை உரிமைகள் ஏற்பாட்டிற்குள் பிரிவு 12(2) “எந்த குடிமகனும் இனம், மதம், மொழி, சாதி, பாலினம், அரசியல் கருத்து, பிறந்த இடம் அல்லது அத்தகைய காரணங்களில் ஏதேனும் ஒன்றின் அடிப்படையில் பாகுபாடு காட்டப்படக்கூடாது. “ மற்றும் இந்த காரணங்களை இந்த விவாதத்தின் நோக்கத்திற்காக “பாரபட்சமான காரணங்களாக” கருதலாம். இக்கட்டுரையில் “பாலியல்” பற்றி குறிப்பிடப்பட்டிருந்தாலும் “பாலினம்” அல்லது “பாலியல் நோக்குநிலை” அல்லது LGBTIQ+ அல்லது SOGIESC சுருக்கெழுத்துக்களின் கீழ் அங்கீகரிக்கப்பட்ட வேறு நபர்கள் பற்றி வெளிப்படையான குறிப்பு எதுவும் இல்லை.

6. கூடுதலாக அரசியலமைப்பின் 16 வது பிரிவு LGBTIQ+ சமூகத்திற்கான அடிப்படை உரிமைகள் மனுக்களை தாக்கல் செய்வதை கட்டுப்படுத்துகிறது ஏனெனில் இது அடிப்படை உரிமைகள் அத்தியாயம் அல்லது பிற அரசியலமைப்பு விதிகளுக்கு முரணாக இருக்கும் அனைத்து சட்டங்களையும் சரிசெய்கிறது. மேலும் அடிப்படை உரிமைகள் தொடர்பாக மனுக்கள் தாக்கல் செய்யப்படலாம். ஒரு நிர்வாக அல்லது நிர்வாக நடவடிக்கை மூலம் உரிமை மீறலுக்கு எதிராக மட்டுமே தனியார் கட்சிகளுக்கு எதிராக அடிப்படை உரிமைகள் மனுக்கள் தாக்கல் செய்யப்படுவதைத் இது தடுக்கிறது. இவ் தனியார் கட்சிகள் நாட்டிற்குள்ள உள்ள பொது சேவைகளிற்கு உதவுவதினால் பாகுபாட்டை ஏற்படுத்துகின்றன.

7. அரசியலமைப்பின் 11வது பிரிவு “எந்த நபரும் சித்திரவதை அல்லது கொடூரமான, மனிதாபிமானமற்ற அல்லது இழிவான நடத்தை அல்லது தண்டனைக்கு உட்படுத்தப்படக்கூடாது” என்று வழங்குகிறது. 1994 ஆம் ஆண்டின் 22 ஆம் இலக்க சட்டத்தின் கீழ் சித்திரவதை மற்றும் பிற கொடூரமான, மனிதாபிமானமற்ற அல்லது இழிவான சிகிச்சை அல்லது தண்டனைக்கு எதிரான உடன்படிக்கையை இலங்கையும் அங்கீகரித்து நடைமுறைப்படுத்தியுள்ளது.¹⁷ இருப்பினும் சித்திரவதையிலிருந்து விடுதலை பெறுவதற்கான அடிப்படை உரிமையை மீறும் LGBTIQ+ சமூகத்திற்கு

¹⁵அலைக்கழிப்பு ஆணை:[http://hrlibrary.umn.edu/research/srilanka/statutes/Vagrants Ordinance.pdf](http://hrlibrary.umn.edu/research/srilanka/statutes/Vagrants%20Ordinance.pdf)

¹⁶2016 ஆம் ஆண்டிற்கான மனித உரிமைகள் நடைமுறைகள் பற்றிய நாட்டின் அறிக்கைகள், ஐக்கிய மாகாணங்களின் இராஜாங்கத் திணைக்களம், ஜனநாயகம், மனித உரிமைகள் மற்றும் தொழிலாளர் பணியகம் “இலங்கை 2016 மனித உரிமைகள் அறிக்கை” <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/01/Sri-Lanka-1.pdf>

¹⁷சித்திரவதை மற்றும் பிற கொடூரமான, மனிதாபிமானமற்ற அல்லது இழிவான நடத்தைக்கு எதிரான மாநாடு அல்லது

தண்டனை:<http://citizenslanka.org/wp-content/uploads/2016/02/Convention-Against-Torture-and-Cruel-Inhuman-or-Degradation-Treatment-of-Punishment-Act-No-39-of-1994-E.pdf>

எதிராக மனிதாபிமானமற்ற முறைகேடுகள் நடத்தப்படுகின்றன. ஒக்டோபர் 2020 இல் Equal Ground and Human Rights Watch ஒரு அறிக்கையை வெளியிட்டது அது 2007 ஆம் ஆண்டு முதல் இலங்கை அதிகாரிகள் ஓரினச்சேர்க்கை நடத்தைக்கான ஆதாரத்தை வழங்குவதற்காக குறைந்தது ஏழு பேரை உடல் பரிசோதனைக்கு பலவந்தமாக உட்படுத்தியுள்ளனர். இந்த தேர்வுகளில் கட்டாய குத பரிசோதனை மற்றும் கட்டாய யோனி பரிசோதனை ஆகியவை அடங்கும்¹⁸. மேலும், LGBTIQ+ சமூகத்தில் மேற்கொள்ளப்படும் மாற்று சிகிச்சைகள் குறித்து பல அறிக்கைகள் உள்ளன¹⁹. பலதரப்பட்ட பாலின அடையாளங்கள் மற்றும் பாலியல் நோக்குநிலைகள் மனநோய்க்கு ஒரு காரணம் என்ற கருத்தை தாங்கள் அங்கீகரிக்கவில்லை என்று இலங்கை மனநல மருத்துவர்கள் கல்லூரி அறிக்கை ஒன்றை வெளியிட்டுள்ளது.²⁰ மேலும் இலங்கைக்குள் LGBTIQ சமூகத்தைப் பாதுகாப்பதற்கான கொள்கைகளை அறிமுகப்படுத்தும் அதே வேளையில் ஒரே பாலின பாலுறவு நடத்தையை ஒப்புக்கொள்வதை குற்றமற்றதாகக் தேவையான நடவடிக்கைகளை எடுக்குமாறு அரசாங்கத்தை அவர்கள் வலியுறுத்தினர். எவ்வாறாயினும் இந்த முறைகேடுகள் இன்னும் மருத்துவ நிபுணர்களால் மேற்கொள்ளப்படுகின்றன என்பதும் மேலும் எழுப்பப்பட்ட பிரச்சினைகள் தொடர்பாக எந்த கொள்கைகளும் ஒழுங்குமுறை நடவடிக்கைகளும் இன்னும் வைக்கப்படவில்லை.

8. இலங்கையில் கற்பழிப்பு என்ற பொதுச் சட்டத்தின் கீழ் ஆண் ஒருவரை “கற்பழித்தல்” அங்கீகரிக்கப்படவில்லை. 365பி பிரிவின் கீழ் கவலை உள்ளடக்கப்பட்டிருந்தாலும் பிரிவு 364 க்கு ஒத்த தண்டனையுடன் தண்டனைக் குறியீட்டின் கடுமையான பாலியல் துஷ்பிரயோகம் கற்பழிப்புக்கான தண்டனை சமூகப் பார்வையில் அதே கவனத்தை பெறவில்லை.

9. பாலின அங்கீகார சான்றிதழ்²¹ திருநங்கைகள் தங்கள் பாலின உறுதிப்படுத்தல் செயல்முறையைத் தொடர்வதற்கான ஒரு சமூகமான மாற்றத்தை எளிதாக்குவதற்கு இலங்கையின் மருத்துவ சமூகம் ஏனைய அரசு நிறுவனங்களுடன் ஒத்துழைத்ததால் இலங்கைக்குள் திருநங்கைகள் சமூகத்திற்கு சாதகமான திசையை நோக்கி பயணிப்பதற்கு ஒரு படியாகியது. துரதிர்ஷ்டவசமாக சுகாதாரத் துறை குறிப்பாக அரசு அதிகாரிகளிடையே விழிப்புணர்வு மற்றும் சீரான தன்மை இல்லாதது இச்செயல்முறைக்கு பெரும் தடையாக உள்ளது.

¹⁸ மனித உரிமைகள் கண்காணிப்பகம், 2020.10.20 அன்று “இலங்கை: ஓரினச்சேர்க்கை வழக்குகளில் கட்டாய அனல் தேர்வுகள்”

<https://www.hrw.org/news/2020/10/20/sri-lanka-forced-anal-exams-homosexuality-prosecutions>

¹⁹ ஆசிய பசுபிக் திருநங்கைகள் வலையமைப்பு (APT), அதன் நாட்டுப் பங்களிகளுடன் இணைந்து, “நீங்கள் பைனரிக்குள் இருக்கும் வரை, நீங்கள் வரிசையில் இருப்பவராகவே காணப்படுவீர்கள்” இலங்கையில் மாற்று சிகிச்சை நடைமுறைகள். <https://www.aidsdatahub.org/sites/default/files/resource/conversion-therapy-2020-sri-lanka-country-snapshot.pdf>

²⁰ மனநல மருத்துவர்கள் கல்லூரி அறிக்கை: <https://www.fpasrilanka.org/content/fpasl-endorses-statement-made-sri-lanka-college-psychiatrists-regarding-human-sexuality-and>

²¹ GRC பற்றிய சுற்றறிக்கை: சுற்றறிக்கை 01/34/2016

10. குடும்ப வன்முறை தடுப்புச் சட்டம் 2005 இல் அறிமுகப்படுத்தப்பட்டது²² பல்வேறு பாலின அடையாளங்கள் மற்றும் பாலியல் நோக்குநிலைகளை உள்ளடக்கிய ஒரு முற்போக்கான படியாகவும் இதனை பார்க்க முடியும். சட்டம் பாலின நடுநிலையான "ஒத்துழைக்கும் பங்குதாரர்" என்ற வார்த்தையை உள்ளடக்கியது. குடும்ப வன்முறையை எதிர்கொள்ளும் போது சமூக உறுப்பினர்கள் தேவைப்பட்டால் புகார்களை பதிவு செய்ய சட்டம் உள்ளடக்கிய இடத்தை வழங்கினாலும் சம்மதமுள்ள ஒரே பாலின உறவுகளை குற்றப்படுத்துதல் மற்றும் LGBTIQ+ சமூகத்தில் ஒருங்கிணைக்கப்பட்ட வழிதொற்றாக பாதிக்கப்பட்டதால் தனிநபர்கள் தம் புகார்களை பதிவு செய்வதில் தயங்குகின்றனர்.

²²குடும்ப வன்முறை தடுப்பு, சட்டம், 2005 எண்.34:<https://www.refworld.org/pdfid/4c03ba2f2.pdf>

அத்தியாயம் 4 : கண்டுபிடிப்புகள்

பார்வையின் மூலம் சமத்துவமின்மை உயர்ந்தது

1. இலங்கையில் உள்ள LGBTIQ+ சமூகத்திற்கான "சமத்துவம்" பற்றிய கேள்வி ஒரு தொடர்ச்சியான மற்றும் சிக்கலான பிரச்சினையாகும். சமூக உறுப்பினர்களுடன் நடத்தப்பட்ட கலந்துரையாடலின் அடிப்படையில் LGBTIQ+ தனிநபர்கள் கோட் மற்றும் வேக்ரன்சி ஆணை சட்ட விதிகள், சுகாதாரம் மற்றும் பிற சேவைகளுக்கான சமமற்ற அணுகல், அத்துடன் சமூகப் பாகுபாடு, களங்கப்படுத்துதல், கொடுமைப்படுத்துதல் மற்றும் வெறுப்புக் குற்றங்கள் போன்றவையினால் பாகுபாடு, ஓரங்கட்டப்படுதல் மற்றும் சட்டரீதியான பாகுபாடு உட்பட பல நிலைகளில் வன்முறையை எதிர்கொள்கின்றனர்.

2. LGBTIQ+ சமூக உறுப்பினர்கள் அவர்களின் பாலியல் நோக்குநிலை அல்லது பாலின அடையாளத்தைப் பொருட்படுத்தாமல் அனைத்து தனிநபர்களுக்கும் எல்லோருக்கும் ஒரே மாதிரியான உரிமைகளும், பாதுகாப்பும் இருக்க வேண்டும் என்று வாதிட்டனர். திருமணம், குழந்தைகளைத் தத்தெடுப்பதில் பாரபட்சம் அல்லது துன்புறுத்தலுக்கு ஆளாகாமல் மருத்துவம் மற்றும் கல்வியைப் பெறுவதற்கான உரிமை மற்றும் வெறுப்புக் குற்றங்கள் மற்றும் பிற வன்முறைகளிலிருந்து பாதுகாக்கப்படுவதற்கான உரிமை ஆகியவை இதில் அடங்குகின்றது.

"நாங்களும் இந்த நாட்டின் குடிமக்கள். மேலும் நாமும் மனிதர்கள்தான். மற்றவர்களைப் போலவே நாங்கள் இருக்க விரும்புகிறோம். நாம் உண்பது, வாழ்வது எல்லாவற்றையும் ஒரே மாதிரியாகச் செய்தால் நாம் யாருடன் இருக்க வேண்டும், யாரை நேசிக்க வேண்டும் என்பதைச் சொல்வதற்கு ஏன் தனி விதி தேவை."

- 37 வயதான நிபுன் காலியைச் சேர்ந்த ஓரினச்சேர்க்கையாளர் என அடையாளம் காணப்பட்டுள்ளார்.

"பாலினச் சேர்க்கையாளர்களின் பாலியல் நடத்தைக்கு எதிராக தனிச் சட்டங்கள் எதுவும் இல்லை என்பதால் பாலியல் செயல்கள் அல்லது LGBTIQ+ சமூகம் தொடர்பான வேறு எதையும் ஆணையிடும் வெவ்வேறு சட்டங்களைக் கொண்டிருப்பது தவறு."

- அஷேன் 28 வயது அனுராதபுரத்தைச் சேர்ந்த ஓரினச்சேர்க்கையாளர் என அடையாளம் காணப்பட்டார்.

3. துரதிர்ஷ்டவசமாக இலங்கையில் உள்ள LGBTIQ+ சமூகம் பல்வேறு வகையான பாகுபாடுகளையும் சம வாய்ப்புகள் இன்மையையும் எதிர்கொள்கிறது. இதில் வரையறுக்கப்பட்ட சட்டப் பாதுகாப்பு, சமூக களங்கம் மற்றும் வன்முறை ஆகியவை அடங்கும். வேலைவாய்ப்பு, கல்வி, சுகாதாரம், பொதுச் சேவைகள் போன்ற பல துறைகளில் சமூகத்திற்கான சம வாய்ப்புகள் இவர்களுக்கு மறுக்கப்படுகின்றன. பாலியல் நோக்குநிலை, வெளிப்பாடு அல்லது பாலின அடையாளத்தை மறைக்கும் நபர்களுடன் ஒப்பிடும்போது பலதரப்பட்ட பாலின அடையாளங்கள், வெளிப்பாடுகள் மற்றும் பாலியல் சார்பு ஆகியவற்றில் அதிகத் தெரிவுநிலையைக் கொண்ட நபர்கள்

மேற்கூறியவற்றில் அதிக பாகுபாடுகளை எதிர்கொள்கின்றனர் என்பதும் எடுத்துக்காட்டப்பட்டது.

“என் வாழ்நாளின் பெரும் பகுதியில் என்னை யார் என்பதனை வெளிக்காட்டாமல் இருந்தேன் அதனால் இந்த நாட்டில் உள்ள LGBTIQ+ சமூக உறுப்பினர்கள் அனுபவிக்கும் துன்பங்கள் பெரும்பாலானவற்றை நான் ஒருபோதும் சந்தித்ததில்லை. எனது பாலின அடையாளத்தை வெளிப்படுத்த நான் நேர்மையாக பயப்படுகிறேன். தீர்ப்பு அல்லது துன்புறுத்தலுக்கு பயப்படாமல் ஒரு நாள் ஆடை அணிந்து தெருக்களில் நடக்க விரும்புகிறேன். அதைச் செய்ய எனக்கு எப்போதாவது தைரியம் இருக்குமா என்று எனக்குத் தெரியவில்லை.”

- பெர்னாண்டோஇ 37 வயது புத்தளத்தைச் சேர்ந்த பாலினத்தை உறுதிப்படுத்தாதவர்.

4. LGBTIQ+ சமூகத்திற்கான சமத்துவத்தை அடைவதில் சமூக மாற்றங்கள் சட்டமற்றும் கொள்கை மாற்றங்களுடன் மட்டுப்படுத்தப்படாமல் சமூக மனப்பான்மை மற்றும் நெறிமுறைகளில் மாற்றத்தையும் ஏற்படுத்துகின்றன. எவ்வாறாயினும் நடைமுறையில் உள்ள சட்டங்கள் LGBTIQ+ சமூகத்திற்கு உடன்படிக்கையின் கீழ் அவர்களுக்கு வழங்கப்பட்டுள்ள பலவிதமான உரிமைகளை மறுப்பதற்கான சாக்குப்போக்காக செயல்படுகின்றன. மேலும் அவை இலங்கையில் பரவலான சமூக பாகுபாட்டை எதிர்கொள்ளும் பாலியல் சிறுபான்மையினரின் களங்கத்தை சட்டப்பூர்வமாக்குகின்றது.

அத்தியாயம் 5 : கல்வி

1. LGBTIQ+ சமூகத்தின் உறுப்பினர்கள் கல்வியை அணுகுவதில் குறிப்பிடத்தக்க தடைகளை எதிர்கொள்கின்றனர் மற்றும் இலங்கையில் கல்வி முறை முழுவதும் சம வாய்ப்புகளை இன்மையை எதிர்கொள்கின்றனர். கல்வி நிறுவனங்களில் இருந்து பாகுபாடு, துன்புறுத்தல் மற்றும் விலக்குதல் ஆகியவை LGBTIQ+ மாணவர்களின் கல்வி செயல்திறன் மற்றும் மன ஆரோக்கியத்தை பாதிக்கலாம். சில கல்வி நிறுவனங்கள் மற்றும் கல்வியாளர்கள் பன்முகத்தன்மை மற்றும் உள்ளடக்கத்தை ஊக்குவிக்கும் கொள்கைகள் மற்றும் திட்டங்களின் மூலம் இந்த சிக்கல்களைத் தீர்க்கத் தொடங்கியுள்ளனர். ஆனால் அனைத்து மாணவர்களும் அவர்களின் பாலியல் நோக்குநிலை வெளிப்பாடு அல்லது பாலின அடையாளம் ஆகியவற்றைப் பொருட்படுத்தாமல் கற்றுக்கொள்வதை உறுதிப்படுத்த இன்னும் நிறைய வேலைகள் உள்ளன.

2. பாதுகாப்பான மற்றும் ஆதரவான சூழலில், ஆய்வில் 54% பங்கேற்பாளர்கள் 2018 - 2022 ஆண்டுகளில் தங்களுக்கு கல்வி நிறுவனங்களுக்குள் சம வாய்ப்புகள் மறுக்கப்பட்டுள்ளதாகக் கூறினர். பங்கேற்பாளர்களுக்கு கல்வி நிறுவனங்களில் அனுமதி மறுக்கப்பட்டுள்ளதாகவும் ஒதுக்கப்படுதல் அல்லது படிக்க, பாடங்கள் அல்லது கற்றல் சாராத செயல்பாடுகள் அவர்களின் விருப்பத்திற்கு ஏற்ப அனுமதிக்கப்படவில்லை என்றும் தெரிவித்தனர்.. இதன் காரணமாக 22.2% பங்கேற்பாளர்கள் தங்கள் படிப்பை நிறுத்தியுள்ளனர் அல்லது கல்வி நிறுவனங்களில் இருந்து வெளியேறியுள்ளனர்.

“2018 ஆம் ஆண்டில் நான் எனது A/L பாடங்களாக நடனம் மற்றும் வீட்டு அறிவியலைத் தேர்ந்தெடுத்தேன் மேலும் எனது பள்ளியின் ஆசிரியர்கள் மற்றும் பிற மாணவர்கள் என்னை கேலி செய்யத் தொடங்கினர். அந்த நேரத்தில் நான் மிகுந்த மன அழுத்தத்தில் இருந்தேன். பள்ளியில் நடந்த கொடுமைகளையும் தொல்லைகளையும் புறக்கணித்து படிப்பை தொடர்ந்தேன் பாடங்களில் நல்ல பெறுபேறுகளைப் பெற வேண்டும் என்பதில் உறுதியாக இருந்தேன். கடைசியில் நான் வெற்றிபெறும் அதிர்ஷ்டம் கிடைத்தாலும் பல சக மாணவர்கள் கொடுமைப்படுத்துதலின் வலியைத் தாங்க முடியாமல் பள்ளியை விட்டு வெளியேறினேன்.”

- பசன் 21 வயது கேகாலையைச் சேர்ந்த ஓரின சேர்க்கையாளர் என அடையாளம் காணப்பட்டுள்ளார்.

3. பங்கேற்பாளர்களில் 70% க்கும் அதிகமானோர் தங்கள் மாறுபட்ட பாலின அடையாளங்கள் வெளிப்பாடுகள் மற்றும் பாலியல் நோக்குநிலைகள் காரணமாக பல சந்தர்ப்பங்களில் வன்முறைச் செயல்களுக்கு உட்படுத்தப்பட்டதாகக் குறிப்பிட்டுள்ளனர். சமூக உறுப்பினர்களுடனான கலந்துரையாடல்களில், கல்வியில் தங்கள் பாலின அடையாளங்கள் அல்லது பாலியல் நோக்குநிலைகளை வெளிப்படுத்தாத அல்லது வெளிப்படுத்தாத சமூக உறுப்பினர்களை விட பாலின அடையாளம் அல்லது பாலியல் நோக்குநிலையில் அதிக வெளிப்பாடு கொண்ட நபர்கள் நிறுவனங்களில் துன்புறுத்தலுக்கு ஆளாகிறார்கள் என்று வலியுறுத்தப்பட்டது.

“நான் 2018 ஆம் ஆண்டில் எனது பள்ளி வெளியேறும் சான்றிதழைப் பெற பாடசாலை சென்றேன் அந்த காலப்பகுதியில் எனது மாறுதல் செயல்முறையைத் தொடங்கியதால் நடைமுறைக்கு பொறுப்பான ஆசிரியர் சான்றிதழை வழங்க மறுத்ததால் நான் அதை இன்னும் சேகரிக்கவில்லை. 2018 ஆம் ஆண்டு எனக்கு வழங்கப்பட வேண்டிய விடுப்புச் சான்றிதழைக்கூட பள்ளி எனக்கு வழங்கவில்லை. ஆசிரியர்கள் மற்றும் மாணவர்கள் இருவரும் பொதுவான Whatsapp குழுவைப் பயன்படுத்தி என்னைக் கேலி செய்தனர், மேலும் நானும் எனது நண்பரும் பல அவமானங்களைச் சமக்க வேண்டியிருந்தது. அது மூச்சுத்திணறல் மற்றும் வேதனையாக இருந்தது.”

- சசித் 24 வயது, இரத்தினபுரியைச் சேர்ந்த ஒரு மாற்று ஆண் என அடையாளம் காணப்பட்டார்.

4. பங்கேற்பாளர்களில் சுமார் 40% பேர் அந்தந்த கல்வி அமைப்புகளில் உளவியல் ரீதியான துஷ்பிரயோகத்திற்கு ஆளானதாகக் கூறியுள்ளனர் மற்றும் 33% பங்கேற்பாளர்கள் தங்கள் கல்வி நிறுவனங்களுக்குள் வாய்மொழி துஷ்பிரயோகத்திற்கு ஆளாகியதாகக் குறிப்பிட்டுள்ளனர்.

“நான் ஒரு அரசுப் பள்ளியில் A/L படித்துக் கொண்டிருந்தபோது நான் ஓரினச்சேர்க்கையாளர்களுடன் பழகுகிறேன் என்று எனது வகுப்புத் தோழர்கள் எனது பிரெஞ்சு ஆசிரியரிடம் சொன்னார்கள். பிரெஞ்சு ஆசிரியர் என்னை வகுப்பின் நடுவில் நிற்க வைத்து என் வகுப்பு தோழர்கள் அனைவருக்கும் நடுவில் அதைப் பற்றி கேட்டார். ஓரினச்சேர்க்கையாளர்களால் நோய்கள் பரவுவதால் அவர்களுடன் பழக வேண்டாம் என்று அவர் என்னிடம் சொன்னார். நான் மிகவும் சங்கடமாக உணர்ந்தேன். இவ்வாறான கொடுமை நாளுக்கு நாள் மோசமாகி வந்ததால் பள்ளிக்கு செல்வதை நிறுத்திவிட்டேன். படிப்பில் கவனம் செலுத்த முடியாத அளவுக்கு மன உளைச்சலுக்கு ஆளானதால் A/L படிப்பை கூட நான் தவிர்க்க வேண்டியிருந்தது. இதனால் எனது ஆளுமை சேதமடைந்தது போல் உணர்ந்தேன்.”

- அஷேன் 20 வயது கொட்டாவாவைச் சேர்ந்த ஓரினச்சேர்க்கையாளர் என அடையாளம் தன்னை அடையாளப்படுத்தியுள்ளார்.

5. LGBTIQ+ சமூக உறுப்பினர்கள் கல்வி அமைப்பிற்குள் இதுபோன்ற சிக்கல்களைப் புகாரளிப்பது பாதுகாப்பானதா என்று விவாதிக்கும் போது பங்கேற்பாளர்கள் பாலின அடையாளங்கள், வெளிப்பாடுகள் மற்றும் பாலியல் நோக்குநிலைகள் பற்றிய முழு விவாதமும் தடைசெய்யப்பட்ட உரையாடலாக இருப்பதால் சாதகமான முடிவைப் பெறுவதில் அவர்களுக்கு நம்பிக்கை இல்லை என்று எடுத்துக்காட்டினார்கள். இது போன்ற ஒரு சம்பவத்தை சம்பந்தப்பட்ட அதிகாரிகளுக்கு தெரிவிக்கும்போது, பெரும்பாலான பொறுப்புள்ள அதிகாரிகள் ஓரினச்சேர்க்கை அல்லது டிரான்ஸ்ஃபோபிக் போக்குகளை முன்வைத்துள்ளனர் இது சம்பவங்களைப் புகாரளிக்கத் தயக்கமாக இருக்கிறது ஏனெனில் இது துன்புறுத்தலை மேற்கொள்பவர்களை விட சம்பவத்தைப் புகாரளிக்கும் LGBTIQ+ சமூக உறுப்பினருக்கு அதிக சிக்கல்களை ஏற்படுத்தக்கூடும்.

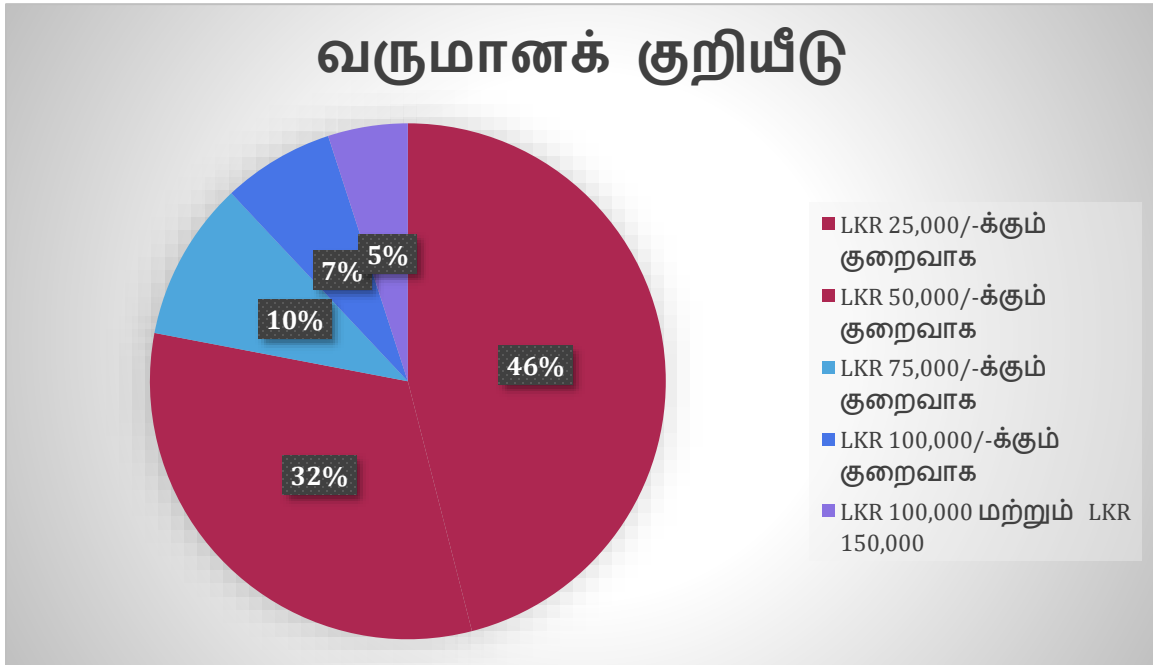
“நான் அரசியற் குழுவிற்கு விண்ணப்பிக்க அனுமதிக்கப்படவில்லை. எனது விண்ணப்பத்தை மூத்த குழு உறுப்பினர்கள் ஏற்கவில்லை. நான் நல்ல மதிப்பெண்களைப் பெற்றிருந்தேன். மேலும் பள்ளியில் பாடத்திற்கு அப்பாற்பட்ட நடவடிக்கைகளிலும் ஈடுபட்டிருந்தேன். எனது விண்ணப்பத்தை ஏன் ஏற்க முடியாது என்று எனது மூத்தவர்களிடம் கேட்டபோது எனது பாலியல் நோக்குநிலை பற்றிய வதந்திகளை அவர்கள் கேட்டதாகவும் புது குழுவில் நான் இடம்பெறுவதை எங்கள் விடுதியின் பொறுப்பாளராக இருந்த ஆசிரியர் கூட விரும்பவில்லை என்றும் கூறினார்கள். அந்த நேரத்தில் நான் எனது பாலியல் நோக்குநிலையைக் கண்டுபிடித்துக்கொண்டிருந்தேன் கவுன்சிலிங் ஆசிரியையிடம் மட்டுமே இதனை பற்றி பேசியிருந்தேன் அவர்தான் இந்த விஷயத்தைப் பரப்பியிருக்கிறார் என்று தெரிந்துகொண்டேன். குழந்தைகளைப் பாதுகாக்கதான் ஆசிரியர்கள் இருக்கிறார்கள் அவர்கள் அப்படிச் செயல்படும்போது நாம் எங்கே புகார் செய்யலாம்? நான் சொல்வதைக் கேட்க யாரும் தயாராக இல்லை.”

- நெத்மினி, 21 வயது, கண்டியைச் சேர்ந்த ஒரு பால் நிலை அடையாளப்படுத்தாத பெண் என்று அடையாளம் காட்டுகிறார்.

அத்தியாயம் 6 : வேலைவாய்ப்பு

1. LGBTIQ+ என அடையாளம் காணும் நபர்களுக்கு எதிரான பாகுபாடு இலங்கையில் உள்ள பல பணியிடங்களில் உண்மையாக உள்ளது. தனிநபர்கள் பெரும்பாலும் குறிப்பிடத்தக்க வேலைவாய்ப்பு தொடர்பான சவால்கள் மற்றும் பாகுபாடுகளை எதிர்கொள்கின்றனர் இதில் வாய்மொழி துஷ்பிரயோகம் பணியிட நடவடிக்கைகள் அல்லது வாய்ப்புகளிலிருந்து விலக்குதல் பணியமர்த்தல் அல்லது பதவி உயர்வு ஆகியவற்றில் சமத்துவமின்மை மற்றும் வேலை நிறுத்தம் ஆகியவை அடங்கும். ILO வின் ஆணை சமத்துவம் மற்றும் வேலை உலகில் பாகுபாடு காட்டாமை ஆகியவற்றை உள்ளடக்கியிருந்தாலும்²³, வேலையிடங்களில் வன்முறை மற்றும் துன்புறுத்தல்களை ஒழிப்பதை உறுதி செய்யும் ILO மாநாடு 190ஐ அங்கீகரிப்பது மற்றும் செயல்படுத்துவது போன்ற முன்முயற்சிகளை இலங்கை இன்னும் எடுக்கவில்லை.²⁴

2. இலங்கைக்குள் உள்ள LGBTIQ+ சமூகத்திற்கு சட்டப்பூர்வ பாதுகாப்பு இல்லாதது, பாகுபாடு அல்லது துன்புறுத்தலுக்கு அஞ்சாமல் தனிநபர்கள் தொழில் வாய்ப்புகளைத் தொடர தடையாக உள்ளது. பாலியல் நோக்குநிலை அல்லது பாலின அடையாளத்தின் அடிப்படையில் வேலைவாய்ப்பு பாகுபாட்டைத் தடைசெய்யும் குறிப்பிட்ட சட்டங்கள் எதுவும் இல்லை. மேலும் அதைத் தடுக்கும் சட்டப் பாதுகாப்புகளும் இல்லை.

²³ILO, "LGBT தொழிலாளர்கள் பணியிடத்தில் சம உரிமைகள் மற்றும் சலுகைகளுக்கு உரிமை உண்டு" https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/how-the-ilo-works/ilo-director-general/statements-and-speeches/WCMS_368652/lang-en/index.htm

²⁴ILO C190: https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:

3. ஆலோசனைகளின் போது கூறியது போல் அல்லது பணியமர்த்துதல், ஊக்குவிப்பது மற்றும் பிற வேலை தொடர்பான முடிவுகளைப் பயன்படுத்துவதில் பாகுபாடுகளினால் பல தனிநபர்கள் தங்கள் பாலின அடையாளத்தை பணியிடத்தில் மறைக்க மூல காரணமாக அமைகிறது. LGBTIQ+ சமூக உறுப்பினர்களை குறிப்பிடத்தக்க நிதி மற்றும் தொழில் குறைபாடுகளுக்கு இட்டுச் செல்கிறது.

“நான் களனியில் உள்ள ஒரு நிறுவனத்தில் வேலைக்குச் சென்றேன் அப்போது எனது தேசிய அடையாள அட்டை மாறவில்லை. இந்த விஷயத்தை என் மேலிடத்திற்கு தெரிவித்தேன். நான் வேலை செய்த முதல் நாளில் நுழைவாயிலில் இருந்த பாதுகாப்பால் எனது NIC சேகரிக்கப்பட்டது. மேலும் எனது ஷிப்ட் முடிந்ததும் அதை சேகரிக்கும்படி கூறப்பட்டது. ஒருமுறை என் NIC எடுக்க நான் உள்ளே சென்றேன். என் NICயில் எனது தோற்றம் மற்றும் NIC யின் படம் வேறுவிதமாக உள்ளதால் தர முடியவில்லை என்று செக்யூரிட்டி கூறினார். நான் அங்கு சிறிது நேரம் காத்திருந்து சிக்கலைத் தீர்க்க முயற்சித்தேன் பின்னர் HR-ல் இருந்து என்னைப் புகாரளிக்கச் சொல்லி ஒரு செய்தியைப் பெற்றேன். அப்போது எச்.ஆர்., நான் அன்றைய தினம் செய்த வேலைக்கு சம்பளம் தருவதாகவும் எனது வேலையை அங்கேயே முடித்துக் கொள்ள கூறினார். பணிநீக்கத்திற்கான காரணத்தை நான் வினவியபோது அந்த ஊழியர் எந்த கழிவறை வசதியைப் பயன்படுத்துவார் என்பது கூட உறுதி செய்யப்படாத ஒரு நபரை பணியமர்த்த முடியாது என்று அவர்கள் கூறினர்.

- அசேல, 28 வயது, கம்பஹாவைச் சேர்ந்த திருநம்பி என அடையாளம் காணப்பட்டார்.

4. ஆய்வில், பெரும்பான்மையான LGBTIQ+ சமூக உறுப்பினர்கள் (ஆய்வில் பங்கேற்பாளர்களில் 58%) முறைசாரா துறை வேலைகளில் ஈடுபடுகிறார்கள் என்பது கூறப்பட்டுள்ளது.. LGBTIQ+ சமூக உறுப்பினர்கள் பணியிடங்களுக்குள் தாங்கள் வசதியாக இருப்பதில்லை. எனவே அவர்கள் சுயதொழில் செய்வதையோ அல்லது தங்கள் குடும்பம், உறவினர் அல்லது மற்றொரு சமூக உறுப்பினருக்குச் சொந்தமான இடத்தில் வேலை செய்வதை விரும்புவதாகக் கூறினர். இந்த கவலைகள் காரணமாக சமூக உறுப்பினர்கள் தரம் குறைந்த வேலையில் உள்ளனர் அல்லது அவர்களின் தகுதிக்கு பொருந்தாத வேலைகளைச் செய்கிறார்கள்.

“எனக்கு பெண்பால் பாலின வெளிப்பாடு உள்ளது மேலும் நான் தமிழன் இது எனது தகுதிக்கு ஏற்ற வேலையைக் கண்டுபிடிப்பதில் எனக்கு பெரும் பாதகத்தை ஏற்படுத்துகிறது. வெவ்வேறு கார்ப்பரேட் அலுவலகங்களால் நான் நிராகரிக்கப்பட்டேன் எனக்கு கொஞ்சம் வருமானம் தேவைப்பட்டதால் நான் இறுதியாக ஒரு நிறுவனத்தில் விற்பனையாளராக சேர்ந்தேன் அதில் எனது பாலின வெளிப்பாடு காரணமாக இரண்டு மாதங்களுக்கு மேல் என்னால் வாழ முடியவில்லை. நான் தற்போது யாழ்ப்பாணத்தில் உள்ள குயர் அமைப்புகளில் தன்னார்வ தொண்டராக பணியாற்றி வருகிறேன். இருப்பினும் எனக்கு சரியான வருமானம் தேவை.”

- சதீஷ் 28 வயது யாழ்ப்பாணத்தைச் சேர்ந்த ஆண்ட்ரோஜினஸ் என அடையாளம் காணப்பட்டார்.

5. பணியிடங்களுக்குள், LGBTIQ+ தனிநபர்கள் துன்புறுத்துதல், கொடுமைப்படுத்துதல் அல்லது மிரட்டல் போன்றவற்றையும் அனுபவிக்கின்றனர். இது ஒரு விரோதமான பணிச்சூழலை உருவாக்கி அவர்களின் மன ஆரோக்கியம் மற்றும் வேலை செயல்திறன் ஆகியவற்றில் எதிர்மறையான தாக்கத்தை ஏற்படுத்தும். ஆய்வின் போது பங்கேற்பாளர்களில் 41% பேர், இந்த துன்புறுத்தல்கள் உடனடி மேற்பார்வையாளர் அல்லது உடனடி உயர்நிலை அதிகாரிகளின் மூலம் மேற்கொள்ளப்படுகின்றன என்று கூறியுள்ளனர். கூடுதலாக ஆய்வில் பங்கேற்ற LGBTIQ+ நபர்களில் சுமார் 30% பேர், தங்கள் சக ஊழியர்களிடையே உள்ள களங்கம் மற்றும் தவறான எண்ணங்களின் பரவலானது LGBTIQ+ நபர்கள் பணியிட நடவடிக்கைகள் மற்றும் நிகழ்வுகளில் இருந்து தனிமைப்படுத்தப்படுவதற்கும் விலக்கப்படுவதற்கும் காரணமாகிறது என்று கூறியுள்ளனர்.

“எனது உடனடி மேற்பார்வையாளரின் பொருத்தமற்ற பாலியல் பரிந்துரைகளை நான் தொடர்ந்து தவிர்த்து வந்தேன். இருப்பினும் ஒரு நாள் சில வேலைகளை முடிக்க என்னைத் தங்கும்படி கூறினார். ஒவ்வொருவரும் தங்களின் ஷிப்ட்களை முடிக்கும் வரை வலுக்கட்டாயமாக நிறுத்தி வைக்கப்பட்டேன். எனது பாலியல் நோக்குநிலையை மற்ற ஊழியர்கள் தெரிந்து கொள்ள விரும்பவில்லை என்பதால் இந்த விஷயத்தில் என்ன செய்வது அல்லது எங்கு புகார் செய்வது என்று எனக்குத் தெரியவில்லை.”

- சாமோத் 33 வயது களனியைச் சேர்ந்த ஓரின சேர்க்கையாளர் என அடையாளம் காணப்பட்டார்.

6. 42% பங்கேற்பாளர்கள் பணியிடத்தில் எதிர்கொள்ளும் வன்முறை காரணமாக துன்பத்தினை எதிர்கொண்டுள்ளனர். மேலும் 92% பங்கேற்பாளர்கள் தங்கள் பணியிடங்களுக்குள் ஒருவித உளவியல்ரீதியான துஷ்பிரயோகத்திற்கு ஆளானதாகக் குறிப்பிட்டுள்ளனர். பங்கேற்பாளர்கள் தங்கள் பாலின அடையாளங்கள் மற்றும் பாலியல் நோக்குநிலைகளை தங்கள் பணியிடங்களுக்குள் வெளிப்படுத்தவில்லை, ஏனெனில் அது அவர்களின் வேலையை இழக்க நேரிடும்.

“ஒரு அலுவலகத்தில் அறையில் இருப்பதில் மிகவும் சோகமான பகுதி என்னவென்றால் அவர்கள் செய்யும் ஒவ்வொரு ஓரினச்சேர்க்கை நகைச்சுவையையும் நீங்கள் சிரிக்க வேண்டும். முதலில் இதனை நான் அதிகம் உணரவில்லை. இப்போது என் சகாக்களில் ஒரு பகுதியாக நான் இருக்க வேண்டும் என்று சிரிக்கிறேன். இப்போது எனக்கு மனதுக்கு சரியில்லை. என்பதை உணர்கிறேன்.”

- ஹாசினி 39 வயது நுகேகொடையைச் சேர்ந்த லெஸ்பியன் என அடையாளம் காணப்பட்டுள்ளார்.

அத்தியாயம் 7 : அத்தியாவசிய வைகளுக்கான அணுகல்

1. இலங்கையில் உள்ள LGBTIQ+ தனிநபர்களுக்கான அத்தியாவசிய சேவைகளை அணுகுவது சமூக இழிவு மற்றும் சமூகத்திற்கு எதிரான பாகுபாடு காரணமாக சவாலானதாக இருக்கலாம். இலங்கையில், LGBTIQ+ சமூகம் சுகாதார சேவைகளை அணுகுவதில் குறிப்பிடத்தக்க சவால்களை எதிர்கொள்கிறது. LGBTIQ+ சமூகத்திற்கு எதிரான பாகுபாடு மற்றும் களங்கம் பரவலாக உள்ளது, இது சுகாதார அமைப்புக்குள் புரிதல் மற்றும் கலாச்சார உணர்வின் இல்லாமைக்கு வழிவகுக்கிறது.

“எனது நண்பர் ஒருவர் டெஸ்டோஸ்டிரோன் ஷாட் எடுக்கச் சென்றார் கிளினிக்கில் உள்ள மருத்துவர் அவருடைய அந்தரங்க உறுப்புகளைக் காட்டச் சொன்னார். அப்போது என் நண்பர் கடுமையாக மறுத்திருந்தார். ஆனால் அந்த சம்பவத்தால் என் நண்பன் பயந்து மன உளைச்சலுக்கு ஆளானான்.”

- ஆகாஷ் 28 வயது ஹோமாகமவைச் சேர்ந்த திருநம்பி என அடையாளம் காணப்பட்டுள்ளார்.

2. விவாதங்கள் மற்றும் கருத்துக்கணிப்புக்கான பதில்களில் முன்னிலைப்படுத்தப்பட்டுள்ளபடி LGBTIQ+ சமூகத்தின் குறிப்பிட்ட சுகாதாரத் தேவைகளை நிவர்த்தி செய்வதற்குத் தேவையான பயிற்சி அல்லது போதுமான அறிவு சுகாதார வழங்குநர்களிடம் இல்லை. இது சரியான கவனிப்பு இல்லாமை மற்றும் சுகாதார சேவைகளை நாடுவதில் தயக்கம் LGBTIQ சமூகத்திற்கான சுகாதார ஏற்றத்தாழ்வுகளை அதிகப்படுத்தும்.

3. கூடுதலாக, ஒரே பாலின நடத்தையை குற்றமாக்குவது போன்ற சட்டத் தடைகள் LGBTIQ+ நபர்கள் சில சுகாதார சேவைகளை அணுகுவதைத் தடுப்பதாக பங்கேற்பாளர்கள் தெரிவித்தனர். பங்கேற்பாளர்களின் கூற்றுப்படி இந்த சட்டத் தடைகள் LGBTIQ+ தனிநபர்களை சேவைகளைத் தேடுவதை ஊக்கப்படுத்தாமலிருக்கிறது.

“எனது பாலியல் நோக்குநிலை காரணமாக இனி என்னால் சுகாதார சேவைகளை அணுக முடியுமா என்பது எனக்கு உறுதியாக தெரியவில்லை. ஒருமுறை கம்பஹா - நீர்கொழும்பு STI கிளினிக்கின் மருத்துவர் நான் ஒரு முட்டாள் என்றும் ஓரினச்சேர்க்கையில் தொடர்ந்தால் எனக்கு எச்.ஐ.வி வரும் என்றும் திட்டினார். நான் மீண்டும் மருத்துவர்களால் துன்புறுத்தப்பட விரும்பவில்லை. மேலும் நான் மீண்டும் கிளினிக்கிற்குச் சென்றால் எனது அடையாளம் தெரியவரும் என்று நான் அஞ்சுகிறேன்.”

- பிரபாத் 28 வயது கம்பஹாவைச் சேர்ந்த ஓரின சேர்க்கையாளர் என அடையாளம் காணப்பட்டார்.

4. இலங்கையில் உள்ள சமூகமும் பொது போக்குவரத்தைப் பயன்படுத்தும் போது சவால்களை எதிர்கொள்வதாக ஆய்வில் பங்கேற்றவர்கள் தெரிவித்தனர். LGBTIQ+ சமூகத்திற்கு எதிரான பாகுபாடு மற்றும் துன்புறுத்தல் ஆகியவை பொதுப் போக்குவரத்து உட்பட சமூகத்தின் பல அம்சங்களில் பரவலாக உள்ளன.

5. திருநங்கைகளுக்கு குறிப்பாக பொது போக்குவரத்தைப் பயன்படுத்துவதில் சிரமத்தை எதிர்கொள்ள நேரிடலாம் ஏனெனில் அவர்கள் பாரம்பரிய பாலின விதிமுறைகளுக்கு இணங்காமல் இருக்கலாம் மற்றும் பிற பயணிகளிடமிருந்து பாகுபாடு மற்றும் வன்முறையை எதிர்கொள்ளலாம். இது பாதுகாப்பான மற்றும் நம்பகமான போக்குவரத்து விருப்பங்களின் பற்றாக்குறையை விளைவிக்கும் மற்றும் இது வேலைவாய்ப்பு கல்வி மற்றும் பிற வாய்ப்புகளுக்கான அணுகலைக் கட்டுப்படுத்தலாம்.

“நாம் பேருந்தில் ஏறும் போது உள்ளே இருப்பவர்கள் காட்சிக்கு வைக்கப்பட்டுள்ள விலங்குகளைப் போல நம்மைப் பார்க்கிறார்கள். வெறுக்கத்தக்க சொற் பிரயோகங்களை நம் மீது எறிந்துவிட்டு பக்கத்தில் அமர்ந்திருப்பவர்களிடம் நம்மைக் காட்டி நம் தோற்றத்தைப் பற்றிச் சொல்லிச் சிரிக்கிறார்கள். நாங்கள் ஆணா பெண்ணா என்பதை அவர்களால் அடையாளம் காண முடியவில்லை என்று அவர்கள் கத்துவதும் உண்டு.”

- நிசல் 42 வயதுடைய பாலியகொடையைச் சேர்ந்த நாச்சி சமூகத்தைச் சேர்ந்தவர்.

6. இலங்கையில் உள்ள LGBTIQ+ சமூகத்திற்கு சமூக நலன்கள் மறுக்கப்படுவதும் பல்வேறு பாலின அடையாளங்கள் மற்றும் பாலியல் சார்பு கொண்ட தனிநபர்கள் எதிர்கொள்ளும் மற்றொரு குறிப்பிடத்தக்க பிரச்சினையாக எடுத்துக்காட்டப்பட்டது. LGBTIQ+ சமூகத்திற்கு எதிரான பாகுபாடு பரவலாக உள்ளது. மேலும் இது சமூக நலன்கள் மற்றும் ஆதரவு சேவைகளை அணுகும் தனிநபர்களின் எண்ணிக்கையில் குறைப்புக்கு வழிவகுக்கும்.

7. எடுத்துக்காட்டாக ஒரே பாலின திருமணம் இலங்கையில் சட்டங்களால் வெளிப்படையாக அங்கீகரிக்கப்படவில்லை அதாவது பரம்பரை உரிமைகள் சுகாதார நலன்களுக்கான அணுகல் மற்றும் ஓய்வூதிய பலன்கள் போன்ற சமூக நலன்களுக்கு ஒரே பாலின ஜோடிகளுக்கு உரிமை இல்லை.

8. கூடுதலாக பங்கேற்பாளர்கள் பாலியல் நோக்குநிலை வெளிப்பாடு அல்லது பாலின அடையாளம் ஆகியவற்றின் அடிப்படையில் பணியிடத்தில் பாகுபாடு காட்டுவது, உடல்நலக் காப்பீடு, ஓய்வூதிய பலன்கள் மற்றும் பிற வகையான சமூகப் பாதுகாப்பு போன்ற சமூக நலன்களை பெற்றுக்கொள்ள மறுக்கப்படுகின்றது.

9. LGBTIQ+ சமூகத்திற்கான சட்டப்பூர்வ அங்கீகாரம் மற்றும் பாதுகாப்பு இல்லாததால் வதிவிட உதவி, உணவு உதவி மற்றும் கல்வி உதவித்தொகை போன்ற அரசாங்கத்தால் நிதியளிக்கப்படும் சமூகத் திட்டங்களுக்கான அணுகல் பற்றாக்குறையும் ஏற்படலாம். இது இலங்கையில் உள்ள LGBTIQ+ சமூகத்திற்கு வறுமை மற்றும் ஓரங்கட்டப்பட்ட ஒரு சூழ்நிலையை ஏற்படுத்தும்.

அத்தியாயம் 8 : போலீஸ் வன்முறை

1. LGBTQ+ சமூகத்திற்கு எதிரான பொலிஸ் வன்முறை இலங்கையில் ஒரு தீவிரமான பிரச்சினையாகும். இலங்கையில் உள்ள LGBTQ+ சமூகம் நீண்ட காலமாக சட்ட அமலாக்க அதிகாரிகள் உட்பட பாகுபாடு மற்றும் வன்முறைக்கு உட்பட்டுள்ளது.

2. இலங்கையில் உள்ள LGBTQ+ ஆர்வலர்கள், உடல் ரீதியான தாக்குதல், வாய்மொழி துஷ்பிரயோகம், தன்னிச்சையாக கைது செய்தல் மற்றும் தடுத்து வைத்தல் உள்ளிட்ட பல பொலிஸ் வன்முறை வழக்குகளை தங்கள் சமூகத்திற்கு எதிராக மேற்கொள்ளப்படுவதாக புகாரளித்தனர். LGBTQ+ சமூகத்தினரை அனைத்து இடங்களிலும் சோதனைகளை நடத்தியதாகவும் LGBTQ+ நபர்களைக் கைது செய்ய பொறி உத்திகளைப் பயன்படுத்துவதாகவும் காவல்துறை மீது குற்றம் சாட்டப்பட்டுள்ளது. இந்த நடவடிக்கைகள் LGBTQ+ சமூகத்தின் மனித உரிமைகளை மீறுவது மட்டுமின்றி மாநில சட்ட அமலாக்க ஆணையத்தின் மீதான பொது நம்பிக்கையையும் குறைமதிப்பிற்கு உட்படுத்துகிறது.

“எங்கள் வாழ்க்கை ஒரு போராட்டம். எங்கள் அணியில் 6 பேர் உள்ளனர். நவம்பர் 2021 இல் ஒரு நாள் மாலை 6.30 மணியளவில் நாங்கள் கடற்கரைக்கு அருகில் இருந்தபோது (உதட்டுச்சாயம் மற்றும் அழகுசாதனப் பொருட்களைப் பயன்படுத்தும்போது) போலீஸ் பெட்ரோல் ஜீப் வந்தது. திருகோணமலை காவல்துறை அதிகாரிகள் எங்களைப் பிடித்து எங்கள் தொலைபேசிகளையும் எடுத்தனர். போலீஸ் அதிகாரிகள் எங்களைப் பார்த்து எங்களுடன் தூங்க வந்ததாகச் சொன்னார்கள். பின்னர் அவர்கள் எங்களை சித்திரவதை செய்தார்கள் (பாடல்களைப் பாடவும் நடனமாடவும் சொன்னார்கள்). அவர்கள் கால்சட்டை ஜிப்பாவைக் கூடத் திறந்து வைத்து அவர்கள் மிகவும் மோசமான முறையில் நடந்து கொண்டனர். சுமார் 3 மணி நேரம் கழித்து எங்களை விடுவித்தனர்.

- இசாத் 32 வயது திருகோணமலையைச் சேர்ந்த எதிர் ஆடை (cross dresser) அணிபவராக அடையாளம் காணப்பட்டார்.

3. அரசியலமைப்பின் 13 (1) வது பிரிவு, “சட்டத்தால் நிறுவப்பட்ட நடைமுறையின்படி தவிர எந்த நபரையும் கைது செய்யக்கூடாது. கைது செய்யப்பட்ட எந்தவொரு நபருக்கும் அவர் கைது செய்யப்பட்டதற்கான காரணம் குறித்து தெரிவிக்கப்பட வேண்டும்” மற்றும் பிரிவு 13 (3) “குற்றம் சாட்டப்பட்ட எந்தவொரு நபரும் நேரில் அல்லது ஒரு வழக்கறிஞரால் தகுதி வாய்ந்த நீதிமன்றத் தீர்மானமான விசாரணையில் கேட்க உரிமை உண்டு.” இருப்பினும், சமூக ஆலோசனைகள் வேறுவிதமாக சுட்டிக்காட்டப்பட்டன. சில வழக்குகள் LGBTQ+ சமூகத் தனிநபர்களால் குறிப்பாக வணிகப் பாலியல் தொழிலில் ஈடுபடும் நபர்கள் அரசியலமைப்பால் உத்தரவாதம் அளிக்கப்பட்ட அத்தகைய உரிமைகள் பறிக்கப்பட்டதாகக் குறிப்பிட்டுள்ளனர்.

“சீதுவ பொலிஸ் நிலையத்தின் பொலிஸ் தலைவர் ஒரு மிருகம். நாம் நமது வணிக பாலியல் வேலையில் ஈடுபடும்போது அவர் பல போலீஸ் அதிகாரிகளுடன் சாதாரண உடையில் வந்து எங்களை ஏன் கைது செய்கிறோம் என்று கூட கூறாமல் எங்கள் அனைவரையும் காவல் நிலையத்திற்கு அழைத்துச் செல்கிறார். நாங்கள் காவல் நிலையத்திற்கு வந்தவுடன் கண்காட்சிகளைப் போல எங்களைப் பார்க்க வருமாறு

பணியில் இருந்த அனைத்து காவல்துறை அதிகாரிகளையும் அவர் கேட்டுக் கொண்டார். காவல் நிலையத்தின் நடுவில் எங்கள் ஆடைகளைக் களையவும், மனிதாபிமானமற்ற முறையில் எங்கள் தனிப்பட்ட உறுப்புகளில் தாக்கவும் அவர் கட்டளையிடுகிறார். நாங்கள் தூக்கி எறியப்பட்ட பொருட்களாக கருதப்படுகிறோம். இறுதியாக நாங்கள் நீதிமன்றத்தில் ஆஜர்படுத்தப்படும் அந்த நேரத்தில்தான் எங்கள் மீது என்னென்ன குற்றச்சாட்டுகள் சுமத்தப்படுகின்றன என்பது எங்களுக்குத் தெரியும்.”

- மாயந்தி, 42 வயது, பாலியகொடையைச் சேர்ந்த நாச்சி சமூகத்தை அடையாளம் காட்டுகிறார்.

4. மேலும் இலங்கையில் LGBTIQ+ சமூகத்திற்கு எதிரான பொலிஸ் வன்முறைகள் பெரும்பாலும் பாகுபாடு மற்றும் களங்கம் ஆகியவற்றுடன் சேர்ந்து கொள்கின்றன. LGBTIQ+ மக்கள் காவல்துறையால் வன்முறைக்கு ஆளாகிறார்கள் மேலும் பாகுபாடு அல்லது பழிவாங்கும் பயம் காரணமாக அதைப் புகாரளிக்கத் தயங்கலாம். இது பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்கு நீதியை அணுகுவதையும் குற்றவாளிகளுக்குப் பொறுப்புக் கூறுவதையும் கடினமாக்கலாம் அல்லது ஊக்கப்படுத்தலாம்.

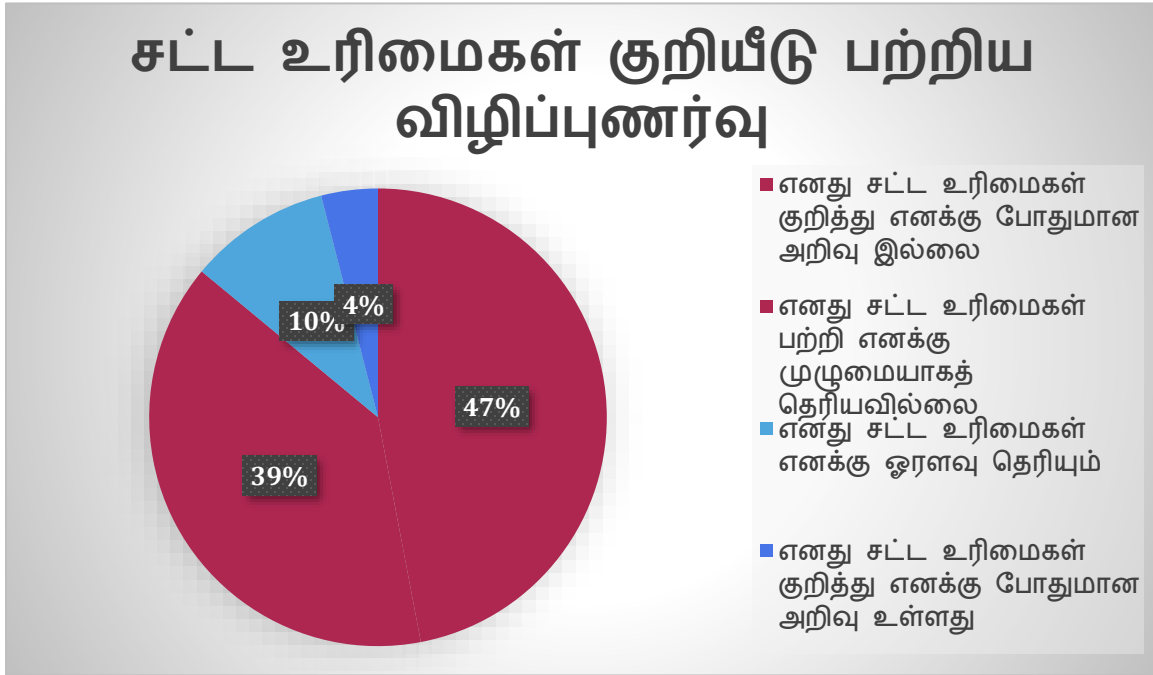
“எனது பாலின அடையாளம் காரணமாக எனது அயலவர்களுடன் எனக்கு பிரச்சினை இருந்தது இது தொடர்பாக நான் அம்பலாங்கொடை பொலிஸ் நிலையத்தில் முறைப்பாடு செய்ய முயன்றபோது பொலிஸ் அதிகாரி இனிமேல் பொலிஸ் நிலையத்திற்கு “கொடூரமான வழக்குகளை” கொண்டு வர வேண்டாம் என்று என்னை திட்டினார். அந்த அதிகாரி என்னை ஒரு மனிதனைப் போல உடை அணிந்து இருக்கச் சொன்னார்.”

- நிமாலி 47 வயது அம்பலாங்கொடையைச் சேர்ந்த திருநங்கை.

அத்தியாயம் 9 : சட்டம் மற்றும் கொள்கை கட்டமைப்பின் விழிப்புணர்வில் இடைவெளி

1. இலங்கையில் உள்ள LGBTIQ+ சமூகத்தினுள் சட்டம் மற்றும் கொள்கை கட்டமைப்பின் விழிப்புணர்வில் இடைவெளிகள் இருப்பதாக பரவலாக ஒப்புக் கொள்ளப்படுகிறது. இலங்கையில் ஒரே பாலின பாலுறவு நடத்தையை ஒப்புக்கொள்வது குற்றமாக்கப்படும் அதே வேளையில் LGBTIQ+ நபர்களுக்கு குறிப்பிட்ட சட்டப் பாதுகாப்புகள் எதுவும் இல்லை மேலும் பாலியல் நோக்குநிலை மற்றும் பாலின அடையாளத்தை அடிப்படையாகக் கொண்ட பாகுபாடு சட்டத்தால் தடைசெய்யப்படவில்லை. இது LGBTIQ+ நபர்களுக்கு குறிப்பிடத்தக்க சவால்களுக்கு வழிவகுக்கும்.

2. பங்கேற்பாளர்கள் முன்னிலைப்படுத்தியபடி சட்ட மற்றும் கொள்கை கட்டமைப்பின் விழிப்புணர்வை மேம்படுத்துவதில் உள்ள முக்கிய சவால்களில் ஒன்று கொள்கை வகுப்பாளர்கள், சட்ட அமலாக்க அதிகாரிகள் மற்றும் பொதுமக்களுக்கு LGBTIQ+ பிரச்சினைகள் குறித்த விரிவான கல்வி மற்றும் பயிற்சி இல்லாதது. LGBTIQ+ நபர்களுக்கு எதிராக கூறப்படும் எதிர்மறையான நிலைப்பாடுகள், பாகுபாடுகள் மற்றும் வன்முறைகளைச் செயல்படுத்துவதற்கு இது பங்களிக்கும். அதே குறிப்பில், LGBTIQ+ சமூக உறுப்பினருக்கும் அவர்களின் சட்டப்பூர்வ உரிமைகள் மற்றும் அவர்களைப் பாதிக்கும் சட்டங்கள் மற்றும் கொள்கைகள் பற்றிய புரிதல் இல்லை என்பதை விவாதங்கள் எடுத்துக்காட்டின.

3. ஆய்வில் பங்கேற்றவர்கள்இ இலங்கையில் உள்ள LGBTIQ+ சமூகம் பிரதான அரசியல் உரையாடலில் சரியாகப் பிரதிநிதித்துவம் செய்யப்படவில்லை என்று வாதிட்டனர். LGBTIQ+ என வெளிப்படையாக அடையாளம் காட்டும் சில பொது நபர்கள் மட்டுமே உள்ளனர். எனவே சமூக உறுப்பினர்களுடன் நடத்தப்பட்ட கலந்துரையாடல்களில் கூறப்பட்டுள்ளபடி LGBTIQ+ சமூகம் தொடர்பான பல கொள்கைகள் சமூகக் கண்ணோட்டங்களின் சரியான ஆலோசனையின்றி வரைவு செய்யப்படுகின்றன.

4. கூடுதலாக பாகுபாடு அல்லது பிற மனித உரிமை மீறல்களை அனுபவிக்கும் LGBTIQ+ தனிநபர்களுக்கான சட்டப்பூர்வ ஆதரவிற்கான வரம்புக்குட்பட்ட அணுகல் உள்ளது என்றும் பங்கேற்பாளர்கள் தெரிவித்தனர். LGBTIQ+ சமூகத்தின் வழக்குகள் வழக்கறிஞர்களால் "சிறப்பு வழக்குகளாக" கருதப்படுகின்றன எனவே தனிநபரை பிரதிநிதித்துவப்படுத்துவதற்கு அதிக கட்டணம் வசூலிக்கப்படுகிறது. இது இலங்கையில் LGBTIQ+ மக்கள் எதிர்கொள்ளும் விளிம்புநிலை மற்றும் பாகுபாடுகளை மேலும் மோசமாக்கலாம்.

பரிந்துரைகள்

- தண்டனைச் சட்டத்தின் 365வது பிரிவை ரத்து செய்யவும் அல்லது திருத்தவும்.
- ஒருமித்த ஒரே பாலின நடத்தையை குற்றமாக்கும் தண்டனைச் சட்டத்தின் 365A பிரிவை ரத்து செய்யவும்.
- வேக்ரன்சி அரசாணையை ரத்து செய்யுங்கள்.
- தண்டனைச் சட்டத்தின் பிரிவு 399 இல் உச்ச நீதிமன்ற வரையறைகள் அல்லது விளக்கங்களை வழங்குதல்/பெறுதல்.
- குறிப்பாக 12(2) மற்றும் உறுப்புரை 16 தொடர்பாக இலங்கைக்குள் பல்வேறு பாலின அடையாளங்கள், வெளிப்பாடுகள் மற்றும் பாலியல் நோக்குநிலைகளைக் கொண்ட குடிமக்களின் உத்தரவாதமான அடிப்படை உரிமைகளை உறுதிப்படுத்த அரசியலமைப்பை சீர்திருத்தம்.
- தண்டனைக் குறியீட்டிற்குள் தாக்குதல் நடத்துவதற்கான சட்ட விதிகளின் கீழ் மாற்று சிகிச்சையின் நடைமுறைகளைக் கவனியுங்கள்.
- சுகாதார சேவைகள் மற்றும் மருந்துகள், பிற சமூக சேவைகள் மற்றும்.
- LGBTIQ+ நபர்களுக்கான நிறுவனங்களில் அனைத்து வகையான பாகுபாடுகளையும் அகற்றுவதற்கான நடவடிக்கைகளை மேற்கொள்வதைக் கருத்தில் கொள்ளுங்கள்.
- கற்பழிப்பு மற்றும் பாலியல் குற்றங்கள் தொடர்பான பொதுவான சட்டப் பிரிவுகளின் கீழ் வரும் எந்தவொரு நபரின் கற்பழிப்புகளையும் அங்கீகரிக்கவும்.
- பாலின அடிப்படையிலான துன்புறுத்தலை நீக்கி, பன்முகத்தன்மை மற்றும் உள்ளடக்கத்தை உறுதிப்படுத்த பணியிடங்களுக்குள் போதுமான கொள்கைகளை அறிமுகப்படுத்துங்கள்.
- இலங்கையில் வாழும் திருநங்கைகளின் உரிமைகளை உறுதிப்படுத்தும் வகையில் மாற்றுபாலினத்தவரின் பாதுகாப்பு சட்டமூலத்தை இயற்றுங்கள்.
- LGBTIQ+ நபர்களுக்கு எதிரான துன்புறுத்தல்களை நீக்குவதற்கு மேற்கூறிய சட்ட மாற்றங்களுக்கு இணையாக இலங்கை பொலிஸில் போதுமான கொள்கைகளை அறிமுகப்படுத்துங்கள்.
- LGBTIQ+ சமூகத்தின் பாலியல் இனப்பெருக்க ஆரோக்கிய உரிமைகளை உறுதி செய்வதற்காக CEDAW மற்றும் சித்திரவதைக்கு எதிரான மாநாடு போன்ற சர்வதேச கடமைகளை நிறைவேற்றுவதில் போதுமான உள்ளடக்கிய கொள்கைகளை அறிமுகப்படுத்துங்கள்.
- LGBTIQ+ தனிநபர்களுக்கு பணியிட பாதுகாப்பை உறுதி செய்வதற்காக சர்வதேச தொழிலாளர் அமைப்பின் 190 வது மாநாட்டை அங்கீகரிக்கவும்.
- LGBTIQ+ சமூகங்களைப் பற்றிய அறிவு உட்பட தேசிய அளவிலான விரிவான பாலியல் கல்விக் கொள்கையை அறிமுகப்படுத்துங்கள்.

ரீட்டிங் ஓடுதல் ; நரவயு ஓடுதல் ஓடுதல் - 2023 ஆயல்